

Jaarstukken

2024

INHOUDSOPGAVE

(klik op het hoofdstuk om er rechtstreeks naar toe te gaan)

Kerngegevens

Inleiding

Jaarverslag 2024

1. Bestuur en ondersteuning
2. Veiligheid
3. Verkeer, vervoer en waterstaat
4. Economie
5. Onderwijs
6. Sport, cultuur en recreatie
7. Sociaal domein
8. Volksgezondheid en milieu
9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Paragrafen

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid
- H. Interbestuurlijke toezicht
- I. Wet open overheid
- J. Nog uit te voeren werken
- K. Aanwending onvoorzien

Jaarrekening 2024

- Balans
- Toelichting op de balans
- WNT verantwoording
- Rechtsmatigheidsverantwoording
- Rechtsmatigheidsverklaring
- Overzicht eenmalige baten en lasten
- Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
- Taakveldenrealisatie
- Toelichting balansinvesteringen
- SiSa verantwoording
- Overzicht baten en lasten per taakveld
- Verklaring onafhankelijke accountant

Terug naar deze inhoudsopgave?
Dat kan op iedere pagina via dit icoon.

KERNGEGEVENS

		Gegevens 31 december 2022	Gegevens 31 december 2023	Gegevens 31 december 2024
A) SOCIALE STRUCTUUR				
Aantal inwoners		16.210	16.233	16.216
waarvan	van 0 - 3 jaar	511	510	550
	van 4 - 16 jaar	2.181	2.105	2.050
	van 17 - 64 jaar	9.227	9.276	9.166
	van 65 jaar en ouder	4.291	4.342	4.450
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden		483	441	446
Aantal inwoners werkzaam in sociaal werkvoorzieningsschap		65	64	65
B) FYSIEKE STRUCTUUR				
Oppervlakte gemeente in ha.		38.768	38.768	38.768
waarvan	binnenwater	168	168	168
	land	2.496	2.496	2.496
	historische stads- of dorpskern	45	45	45
	buitenwater	36.103	36.103	36.103
Aantal woningen		8.320	8.340	8.327
waarvan	in Harlingen	7.816	7.835	7.822
	in Midlum	284	284	283
	in Wijnaldum	220	221	222
Aantal woongebouwen		619	621	620
Aantal woonschepen		16	17	17
Lengte van waterwegen (historisch water) in meters		6.000	6.000	6.000

C) FINANCIËLE STRUCTUUR	2022		2023		2024	
	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner
Gewone uitgaven	70.572.015	4.354	75.365.845	4.643	83.297.110	5.136
Opbrengst OZB	3.857.137	238	4.022.476	248	4.552.890	281
Algemene uitkering gemeentefonds	38.891.924	2.461	41.981.888	2.586	45.120.463	2.782
Vaste schuld	51.666.666	3.187	45.666.666	2.813	40.666.666	2.508
Reserves	30.905.759	1.907	33.628.819	2.072	43.905.578	2.708
Voorzieningen	10.221.378	631	8.063.257	497	7.369.839	454

INLEIDING

Met de jaarstukken 2024 legt het college verantwoording af aan de raad over het gevoerde bestuur en de uitvoering. Voor het samenstellen van de jaarstukken zijn de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. De jaarstukken 2024 bestaan conform die voorschriften ten minste uit:

Het jaarverslag:

- Programmaverantwoording;
- Paragrafen;

De jaarrekening:

- Balans;
- Overzicht van baten en lasten;
- Sisa-verantwoording.

Daarnaast zijn de controleverklaring van de onafhankelijke accountant en een aantal bijlagen opgenomen.

Het jaarverslag telt negen programma's en elf paragrafen. In de programmaverantwoording staat de beleidsrealisatie centraal, terwijl in de paragrafen verschillende onderwerpen nader worden belicht. In het overzicht van baten en lasten staat de financiële verslaggeving centraal.

Samenvatting financieel resultaat jaarrekening

Saldo 'eenmalige middelen' in de primitieve begroting 2024 (begrotings-saldo):	781.000 V
Door de raad in de loop van het jaar vastgestelde begrotingsaanpassingen:	1.545.000 V
Saldo 'eenmalige middelen' na de laatste begrotingsaanpassingen (raad 18-12):	2.326.000 V
Resultaat 2024 inclusief 'nog uit te voeren werken':	3.229.000 V
Verschil:	903.000 V

De in oktober 2023 door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2024 had een positief exploitatieresultaat van € 781.000. In loop van het jaar zijn door de gemeenteraad door middel van zes tussentijdse begrotingswijzigingen nieuwe

ramingen gedaan en ramingen aangepast in de lopende exploitatie. Per saldo waren deze aanpassingen € 1.545.000 voordelig, waardoor het geraamde voordelige exploitatieresultaat ad € 781.000 steeg naar een positief saldo 'eenmalige middelen' van € 2.326.000 (exclusief 'nog uit te voeren werken').

Specificatie van de door de raad vastgestelde begrotingsaanpassingen (van per saldo € voordelig):

22e begrotingswijziging	Inruil radiografische maaier	2.000 V
30e begrotingswijziging	Eerste viermaandelijke financiële rapportage:	
	Uitkomst septembercirculaire 2023	784.000 V
	Uitkomst decembercirculaire 2023	833.000 V
	Veilig wonen bestuurders	7.000 N
	Onvoorzien structureel 2023	27.000 V
	Loonstijging als gevolg van nieuwe cao	748.000 N
	Nieuwe functiewaardering personeel (HR21)	50.000 N
	Automatisering, stijging kosten	430.000 N
	Vennootschapsbelasting	100.000 V
	Erfpacht NV Port of Harlingen	63.000 V
	Ondernemersfonds	15.000 N
	OAB-subsidie	53.000 V
	Inspectiekosten kinderopvang	5.000 N
	SPUK sport	47.000 V
	BUIG en loonkostensubsidies (LKS)	203.000 V
	Fryslân werkt!	4.000 N
	Begroting dienst SZW NWF	701.000 V
	Minimabeleid	60.000 N
	Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West	26.000 N
	Fumo	66.000 N
38e begrotingswijziging	Vergoeding ouders schoolzwemmen	7.000 N
47e begrotingswijziging	Tweede viermaandelijks financiële rapportage:	
	Afwikkeling ontwikkelingsmaatschappij Westergo	58.000 V
	Aankoop perceel grond Ludinga	37.000 N

	Algemene uitkering (mei- en septembercirculaire)	1.235.000 V
	Onvoorzien structureel 2024	28.000 V
	Huur Het Vierkant	45.000 V
	Bijdrage aan Veiligheidsregio Fryslân	47.000 V
	Beheerplan/stroomverbruik straatverlichting	65.000 V
	Straatparkeren	15.000 V
	Bijdrage SKF voor peuteropvang	252.000 N
	Aanleg Balkland	66.000 N
	Huur bibliotheek	50.000 N
	Aanvullende subsidie Tûmba	2.000 N
	Breed offensief	30.000 V
	Allenverdienersproblematiek	12.000 N
	Dienst SoZaWe NWF, definitieve jaarrekening 2023	58.000 N
	Dienst SoZaWe NWF, 1e bestuursrapportage 2024	1.164.000 N
	Subsidies GGZ en ZonMW	157.000 V
	Hogere rijksvergoeding WSW	278.000 N
	Noopopvang vluchtelingen Oekraïne	1.435.000 V
	Noopopvang vluchtelingen Oekraïne afrekening 2023	134.000 V
	Definitief budget BUIG en LKS	610.000 V
	Voorlopig resultaat BW & MOVO via SDF	173.000 V
	Meerkosten VRF zorg Oekraïense vluchtelingen	11.000 N
	Deeln. infographic noorderlijke kleischilgemeenten	11.000 N
	Uitvoeringskosten omgevingswet	84.000 N
	Exploitatiebijdr. o.b.v. anterieure overeenkomsten	44.000 V
	Leges bouwvergunningen	100.000 N
	Wet betaalbare huur	24.000 N
	Vrijval gereserveerde lasten investeringen	233.000 V
	Vrijval afschrijvingen	157.000 V
	Inhuur derden	1.306.000 N
53e begrotingswijziging	Dienst SoZaWe NWF, 2e bestuursrapportage 2024	741.000 N
	Saldo	1.545.000 V

Het jaarresultaat is exclusief 'nog uit te voeren werken' uiteindelijk € 3.229.000 voordelig geworden, hetgeen € 903.000 hoger is dan het nog niet bestemde bedrag aan eenmalige middelen, dat resulteerde na de in de raadsvergadering van 20 december vastgestelde laatste update van de begroting. De belangrijkste afwijkingen die tot dit voordeel hebben geleid, worden hieronder gespecificeerd en toegelicht. Een gespecificeerde analyse wordt opgenomen in de jaarrekening bij het onderdeel taakveldenrealisatie.

Specificatie belangrijkste grote afwijkingen

1. dotatie aan de voorziening pensioen/wachtgeld wethouders	482.000 N
2. dotatie aan de voorziening verlofsparen	110.000 N
3. vorming van de voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	244.000 N
4. gereserveerde last nieuwe ambtelijke huisvesting	122.000 V
5. rentekosten	235.000 V
6. dividend Port of Harlingen	163.000 N
7. algemene uitkering gemeentefonds	269.000 V
8. (water)toeristenbelasting	80.000 V
9. gymnastiekonderwijs (vakleerkracht)	110.000 V
10. subsidieregeling compensatie hogere energielast	151.000 V
11. milieu	102.000 V
12. nog uit te voeren werken	786.000 V
13. per saldo voor/nadelen op overige posten	47.000 V
	903.000 V

Toelichting belangrijkste afwijkingen

Programma 1, bestuur en ondersteuning.

1. dotatie aan de voorziening wachtgeld/pensioenen wethouders: € 482.000 N

De actuariële berekening van de noodzakelijke hoogte van deze voorziening resulteert erin dat het noodzakelijke bedrag in deze voorziening per 31 december 2024 met € 482.000 verhoogd dient te worden.

2. dotatie voorziening verlofsparen: € 110.000 N

De gemeentelijke boekhoudregels (BBV) schrijven voor dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw hebben en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, een voorziening gevormd dient te worden. Het verlofsparen (CAO Gemeenten 2021-2022) is een voorbeeld van een dergelijke verplichting. De actuariële berekening van de noodzakelijke hoogte van deze voorziening resulteert erin dat de hoogte van deze voorziening per 1 januari 2025 met € 110.000 verhoogd dient te worden.

3. vorming van de voorziening Regeling Vervroegde Uittreding: € 244.000 N

Voor verplichtingen vanaf 01-01-2025 in het kader van de Regeling Vervroegde Uittreding dient een voorziening te worden gevormd.

4. gereserveerde last nieuwe ambtelijke huisvesting: € 122.000 V

Het gereserveerde bedrag voor nieuwe ambtelijke huisvesting is deels aangesproken voor werkzaamheden die hiermee samenhangen. Een bedrag van € 122.000 is niet aangesproken en komt als voordeel in de jaarrekening naar voren.

5. rentekosten € 235.000 V

In de begroting 2024 was een financieringstekort berekend op basis van de geraamde stand van de reserves en voorzieningen en het geraamde investeringsniveau. Een drietal oorzaken heeft dit:

- de gunstigere reservepositie door de positieve rekeningsaldi 2023/2024
- de onderuitputting op uit de reserves gedekte eenmalige budgetten
- de onderuitputting op de geraamde investeringskosten.

Hierdoor was er nagenoeg gedurende het gehele jaar een financieringsoverschot in plaats van een -tekort. In plaats van rentekosten kortlopende financiering was er hierdoor dus sprake van rentebaten op bij de schatkist uitgezette middelen. Gevolg is een rentevoordeel ten gunste van het exploitatieresultaat van € 235.000.

6. dividend NV Port of Harlingen: € 163.000 N

Voor dividend is de regelgeving dat dit wordt verantwoord in het boekjaar waarin de resultaatbestemming door de AVA wordt vastgesteld. Gevolg is dat het van de NV Port of Harlingen te ontvangen dividend over het boekjaar 2024 in 2025 wordt verantwoord en er dus in 2024 geen dividendbaten is. Het geraamde dividend bedroeg € 163.000.

7. algemene uitkering gemeentefonds: € 269.000 V

Eind december 2024 zijn via de decembercirculaire middelen ontvangen die niet meer in de begroting konden worden verwerkt. Dit heeft dus bij de jaarrekening voor een verschil t.o.v. de begroting gezorgd. Een deel van dit voordeel wordt veroorzaakt door mutaties in de basisgegevens (hogere aantallen) waardoor we meer algemene uitkering krijgen. Hierbij valt met name de toename van het inwoneraantal op (van 16.188 in de septembercirculaire naar 16.229 in de decembercirculaire) en een nabetaling over 2023 i.v.m. een correctie met terugwerkende kracht van de maatstaf "Huishoudens met een laag inkomen met drempel".

De hoogte van de algemene uitkering wordt gecorrigeerd voor eigen inkomsten als gevolg van OZB heffing. Omdat de WOZ-waardes, met name die van woningen, t.o.v. de uitgangspunten in de septembercirculaire, verder zijn gestegen, heeft er een correctie plaatsgevonden (nadeel).

Tezamen met enkele andere, kleinere mutaties uit de decembercirculaire, waarvan een deel via “nog uit te voeren werken” zal worden gereserveerd voor 2025, is er een voordeel van € 269.000 ontstaan. Voor een uitgebreide toelichting op de decembercirculaire wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die in december 2024 naar de raad is gestuurd.

Programma 4 economie

8. (water)toeristenbelasting: € 80.000 V

Als gevolg van een tariefstijging bij de toeristenbelasting en omdat de watertoeristenbelasting VBZH van zowel het jaar 2023 als 2024 in de exploitatie 2024 is verantwoord, is een meeropbrengst (water)toeristenbelasting gerealiseerd van € 80.000.

Programma 5, onderwijs

9. gymnastiekonderwijs (vakleerkracht): € 110.000 V

Door een deel van de subsidie aan Sport Fryslân te verantwoorden onder de SPUK/Galamiddelen is het reguliere budget in de reguliere begroting vrijgevallen.

Programma 6, sport, cultuur en recreatie

10. subsidieregeling compensatie hogere energielast: € 151.000 V

Deze subsidieregeling is beëindigd in 2024. Van het in 2022 beschikbaar gestelde budget ad € 200.000 is € 151.000 niet aangesproken.

11. milieu: € 102.000 V

De bijdrage aan de FUMO is op basis van de afrekening op basis van werkelijk afgenomen uren

€ 78.000 lager geworden dan de bijgestelde raming. Verder zijn de geraamde budgetten voor milieuonderzoeken niet volledig besteed.

Diversen

12. nog uit voeren werken: € 786.000 V

Het gaat hier om eenmalige budgetten die nog niet (volledig) zijn besteed en die niet worden gedekt uit een reserve of een specifieke uitkering. Voor een specificatie en een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf I, nog uit te voeren werken.

13. per saldo voordelen op de overige begrotingsposten: € 47.000 V.

Het saldo van de overige afwijkingen tussen geraamd en werkelijk bedraagt € 47.000 voordelig. Het gaat hier om onderuitputting op uitgaven, meevallende inkomsten etc. In de taakveldenrealisatie hierna worden deze afwijkingen nader toegelicht.

PROGRAMMA 1 BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Burgemeester Ina Sjerps, wethouders Erik de Groot en Hendrik Sijtsma

Speerpunten

1 Bouwen aan een toekomstbestendige dienstverlening.

Toelichting nieuw beleid

Van inhuur naar vast

Het bestuurssecretariaat is uitgebreid met een bestuurssecretaresse. Zij heeft bijgedragen aan administratieve en projectmatige taken zodat andere medewerkers effectiever en efficiënter kunnen werken.

De tijdelijke inzet bij communicatie is omgezet in structurele formatie. We hebben hiermee onze nieuwe huisstijl goed kunnen implementeren en communicatie-uitingen van de verschillende domeinen kunnen verbeteren.

Formatieruimte bodedienst/Vierkant

Door de toename van het aantal vergaderingen en bijeenkomsten waarbij ondersteuning van onze gastheren en gastvrouwen nodig is, hebben we de formatie hiervoor uitgebreid met extra uren voor bestaande medewerkers en de aanstelling van een nieuwe gastheer.

Uitbreiding formatie subsidieverstrekingen

In 2024 is met tijdelijke inhuur in beeld gebracht wat nodig is om het subsidieproces te optimaliseren en uitvoering te geven aan het Hoofdlijnenakkoord: *“In de subsidieverordening wil de gemeenteraad kijken wat een goede balans is tussen het verstrekken van subsidies en de mate van verantwoording die daarbij nodig is. Verantwoording(-sdruk) moet zo min mogelijk een drempel zijn om gebruik te maken van gemeentelijke regelingen”*. Er is een start gemaakt met de actualisatie van de Algemene subsidieverordening en het opstellen van een waarderingsregeling. De gemeenteraad is eind 2024 geïnformeerd over de planning en vervolgstappen voor een geactualiseerd subsidieproces.

Projectleiders en ondersteuning

In 2024 hebben wij het team Projecten & Programma's gevormd. Door zelf projectleiders en projectondersteuners in dienst te nemen, hebben we onze externe inhuur omlaag gebracht. Bovendien houden we zo projectkennis en -kunde in huis. Het team is vooral verantwoordelijk voor grootschalige projecten. Als college en organisatie hebben we gezamenlijk vastgesteld welke projecten het

team Projecten & Programma's oppakt en wat andere teams doen. De oprichting van dit team heeft geleid tot een toename in de kwaliteit en meer tijd en ruimte voor de projecten en implementatie van projectmatig werken. Hierdoor kunnen we op termijn meer ambities realiseren.

Bijdrage reserve Westerzeedijk

In 2019 is voor het gebied Westerzeedijk een schetsontwerp gemaakt met meerdere ontwikkelvlekken. De afgelopen jaren lag bij de ontwikkeling van het gebied de focus op recreatie. Zo wordt voor het Koementerrein gestuurd op de komst van een Landal park. Op het Balklandpark streven we naar herinrichting van het parkeerterrein, het recreatiegebied en uitbreiding van de camping. Het Balklandpark is inmiddels aangelegd. Daarbij is in 2024 de verbinding tussen park en opgang naar het strand gerealiseerd en zijn er sluisdeuren in het landschap aangebracht. Ook is de entree bij de Hockeyvereniging gerealiseerd. Het parkeerterrein van de Westerzeedijk is voorzien van een nieuwe asfaltlaag. Ook de inrichting is opgeknapt. Voor de camping hebben we de planologische voorbereiding voor de uitbreiding afgerond. Voor het ontwikkelen van het recreatiegebied is het bestemmingsplan aangepast. Met een ontwikkelende partij zijn afspraken gemaakt over aankoop van de grond. Voor het Koementerrein heeft een aanbesteding nog niet tot een concrete invulling geleid. Daarom is een onderzoek gestart naar een openbare zwemvoorziening. Hierover is uw gemeenteraad geïnformeerd.

Aanvulling specialist Basisregistratie Personen BRP

Vooruitlopend op het vertrek van de BRP-specialist, is tijdig een nieuwe medewerker geworven. Zo konden we onze hoogwaardige dienstverlening bij Burgerzaken waarborgen.

Fietsenstalling Waddenpromenade

Op de Waddenpromenade is een nieuwe waterdichte fietsenstalling gerealiseerd met voorzieningen om elektrische fietsen te kunnen opladen. Door de nieuwe stalling hoeven fietsen niet langer in het gebouw te worden gestald.

Werkprocessen

Vanuit het Hoofdlijnenakkoord willen we overbodige regels schrappen en regeldruk verminderen. In het transitieplan Omgevingsplan hebben we dit uitgangspunt vastgelegd. Daarnaast beoordelen we bij het actualiseren van regels en verordeningen wat we kunnen schrappen. In 2024 is conform de toezegging aan uw raad een nieuw team Programma's en Projecten ingericht. De aanpak "projectmatig werken" is verder uitgerold met een nieuwe leidraad en formats. Daarnaast waren er interne sessies voor het doorontwikkelen van projectmatig werken in de organisatie.

Speerpunt 1

Bouwen aan een toekomstbestendige dienstverlening.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Het project dienstverlening is gestart en afgerond. Dit legt een stevige basis die past bij de ambities uit het Hoofdlijnenakkoord. Er was specifiek aandacht voor de bereikbaarheid van de hele gemeente. De servicenormen zijn geactualiseerd en we sturen strakker op houding en gedrag. Om sneller en beter antwoord te geven aan vragenstellers is de informatiepositie van het KCC versterkt. We hebben nu een goed beeld wanneer en waarom inwoners ons bellen. Hierdoor kunnen we hen gericht te woord staan.

Ons fysieke loket blijft in ontwikkeling. Door verbeterde werkwijzen hebben we de bijna 8.000 bezoekers gastvrij en efficiënt geholpen. Om meer bezoekers aan te kunnen, hebben we ons gericht op duidelijkere en meer digitale dienstverlening. Steeds meer inwoners ontvangen brieven op taalniveau B1. Onze website heeft nu een slimme leeshulp voor laaggeletterden. Meer aanvragen kunnen via e-formulieren worden ingediend. We zijn gestart met een onderzoek naar een chatfunctie om inwoners nog beter van dienst te zijn.

Als laatste, hebben we dashboards ingericht die ons op elk moment inzicht geven in de kwaliteit van onze dienstverlening zoals de snelheid van antwoorden en afgehandelde terugbelverzoeken.

Harlinger indicatoren

Privacy

Indicator	2021	2022	2023	2024
Aantal gemelde datalekken	6	5	7	9

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	10,24	11,41	11,38
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	10,87	10,27	11,22
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 1.261,65	€ 1.241,35	€ 1.411,37
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	29,20% € 3.705.833	8,73% € 1.286.793	24,20% € 3.642.194
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12,27%	14,61%	13,55%

Financiën programma 1

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	17.129	22.171	19.056	3.115
Baten	51.670	61.496	56.893	-4.603
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	34.541	39.325	37.837	-540

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

Burgemeester Ina Sjerps

Speerpunten

1 Een veilige omgeving voor mensen die wonen, werken en recreëren in Harlingen.

Speerpunt 1

Een veilige omgeving voor mensen die wonen, werken en recreëren in Harlingen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

In het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 heeft de raad prioriteiten gesteld waarop het team openbare orde en veiligheid extra inzet. Dit is vertaald in het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2024-2025. Zo werken we aan bewustwording van ondermijnende activiteiten voor diverse doelgroepen en aan het veiliger maken van onze haven.

De samenwerking met de betrokken partijen in de haven zoals Port of Harlingen, politie, douane en KMAR is geïntensiveerd. Verschillende doelgroepen zoals leerlingen van de Maritieme Academie, toezichthouders op het water en ondernemers in de haven zijn voorgelicht over de gevaren van ondermijning. Er is een schouw uitgevoerd in de haven om in kaart te brengen waar de veiligheid verbeterd kan worden.

Alle havens met openbare kades hebben van de Inspectie Leefomgeving en Transport die kades beter moeten beveiligen, zo ook Harlingen. Wij hebben de havenmeester van Port of Harlingen opdracht gegeven de beveiliging van deze kades op orde te brengen.

In de aanpak tegen ondermijning is een plan gemaakt voor extra en effectievere inzet van camera's in de haven. Voor de aanschaf van de camera's hebben we middelen gekregen van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Noord Nederland.

Samen met andere kleine zeehavens werken we aan een plan voor het "platform ondermijning kleine zeehavens". Hiervoor is financiering bij het ministerie van Justitie en Veiligheid aangevraagd. Binnen dit platform kunnen we kennis delen, van elkaar leren en gezamenlijke plannen maken. Daarbij zullen we de goede initiatieven die voor de grotere havens zijn ontwikkeld geschikt maken voor kleinere havens.

Binnen de Regio Deal Noardwest-Fryslân pakken we een aantal ondermijningsthema's gezamenlijk op met de gemeenten Leeuwarden en

Waadhoeke. Met de middelen uit deze Regio Deal is gestart met een verdiepend onderzoek. Voor de drie gemeenten levert dit onderzoek aanknopingspunten op voor de verdere aanpak. In het kader van innovatieve onderzoeksmethoden realiseren we een pilot met de 'Regiomonitor'. Daarmee zijn eenvoudig relevante data voor bijvoorbeeld een bestemmingsplancontrole of een specifieke branche te genereren. We onderzoeken welke onderdelen uit de programma's "Preventie met gezag" en "Jonge aanwas" we in ons gebied kunnen toepassen of hoe we hiermee bestaande programma's in onze gemeente kunnen verrijken. Met beide programma's willen we voorkomen dat jongeren in aanraking komen met ondermijnende criminaliteit of daarin doorgroeien. De plannen voor de Regio Deal zijn in oktober 2024 gepresenteerd aan de bestuurders.

Alle betrokken medewerkers zijn begin 2024 geïnformeerd over het herziene Bibob-beleid. In 2024 hebben wij getoetst wat dit betekent bij aanvragen voor de Alcoholwet en omgevingsvergunningen.

De samenwerking op diverse raakvlakken van zorg en veiligheid is geïntensiveerd en gecontinueerd. Hierbij zijn onder andere sociaal medewerkers bemoeizorg, nazorg ex-gedetineerden en mensenhandel betrokken. Het gaat daarbij mede om samenwerking in complexe casussen waarin sprake is van een combinatie van zorg, overlast en veiligheid.

Samen met de politie zijn jeugdigen bewust gemaakt van de risico's van cybercrime. We zijn aangesloten bij het onlinespel "Hackshield" dat kinderen bewust maakt van de gevaren van internet. Na een individuele competitie onder de Harlinger jeugd zijn de prijswinnaars in oktober gehuldigd. We hebben de basisscholen kant en klare lespakketten aangeboden. Hiermee konden ze aandacht besteden aan de risico's van de online wereld. Ondernemers zijn tijdens een bijeenkomst met Ondernemend Harlingen bewust gemaakt van de gevaren van cybercrime.

Andere acties in 2024

- In samenwerking met onder andere het sociaal domein, Halt, onderwijs, GGD en boa's voerden we diverse acties en controles uit als onderdeel van het preventie- en handavingsplan alcohol. Zo hebben we rond de Visserijdagen een preventiecampagne gedaan en is gecontroleerd op drankverkoop tijdens het evenement.

- De beleidsregel bestuurlijke handhaving drugscriminaliteit gemeente Harlingen is vastgesteld door de burgemeester en juli 2024 in werking getreden.
- Tot september leverden wij vanuit de reguliere bezetting de projectleider voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. In deze functie coördineerden we de opvang van de circa 100 Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente. We waren het bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met de opvang van deze inwoners. Deze taken worden nu met behulp van tijdelijke formatie uitgevoerd vanuit het team Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.
- De samenwerking met Meld Misdaad Anoniem is verlengd en we doen sinds kort mee aan de campagne voor meldingsbereidheid op bedrijventerreinen.
- We droegen bij aan de veiligheid van de grootste evenementen in onze gemeente door een schouw en controle van het veiligheidsplan. Verder zijn we voorzitter van het veiligheidsteam tijdens de Visserijdagen.
- We hebben twee maal een integrale bestemmingsplancontrole opgezet en uitgevoerd. Hierbij zijn enkele bestuursrechtelijke overtredingen geconstateerd.

Harlinger indicatoren

Veiligheid

Indicator	2021	2022	2023	2024
Whatsapp groepen buurtpreventie	21	21	20	20

Algemene Indicatoren

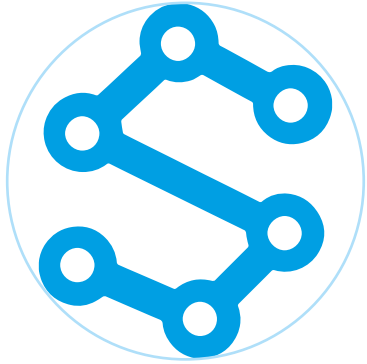
Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Harlingen 2024	Gemeente < 25.000 2024*
Verwijzingen Halt	Aantal per 1000 jongeren (12 t/m 18 jr)	Bureau Halt 2024	6	11	7	9
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS 2024	0,9	1,9	1,5	1,0
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS 2024	2,5	2,8	3,1	2,5
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS 2024	0,3	0,9	0,9	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS 2024	5,4	6,3	5,6	4,0

*voorlopige cijfers

Financiën programma 2

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	1.968	2.159	1.933	226
Baten	37	144	164	20
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-1.931	-2.015	-1.769	246

PROGRAMMA 3 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Wethouders Hendrik Sijtsma en Paul Schoute

PROGRAMMA 3 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Wethouders Hendrik Sijtsma en Paul Schoute

Speerpunten	
1	Een veilige verkeersafwikkeling.
2	Een goede bereikbaarheid van de stad en dorpen.
3	Een evenwichtig en gebruiksvriendelijk parkeeraanbod afgestemd op de functies wonen, winkelen, werken, recreëren en langparkeren waarbij de leefbaarheid van de stad en dorpen gewaarborgd is.

Toelichting nieuw beleid

Voetpad rondje Midlum

In overleg met de ontwikkelaar van de woningen is besloten het voetpad Midlum door te schuiven naar 2025 zodat alle wegen en paden straks goed op elkaar aansluiten.

Planvoorbereiding Nieuwe Willemshaven

Er is externe projectleiding ingehuurd voor de doorontwikkeling van de Nieuwe Willemshaven. Vanuit de projectleiding is er samen met medewerkers een aanbesteding geweest voor een ontwikkellocatie tussen het brouwdok en DOK5. Er is nu één partij die de locatie mogelijk verder kan ontwikkelen. De herinrichting van de openbare ruimte is hiervan afhankelijk. De herontwikkeling voor de gemeentelijke gebouwen heeft verder vorm gekregen. De activiteiten in DOK5 zijn uitgebreid en er zijn verschillende werkzaamheden uitgevoerd zoals de aansluiting van het riool.

Speerpunt 1

Een veilige verkeersafwikkeling.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

In de Schepenwijk Noord hebben we het asfalt vervangen door rode bestrating. Daarnaast zijn op een aantal locaties verhoogde plateaus aangelegd als

verkeerremmer. Beide maatregelen moeten de verkeersveiligheid vergroten.

Op de Kimswerderweg zijn drie middeneilanden bij de oversteeklocaties aangelegd. Fietsers en voetgangers kunnen zo veiliger oversteken.

Het riool vervangen en opnieuw inrichten van de Oude Trekweg hebben we moeten uitstellen tot 2025.

De “Visie centrum Harlingen” is in juli vastgesteld. Hierin staan diverse uitgangspunten waarmee we onder andere de verkeersveiligheid in het kernwinkelgebied gaan verbeteren. Zo beschouwen we de Voorstraat voortaan als bestemming en niet langer als route. Daarom sluiten we de Grote Bredeplaats af en maken we de Voorstraat autoluw. De vormgeving hiervan krijgt een verdere uitwerking in het ontwerpproces.

De eerste contacten zijn gelegd met het provinciale programma “Werk Slim, Reis Slim” voor het stimuleren van fietsen door medewerkers, met name in 2025 en daarna.

Met het budget “Klein verkeersleed” zijn diverse klachten opgelost zoals het aanpassen van de drempels op de Botterweg.

Speerpunt 2

Een goede bereikbaarheid van de stad en dorpen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben de aansluiting Stationsweg/Kerkpoortsbrug verfraaid en het Harmenspark vergroot. Hierdoor is de route vanaf het Station naar het centrum aantrekkelijker geworden.

Om onder andere de verbinding tussen de zuidkant van de stad met het centrum te verbeteren deden we een verkenning naar de Zuiderbrug. Hierbij keken we of herstel van deze verbinding haalbaar is.

We hebben het ontwerpproces voor de Waddenpromenade voltooid zodat we met

de herinrichting aan de slag kunnen. Voor de langparkeerterreinen werkten we aan de inrichting door het aanbrengen van verharding en het verkennen van een nieuwe ontsluiting aan de noordkant.

Speerpunt 3

Een evenwichtig en gebruiksvriendelijk parkeeraanbod afgestemd op de functies wonen, winkelen, werken, recreëren en langparkeren waarbij de leefbaarheid van de stad en dorpen gewaarborgd is.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben een beheerplan opgesteld voor de parkeerautomaten om de huidige kwaliteit ook in de toekomst te kunnen waarborgen.

De jaarlijkse monitor van het straatparkeren hebben we uitgevoerd door het meten van parkeerdruk en het analyseren van de parkeerdata uit de automaten en het mobiel parkeren. Aanvullend hebben we een tweedaagse proef gedaan met een scanauto als voorbereiding op het verder digitaliseren van het straatparkeren. Deze informatie gebruiken we voor het nieuwe parkeerbeleid.

Het onderzoek naar meer parkeerruimte aan de randen van de stad is voltooid. Vanuit het oogpunt van parkeren geeft dit input die we benutten in de projectgroepen voor de Westerzeedijk en Willemshaven en bij ontwikkelingen zoals de ontwikkelstrategie en de omgevingsvisie.

Voor het reguliere eilandbezoek blijkt er voldoende capaciteit te zijn voor langparkeren. Alleen tijdens evenementen is soms een overlooplocatie nodig. De inspanning om vooraf te reserveren loont: in 2024 reserveerde de helft van de bezoekers. De parkeercapaciteit voor de Bruine Vloot op de Westerzeedijk is aan de lage kant. Hiervoor maken we soms gebruik van P1/P2/P3 als overloop.

Een uitgebreide interne analyse gaf voldoende antwoorden op de vraag van de gemeenteraad naar het onderzoek optimalisatie parkeerbedrijf.

Harlinger indicatoren

Wegen

Indicator	Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Onderhoudsniveau wegen	Het bedrag aan achterstallig onderhoud per m2 areaal	€ 2,44	€ 2,30	€ 2,31	€ 2,47

Financiën programma 3

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	10.105	10.731	10.006	725
Baten	7.520	8.843	8.800	-43
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-2.585	-1.888	-1.205	682

PROGRAMMA 4 ECONOMIE

Wethouder Paul Schoute

Speerpunten	
1	Zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven.
2	Bevordering toerisme.
3	Actief sturen op samenwerking in het Waddengebied.
4	Programma Harlingen uitwerken en realiseren.

Speerpunt 1

Zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

De gesprekken met de ondernemersverenigingen stonden met name in het teken van een nieuw ondernemersfonds inclusief nieuwe stichting en nieuw bestuur. De gemeente ondersteunde de stichting bij het inrichten van het ondernemersfonds en de organisatie. Een extern bureau adviseerde de gemeente en de ondernemers daarbij. Daarnaast waren ondernemers actief betrokken bij onderwerpen als omgevingsvisie, veiligheid, Schoonste Stad aan het Wad en centrumvisie.

We werkten aan de speerpunten en het uitvoeringsprogramma uit het citymarketingplan 2023-2030 'De Harlinger Aanpak'. Onze citymarketing benadrukt dat Harlingen een fijne plek is om te ondernemen en te werken. Hiervoor hebben we ondernemersportretten gemaakt en versturen we regelmatig een nieuwsbrief naar ondernemers en belanghebbenden. Ook sluiten we met onze citymarketing aan bij gebiedsgerichte processen. Denk daarbij aan promotie van het centrum. Ontwikkelingen die ons economische klimaat versterken hebben we uitgelicht via onze marketingkanalen.

De gemeenteraad stemde in met de plannen voor de herinrichting van het centrum van Harlingen. In deze plannen staat onder andere dat de Voorstraat autoluw wordt gemaakt. Zo ontstaat een aangename ruimte om te verblijven waar fietsers en voetgangers centraal staan. Gemotoriseerd verkeer mag in de zomermaanden niet meer door de Voorstraat tussen 13.00 uur en 22.00 uur. Daarnaast wordt de parkeercapaciteit in deze straat gehalveerd. De vrijgekomen ruimte is bestemd voor meer groen en verblijfsmogelijkheden zoals spel- of zitgelegenheden. De markt blijft op deze plek en wordt versterkt. De Grote

Bredeplaats krijgt een make-over en moet de huiskamer van Harlingen worden. We zijn gestart met het uit tekenen van de plannen en inrichting van de Voorstraat en de Grote Bredeplaats. Belanghebbenden zoals inwoners en ondernemers worden hierbij weer betrokken.

In het project Participatie Acceleratie Collectief (PAC) werken meerder partijen samen om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Dit gebeurt volgens het open/ social hiring concept. Daarbij hebben de gemeente en partners diverse werkzaamheden en taken overgenomen voor het in dienst nemen van personeel met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Het collectief is onder andere ondersteund bij het werven, opstellen van contracten en aanmelden bij het doelgroepenregister. De kandidaat kan ook gedetacheerd worden door Pastiel bij een werkgever. Verder zijn jobcoaches ingezet. Het aantal deelnemende bedrijven in het collectief bleef stabiel en is daarmee nog niet op het gewenste aantal van circa tien bedrijven gekomen.

Periodiek onderzoekt de provincie de toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen. Daarvan is de aanleg van Oostpoort 3 met een oppervlakte van 14 hectare het directe resultaat. In 2024 is de Exploitatiemaatschappij gestart met het bouwrijp maken van de grond en de acquisitie. De nieuwe afspraken met regio en de provincie lopen tot en met 2035.

Voor de verdere ontwikkeling en het benutten van economische kansen in de regio Noardwest-Fryslân hebben we samen met de gemeente Waadhoeke en de regio een economisch actieprogramma opgesteld. Het kent voor de komende tien jaar de volgende drie programmalijnen:

Programmalijn 1 Innovatie en ondernemerschap

Hiermee dragen we bij aan een toekomstbestendige economie door ondernemerschap en innovatie te verbinden met de unieke behoeften van de regio. Diverse specialisten zijn als kennismakelaar ingezet voor de ondersteuning van sectoren zoals landbouw, zorg en duurzaamheid. Onder de noemer innovatietafels zijn projecten gestart voor duurzame gewasbescherming, bodemvitaliteit, elektrisch varen en korte keten landbouw. Aan de trainingen "MiniMasters" en Startersprogramma deden 55 ondernemers mee.

Programmalijn 2 Versterken woon- en vestigingsklimaat

Deze lijn zet in op het sterker profileren en aantrekkelijker maken van de regio voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Om bedrijventerreinen te verduurzamen zijn op zeven bedrijventerreinen initiatieven gestart, gericht op verduurzaming zoals collectieve inkoop zonnepanelen en netcongestie. Toeristische regiomarketing wordt onderdeel van “Het Goud van Noardwest”.

Programmalijn 3 Onderwijs en arbeidsmarkt

Hiermee willen we de samenwerking bevorderen tussen onderwijsinstellingen, bedrijven en overheden om regionale talenten te behouden en te ontwikkelen. We hebben onderwijs- en arbeidsmarktinitiatieven opgezet gericht op zorg, techniek, maritieme sector en groenonderwijs. Zo zijn er drie grootschalige evenementen voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding georganiseerd: Zorg Tastbaar, Techniek Tastbaar en Maritieme Techniek Tastbaar. Elk evenement trok gemiddeld 1.000 leerlingen uit voortgezet en primair onderwijs. De samenwerking met www.wrk.frl is voorbereid om de koppeling te kunnen maken tussen de vraag en het aanbod aan vacatures.

De vierde en voorlopig laatste editie van de regionale monitor Brede Welvaart Noardwest-Fryslân is gerealiseerd. Met het aflopen van de meerjarige afspraken en de start van de Regio Deal komt er in het vervolg een vierjaarlijkse regionale publicatie. Deze verschijnt in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen.

Speerpunt 2

Bevordering toerisme.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Op basis van een beleidsinventarisatie, analyse van trends en ontwikkelingen en een uitgebreid participatietraject, hebben we de ontwikkelagenda Recreatie & Toerisme 2024-2030 opgesteld. Hierin staat onze visie op Recreatie & Toerisme met ambities en doelen voor de komende jaren. Daarbij is een concreet uitvoeringsprogramma opgesteld. Samen met de sector gaan we aan de slag met de verschillende opgaven. We willen er zo voor zorgen dat Harlingen het centrum blijft van recreatie en toerisme in onze regio. Het verder bevorderen van toerisme

is in het belang van onze inwoners en ondernemers en de aantrekkelijkheid van onze gemeente en leefomgeving. De ontwikkelagenda is unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 is de uitvoering gestart.

Afgelopen jaar is veel gebeurd op het gebied van planvorming en organisatie rond de toeristische regiomarketing van Noardwest-Fryslân. Om de regionale marketing met de gemeenten Leeuwarden, Waadhoeke en Harlingen verder te professionaliseren is hard gewerkt aan een meerjarenplan voor Noardwest-Fryslân. Binnen de Regio Deal is geld gereserveerd voor de uitvoering hiervan. Dit gebeurt via “Het Goud van Noardwest”. De focus van het plan ligt op het platteland van de betrokken gemeenten. Concreet zetten we in op meer slow toerisme. Voor Harlingen betekent dit het actief verbinden van havenstad en cultuurtoerisme met het platteland en andere steden via regio- en citymarketing.

Wij zijn gestart met de uitvoering van het Visserij Ontwikkel Plan (VOP) en de diverse projectonderdelen. Daarbij hebben we gezocht naar cofinanciering voor de uitvoering. De Visserij Experience is een unieke kans om de identiteit en het rijke erfgoed van de visserijgemeenschap in Harlingen op de kaart te zetten. In het verlengde hiervan is ook een start gemaakt met de realisatie van een maritieme beleving in Harlingen. Dit is een bijzonder concept dat bezoekers kennis laat maken met onze haven en nautisch verleden. Visserij, scheepsbouw, scheepvaart, nautische hulpdiensten (KNRM), Bruine Vloot en voormalige admiraliteit van Fryslân zijn hier onderdeel van.

Harlingen blijft groeien in populariteit als Cruise Port en staat binnen de cruisewereld inmiddels bekend om haar historische charme, exclusieve ligplaatsen en persoonlijke ontvangst. We hebben opnieuw rederijen actief benaderd op internationale beurzen. Ook bieden we aantrekkelijke dagprogramma's voor cruise gasten. Met inspirerende activiteiten in en rond de stad blijft Harlingen reders en gasten verrassen. Dit draagt bij aan herhaalbezoek en verstevigt onze positie binnen de wereld van zee- en riviercruises.

Vanuit de citymarketingstrategie “Harlingen Welkom aan Zee” hebben we de informatievoorziening aan toeristen en bezoekers verbeterd. Er is nu meer samenhang in online en offline communicatie via onder meer website, social media en aankleding van de openbare ruimte. Een aansprekend voorbeeld is de bestickering van de nieuwe pendelbussen tussen de langparkeerterreinen

en de veerterminal. Ook hebben we onze website doorontwikkeld door de site voor langparkeren samen te voegen met onze bezoekerswebsite: www.harlingenwelkomaanee.nl. Met alle informatie op één plek is onze website het online visitekaartje van Harlingen voor de circa 300.000 bezoekers per jaar. Daarnaast hebben we de Harlingen Welkom aan Zee huisstijl verder ontwikkeld voor in- en extern gebruik.

Elk jaar vindt een verrassend groot aanbod aan evenementen plaats in Harlingen dankzij de inzet van vrijwilligers, ondernemers, verenigingen en stichtingen. Om hen beter te faciliteren hebben we een evenementenvisie opgesteld. Hiermee houden we een goed evenementenaanbod met aantrekkelijke activiteiten en zorgen we voor verbinding tussen inwoners, bezoekers en ondernemers. De gemeente stimuleert vernieuwing en koestert tegelijkertijd gewaardeerde tradities, zodat er een goed evenwicht is.

Verder is een nieuwe subsidieregeling uitgewerkt voor evenementen. Met deze subsidieregeling werken we aan de ambities en doelen uit de evenementenvisie. De regeling bevat een nieuwe werkwijze, richtlijnen en toetsingscriteria voor een heldere en eenduidige subsidieverlening aan organisatoren. Op deze manier kunnen we alle organisatoren gelijkwaardig beoordelen.

Speerpunt 3

Actief sturen op samenwerking in het Waddengebied.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Binnen het waddengebied werken we actief samen aan meerdere uitvoeringsprogramma's van de Agenda voor het Waddengebied 2050. In het programma maritieme ontwikkeling havenplaatsen bestaat een intensieve samenwerking in de Vereniging van Waddenzee Gemeenten (VWG). Aandachtspunt in de Agenda voor Harlingen is de bereikbaarheid van de haven. Harlingen maakte zich samen met onder andere Port of Harlingen en IJsselmeerhavens ook in 2024 sterk voor de economische belangen van onze haven.

Voor het project Op Paad lâns it Waad hebben we samen met Waadhoeke, Noardeast-Fryslân en het Wetterskip een plan gemaakt voor natuurbeleefplekken langs de Friese waddenkust. Verder hebben we initiatieven uitgewerkt voor het Westerzeedijkgebied die de wadbeleving in Harlingen versterken. Vanuit de eerste fase van het project is nog geld beschikbaar voor Harlingen.

Vervolgonderzoek voor de uitwerking van de havenvisie gaf input voor het tarieven- en ligplaatsenbeleid. Uw gemeenteraad is hierover geïnformeerd. In 2024 begonnen we met de uitwerking van het overkoepelende ligplaatsenbeleid.

Speerpunt 4

Programma Harlingen uitwerken en realiseren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Binnen Programma Harlingen, onze samenwerking met Provincie en Wetterskip Fryslân, dragen we bij aan doelen op het gebied van duurzaamheid, klimaatadaptie, biodiversiteit, inclusiviteit, bereikbaarheid en werkgelegenheid.

De aanbesteding voor het Integrale Ruimtelijk Ontwerp Kustzone Harlingen is gestart. Hiermee werken we het rapport Gebiedsverkenning Kustzone Harlingen uit inclusief Handreiking Ruimtelijke Kwaliteit. Ook dit gebeurt binnen het Programma Harlingen.

De eindrapportage van de evaluatie van de verzelfstandiging van Port of Harlingen is opgeleverd. De gemeenteraad is geïnformeerd over de resultaten en vervolgstappen waaraan we uitvoering hebben gegeven.

Programma Harlingen is bij de Regio Deal Noordwest-Fryslân aangehaakt door het inbrengen van onderliggende projecten. Onder andere voor de Waddenpromenade zijn middelen gereserveerd binnen de Regio Deal, dit loopt door in de komende jaren.

Harlinger indicatoren programma 4

Toerisme

Indicator	2021	2022	2023	2024
Aantal overnachtingen B&B en verblijven	31.229	37.119	23.875	27.459
Aantal overnachtingen in hotels	41.609	44.889	56.490	46.966
Aantal overnachtingen campings en overig	33.058	37.576	37.315	42.823
Totaal aantal overnachtingen	105.896	119.584	117.680	117.248

Indicator	2021	2022	2023	2024
Aantal riviercruises	24	76	45	55*
Aantal zeecruises		2	10	5

*waarvan 10 niet betalende hospitaalschepen

Economie

Indicator	2021	2022	2023	2024
Leegstaande winkelpanden in de binnenstad	23	18	19	17

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2021	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Gemeente <25.000 2023
Functiemenging*	%	Meerdere 2023	47,2%	48,3%	48,4%	49,8%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar	LISA 2023	167,8	175,9	183,2	187,3

* Deze indicator weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen (0% is alleen werken en 100% is alleen wonen)

Financiën programma 4

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	842	3.777	1.730	2.047
Baten	249	2.469	813	-1.656
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-593	-1.308	-917	391

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS

Wethouder Hendrik Sijtsma

Speerpunten

1	Kinderen van Harlingen in hun ontwikkeling ondersteunen door goed, gezond en passend onderwijs te bieden.
2	Bestrijden van laaggeletterdheid.

Speerpunt 1

Kinderen van Harlingen in hun ontwikkeling ondersteunen door goed, gezond en passend onderwijs te bieden.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

De gemeenteraad heeft een integraal huisvestingsplan (IHP) en een nieuwe verordening onderwijshuisvesting vastgesteld. Hierin is renovatie als voorziening opgenomen.

Ons college heeft ingestemd met de subsidieregeling groene schoolpleinen en de evaluatie ervan in 2025. Inmiddels hebben drie scholen in Wijnaldum een schooltuin.

De duurzaamheidsmeting van alle schoolgebouwen is afgerond. Als schoolbesturen maatregelen nemen, kan dit worden verwerkt in een nieuw gebouwenoverzicht. Uit het haalbaarheidsonderzoek voor de school in Midlum blijkt dat het combineren van drie functies in één gebouw mogelijk is. In een vervolgtraject wordt de concrete inzet van betrokkenen hiervoor vastgelegd.

De nieuwe subsidieregeling voor de bekostiging van peuteropvang en voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) is samen met de peuteropvang-organisaties opgesteld.

Alle basisscholen kregen extra preventieve ondersteuning vanuit middelen van het Nationaal Programma Onderwijs. De kanselijkheid voor alle kinderen in Harlingen is hierdoor bevorderd.

Speerpunt 2

Bestrijden van laaggeletterdheid.

Van onze inwoners tussen de 16 en 65 jaar is ongeveer 11% laaggeletterd. Dit betekent dat circa duizend inwoners moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of het omgaan met een computer. We vinden het als gemeente belangrijk dat deze inwoners herkend en geholpen worden om hun zelfredzaamheid te vergroten.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Via een training en een routekaart hebben we professionals beter toegerust om laaggeletterdheid te herkennen. Deze routekaart nodigt professionals uit de mogelijkheden op het gebied van laaggeletterdheid te ontdekken. Verder hebben wij taaltrajecten en cursussen digitale vaardigheden in het Digi-Taalhuis aangeboden en taalactiviteiten opgestart. Daarnaast wordt blijvend onderzoek gedaan naar effectieve manieren om laaggeletterden te bereiken zoals de campagne “Ik wil leren” voor taalnetwerken.

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2021	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Gemeente < 25.000 inw. 2023
Absoluut verzuim*	Aantal per 1000 leerlingen	DUO /Ingrado 2023	6,2	5,3	3,2	6,1
Relatief verzuim**	Aantal per 1000 leerlingen	DUO /Ingrado 2023	13	17	77	21
Vroegtijdige schoolverla- ters zonder startclassifi- catie	% deelnemers van het VO en MBO onderwijs	DUO /Ingrado 2023	1,7%	1,8%	3,1%***	1,9%***

* Het aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school

**Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig is

***voorlopige cijfers

Financiën programma 5

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	2.527	3.252	2.852	400
Baten	571	625	674	49
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-1.956	-2.627	-2.179	449

PROGRAMMA 6 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Wethouders Hendrik Sijtsma, Erik de Groot en Paul Schoute

Speerpunten	
1	Bijdrage leveren aan het cultureel imago en klimaat voor de eigen inwoners en bezoekers.
2	Kunst en cultuur ondersteunen in de openbare ruimte.
3	Het entrepotgebouw geschikt maken voor culturele en maatschappelijke activiteiten.
4	Toewerken naar een integraal huisvestingsplan voor sport en cultuur.
5	Deelname aan sport en cultuur stimuleren, met name onder jongeren.
6	Vanuit actuele vraagstukken en samen met betrokken partners het cultureel erfgoed van Harlingen toekomst geven.
7	Het groener maken van de binnenstad.

Toelichting nieuw beleid

Uitbreiding formatie Erfgoed & Monumentenzorg

Door meer ambtelijke inzet op het gebied van erfgoed hebben we het afgelopen jaar een groot aantal taken kunnen uitvoeren. Met name de digitale registratie van gemeentelijk monumenten hebben we op orde kunnen maken.

Uitvoeringsnota erfgoed

Er is gewerkt aan input voor de omgevingsvisie Harlingen. Het gaat dan om de omgang met erfgoed in onze gemeente. Dit krijgt een plek in de omgevingsvisie en een vertaling in het gemeentelijk erfgoedprogramma. Dit past bij de instrumenten die nu gebruikt worden onder de omgevingswet.

Locatie Fries Blauw

We hebben door een externe stichting een locatieonderzoek voor Fries Blauw laten uitvoeren. Hieruit blijkt dat Loods 5 op de Willemskade het meest geschikt is. Daarbij gaan we uit van een groeimodel van het belevingscentrum. Voor Fries Blauw is € 130.000 gereserveerd binnen de Regio Deal. Fries Blauw heeft gewerkt aan een nieuw projectplan voor Loods 5.

Speerpunt 1

Bijdrage leveren aan het culturele imago en klimaat voor de eigen inwoners en bezoekers.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben verdere uitvoering gegeven aan de beleidsnota “Harlingen Cultuurstad aan het Wad” 2022-2028. Er zijn twee halfjaarlijkse bijeenkomsten georganiseerd voor het Harlinger culturele veld op initiatief van de cultuurcoördinator om elkaar te informeren en gezamenlijk uitvoering te geven aan het cultuurbeleid.

We hebben in het kader van Oerol aan Wal Groupe Zur met de voorstelling VENTO geprogrammeerd in Entrepotgebouw. We hebben verder actief bijgedragen aan de realisatie van DOK5 als creatieve broedplaats op de Willemshaven en het nieuwe UITfestival van Harlingen. Een kwartiermaker culturele programmering is aangesteld die de culturele programmering onderzoekt en adviseert over mogelijke versterking hiervan.

We hebben financiële ondersteuning verleend aan het Literair Festival met de uitreiking van de Anton Wachterprijs. Na uitgebreid onderzoek zijn we gestart met het realiseren van de gemeentelijke websites Kunst en Cultuur en de Anton Wachterprijs.

We hebben bijgedragen aan de aanvraag en uitvoering van de culturele en cultuurhistorische onderdelen van het Visserij Ontwikkel Plan.

Speerpunt 2

Kunst en cultuur ondersteunen in de openbare ruimte.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

De cultuurcoördinator werkte aan het ondersteunen, verbinden en versterken van partijen binnen het culturele veld en het verder zichtbaar maken hiervan. Ook hebben we bijgedragen aan het opstellen van het plan van aanpak “Kunst in de openbare ruimte”. Een werkgroep van kunstenaars hebben we een projectplan laten ontwikkelen, om onder de vlag van Arcadia in 100 dagen met inwoners en bezoekers van Harlingen te werken aan één groot kunstwerk.

Speerpunt 3

Het entrepotgebouw geschikt maken voor culturele en maatschappelijke activiteiten.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Diverse extra voorzieningen bevorderen het multifunctioneel gebruik van het gebouw. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor een duurzame verwarmingsinstallatie, kleedruimte en tochtportaal. Ook wordt bekeken hoe we de functie van het pand verder kunnen versterken. Het Entrepotgebouw was meermalen de multifunctionele toplocatie voor exposities, theater, festivals en concerten.

Speerpunt 4

Toewerken naar een integraal huisvestingsplan voor sport en cultuur.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Uit het gezamenlijk onderzoek met verenigingen naar het versterken en toekomstbestendig maken van de sportinfrastructuur komen interessante denkrichtingen naar voren. Het gaat om vergaande bestuurlijke samenwerking

tussen verenigingen in een mogelijke omnisportvereniging en clustering van sportaccommodaties op een sportcampus. Er is hiervoor een vervolgtraject ingezet.

Speerpunt 5

Deelname aan sport en cultuur stimuleren, met name onder jongeren.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We maakten gebruik van de landelijke regelingen voor sportstimulering. Buurtsportcoaches en vakleerkrachten hebben het activiteitenplan uitgevoerd. De buurtsportcoaches organiseerden activiteiten voor diverse doelgroepen. Kinderen konden meedoen aan de speeltuintoer, jachtseizoen, vakantieactiviteiten, sportkennismakingslessen, schoolsporttoernooien en koningsspelen op de basisscholen. De eersteklassers van de RSG namen tijdens de sportdag deel aan diverse sport- en culturele workshops en konden zo kennismaken met diverse sport- en beweegactiviteiten.

Uit ons onderzoek naar “Sjors Sportief en Sjors Creatief” blijkt dat de lasten en baten niet tegen elkaar opwegen en dat er voldoende platforms zijn met aanbod. Dat gaan we samenbrengen op een digitale sociale kaart.

Er is blijvende aandacht voor de kansen en mogelijkheden van het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur. We hebben aanbieders op het gebied van kunst- en cultuur gestimuleerd zich te registeren bij het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur en Yn Beweging. Zo kunnen ook inwoners met weinig inkomen van het culturele en sportaanbod gebruik maken. Ook is een flyer uitgebracht met het beweegaanbod voor 55- plussers.

Voor talentontwikkeling hebben we Seewyn ondersteund bij het uitbreiden van het cultuurmenu met extra aanbod op de basisscholen als voorzet voor de doorlopende leerlijn kunst- en cultuureducatie voor kinderen en jongeren van 4 – 18 jaar. Voor jongeren die buiten schooltijd hun culturele talent onder begeleiding van kunstenaars verder willen ontwikkelen hebben we naast de bestaande locaties bij verschillende ateliers beperkt ruimte kunnen realiseren in DOK5.

Speerpunt 6

Vanuit actuele vraagstukken en samen met de betrokken partners het cultureel erfgoed van Harlingen toekomst geven.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben de eerste stappen gezet om te kunnen werken onder de omgevingswet. Met extra formatie hebben we de gemeentelijke monumentenregistratie digitaal op orde gebracht. Dit is belangrijke input voor onze omgevingsplannen. We hebben alle monumenteigenaren geïnformeerd over de komst van de omgevingswet en het monumenten- of bouwspreekuur. Toepassen van duurzaamheidsmaatregelen rondom monumenten is onderwerp van gesprek en studie geweest van een gezamenlijke werkgroep van medewerkers, ondernemers en de monumentcommissie.

Harlingen is als erfgoedgemeente op de kaart gezet tijdens een werkbezoek van gedeputeerde Wiersma.

De Open Monumentendag werd dit jaar goed bezocht met 400 bezoekers voor het stadhuis. Leerlingen gaven presentaties. Het boekje 'Kerken aan zee, toekomst religieus erfgoed in Harlingen' is gepresenteerd door de werkgroep van de kerken. In het contact met Monumentenstichting Harlingen en Vereniging Oud Harlingen was speciale aandacht voor het 70-jarig jubileum van Vereniging Oud Harlingen. We hebben het contact met andere monumentengemeenten versterkt tijdens bijeenkomsten van onder andere de Federatie Grote Monumentengemeenten en Steunpunt Monumentenzorg Fryslân. We hebben een Bouwhistorisch onderzoek naar de Maritieme Academie Harlingen laten doen als opmaat naar herbestemming van dit monument. Vanuit de adviesgroep voor de restauratie van de Raadhuisbrug deden we onderzoek naar de oorspronkelijke kleuren van de brug.

Speerpunt 7

Het groener maken van de binnenstad.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Een deel van de bomen in de Zuiderhaven is gerevitaliseerd door vier bomen te vervangen. Daarbij zijn de boomspiegels vergroot en ingeplant met heesters.

Harlinger indicatoren programma 6

Sport

Indicator	2021	2022	2023	2024
Subsidie aan sportverenigingen per inwoner	€ 1,89	€ 2,10	€ 2,20	€ 2,99

Cultuur

Indicator	2021	2022	2023	2024
Bezoekers Hannemahuis	10.680	8.540	16.010	14.661
Aantal uitleningen bibliotheek	65.000	78.411	77.350	77.000

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2016	Harlingen 2020	Harlingen 2022	Gemeente < 25.000 inw. 2023
Niet sporters	%	GGD-en/CBS/RIVM 2020-2022	52,0%	55,2%	57,3%	47,9%

Financiën programma 6

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	5.676	8.187	6.548	1.639
Baten	963	1.363	1.375	12
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-4.713	-6.823	-5.173	1.651

PROGRAMMA 7 SOCIAAL DOMEIN

Wethouders Paul Schoute, Erik de Groot en Hendrik Sijtsma

Speerpunten	
1	Kinderen groeien op in gezondheid, welzijn en veiligheid met perspectief op een zelfstandig leven naar ieders mogelijkheden.
2	Mensen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en meedoen in de maatschappij. Ondersteuning van inwoners met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen vindt zo veel mogelijk plaats in de eigen vertrouwde leefomgeving.
3	Een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen meedoet.
4	Iedere statushouder integreert, participeert en bouwt een eigen bestaan op in onze gemeente.

Speerpunt 1

Kinderen groeien op in gezondheid, welzijn en veiligheid met perspectief op een zelfstandig leven naar ieders mogelijkheden.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

In het kader van preventie en het normaliseren van gedrag heeft het Gebiedsteam Harlingen een team van opgeleide professionals samengesteld. Zij kunnen zelf preventief hulp verlenen als dat nodig is. Dit is effectief en voorkomt inzet van kostbare specialistische jeugdhulp. Daarnaast is er een Familiegroepsplan geïntroduceerd om het informele netwerk van gezinnen in kaart te brengen. Gezinnen kunnen hierin aangeven hoe zij zelf de opvoed- en opgroeisituatie van hun kinderen willen verbeteren. Het werken met één plan voorkomt dat jeugdigen en gezinnen hun verhaal meerdere keren moeten vertellen. Dit maakt het ook overzichtelijker om passende hulp in te zetten en bevordert de samenwerking tussen partijen.

Om de samenwerking te versterken zijn er bijeenkomsten georganiseerd met ketenpartners. Hierbij is ook informatie verzameld voor de beleidsnotitie “Kansrijk Opgroeien”. Verder zijn we gestart met een pilot voor outreachend jongerenwerk. Dit is een preventieve aanpak voor kwetsbare jongeren die nog onvoldoende in beeld zijn bij professionals.

Tot slot is het Gebiedsteam gestart met de nieuwe regionale Friese inkoopmethodiek voor Specialistische Jeugdhulp (SJH) en Wonen. Als

voorbereiding hierop heeft het team een training gehad over deze methodiek. Op deze manier blijft het Gebiedsteam Harlingen zich inzetten voor een effectieve en preventieve aanpak van jeugdhulp.

Speerpunt 2

Mensen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en meedoen in de maatschappij. Ondersteuning van inwoners met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen vindt zo veel mogelijk plaats in de eigen vertrouwde leefomgeving.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

In twee bijeenkomsten hebben we samen met ketenpartners gekeken naar de toekomstige uitdagingen voor wonen en zorg. Dit heeft geleid tot een (concept) woonzorgvisie die we na vaststelling uitwerken in een uitvoeringsplan met ambities, doelen en een aanzet voor ontwikkelrichtingen, projecten en acties.

Vrijwilligers zijn ondersteund via subsidies aan (welzijns)organisaties die vrijwilligers begeleiden en werven. In totaal 40 gebiedsteammedewerkers en ketenpartners zijn getraind op het thema mantelzorg. Ook is er via sociale media meer aandacht voor dit thema gekomen. De teksten op onze website over mantelzorg zijn aangepast. Om mantelzorgers van partners met (beginnende) dementie te ondersteunen is een eerste partnersgespreksgroep gestart en het Odensehuis geopend. De ouderenwerker van Connexa organiseerde bijeenkomsten over mantelzorgondersteuning in Nieuw Zuid.

De gemeente subsidieerde welzijnswerk via meerdere organisaties. Connexa organiseert jongerenwerk, ouderenwerk, opbouwwerk in Buurtkamer, Nieuw Zuid, MienMaatsje, de vrijwilligerscentrale en mantelzorgondersteuning. Stjoer biedt een sociale inloop voor inwoners met psychische kwetsbaarheid en stichting Present koppelt hulpvragen van inwoners aan vrijwilligers.

In Nieuw Zuid is een aantal uitvoerende en praktische zaken doorontwikkeld. De coördinator van Nieuw Zuid realiseerde via subsidies een nieuwe keuken. Hierdoor vinden er meer activiteiten plaats. Daarnaast zijn meerdere investeringen gedaan voor onderhoud en toegankelijkheid. Ook is er nu een inloopspreekuur vanuit de

Rookvrije Wijkaanpak op Nieuw Zuid. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een Kraambank.

In het kader van Eén tegen eenzaamheid is de pilot “Over de drempel afgerond”. Via dansen en bewegingslessen hebben inwoners elkaar leren kennen en is bewustwording gecreëerd voor eenzaamheid onder ouderen. De pilot van de Futbringer is geëvalueerd en uiteindelijk beëindigd wegens weinig gebruik en hoge kosten. Met diverse subsidies organiseerden (welzijns)stichtingen ontmoeting en activiteiten om eenzaamheid tegen te gaan of onder de aandacht te brengen.

De toegankelijkheid van algemene voorzieningen is verbeterd en uitgebreid. De Buurtkamer is geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan zijn de uren van de opbouwwerker uitgebreid en wordt de Buurtkamer verder ontwikkeld. Daarnaast is een digitale sociale kaart voorbereid.

Samen met ketenpartners zetten we ons in voor een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Vanuit het Gezond en Actief Leven akkoord hebben we met partners stappen gezet voor een ketenaanpak obesitas en overgewicht, Welzijn op Recept en Valpreventie.

Door deel te nemen aan het Sociaal Domein Friesland (SDF) konden inwoners in de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang of beschermd wonen op zorg rekenen. Vanuit het SDF is een evaluatie beschermd wonen opgesteld. Ook de gemeente was hierbij betrokken. Dit biedt input voor de nieuwe inkoop voor alle producten rondom Beschermd wonen. Het expertiseteam beschermd wonen heeft een andere rol gekregen. Gebiedsteams kunnen het team nu inzetten bij complexe casussen of als vraagbaak. Het Gebiedsteam kan het onderzoeksrapport rechtstreeks opsturen naar centrumgemeente Leeuwarden voor een beschikking. Dit vergroot de efficiency. Het SDF blijft rondom diverse thema's trainingen geven aan Gebiedsteams.

Eind 2024 is de centrale toegang en regie tot stand gekomen voor de toeleiding en begeleiding van inwoners in de maatschappelijke opvang.

Om na uitstroom uit bijvoorbeeld beschermd wonen of een opvangvoorziening een goede plek te vinden in de wijk hebben gemeente, De Bouwvereniging en Huurdersvereniging Harlingen afspraken gemaakt over het convenant “Weer Thuis”. De afspraken zijn na evaluatie verlengd.

Vanuit preventie zijn twee medewerkers bemoeizorg gestart. Met het bakfietsproject worden signalen opgehaald uit de wijk en besproken in het Aanpak Voorkomen Escalatie overleg. Hierin zijn Gebiedsteam en openbare orde en veiligheid vertegenwoordigd.

De nieuwe Wmo beleidsregels en verordening zijn voorbereid voor besluitvorming in de raad.

Na het faillissement van MEE Noord gaan we voor de Wmo geen gebruik maken van de doorstart van deze organisatie. We willen daarom naast Zorgbelang een tweede aanbieder contracteren.

De aanbesteding voor begeleiding, dagbesteding en huishoudelijke hulp is gestart vanuit De Dienst Noardwest-Fryslân. De raad wordt hierover geïnformeerd.

Uit de aanbesteding voor trapliften is dezelfde aanbieder gekomen. Om meer grip en sturing op de uitgaven te krijgen, onderzoeken we een mogelijke scootmobiel-pool bij woon-zorgcomplexen. Zo willen we het aantal individuele voorzieningen beperken.

Speerpunt 3

Een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen meedoet.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We richten ons in het beleid voor bestaanszekerheid op vroegsignalering van schulden. Dit is een waardevol instrument voor een gesprek met burgers over hun verhaal. Om onze inwoners met (dreigende) problematische schulden bestaanszekerheid te bieden willen we nog meer inwoners vroegtijdig bereiken met ons aanbod. Vorig jaar is het aantal inwoners dat in beeld kwam via vroegsignalering aanzienlijk gestegen. Dit laat zien dat vroeger interventies effectief zijn. Meer inwoners worden tijdig geholpen. Dit vermindert de kans op problematische schulden en past bij onze doelen voor schuldhelpverlening. We hebben ingezet op goede samenwerking en meer bewustwording bij vastelastenpartners. Ook hebben wij ons aangemeld voor het project Data

Delen Armoede en Schulden (DDAS). Hiermee worden de resultaten van de dienstverlening zoals het aantal hulpvragen en de hoogte van schuldbedragen in kaart gebracht.

Onze energiecoaches hebben ingezet op bewustwording en gedrag rondom energieverbruik. Met energiebesparende maatregelen hebben ze het energieverbruik van inwoners verminderd. Voor huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening boden we een vangnet via de bijzondere bijstand. Hiermee was sprake van een compleet pakket aan ondersteuning voor oplopende energiekosten.

Na herijking van het project met de energiecoaches is gekozen voor de inzet van één energiecoach, aangevuld met vooral vrijwillige energieambassadeurs. Zij vormen een “Fix-team” dat inwoners helpt met energiemaatregelen.

Inwoners met een bijstandsuitkering helpen we zich verder te ontwikkelen met name richting werk. Dit geeft voldoening en eigenwaarde en stimuleert de ontwikkeling en zelfstandigheid. Om de stap van uitkering naar werk te ondersteunen zijn werkstimulerende maatregelen geïntroduceerd. Deze bestaan uit betere begeleiding bij uitstroom, het wegnemen van belemmeringen en een financiële prikkel via een premie proefplaatsing.

Waar werk (nog) niet haalbaar is bieden we passende ondersteuning met minimaregelingen en bevorderen we meedoen in de samenleving. Het integraal team participatie speelt een sleutelrol door het stimuleren van sociale participatie via vrijwilligerswerk, sportactiviteiten en maatschappelijke projecten. Dit kan de opstap zijn naar betaald werk.

Speerpunt 4

Iedere statushouder integreert, participeert en bouwt een eigen bestaan op in onze gemeente.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben volop gewerkt aan het versnellen van de integratie van statushouders en mensen die een verblijfsstatus kunnen verwachten. Onze begeleiding naar een succesvolle integratie en participatie is daarvoor verder verbeterd. We hebben ons gericht op het vroegtijdig kennismaken en starten met inburgering, wat mede mogelijk werd door de crisisnoodopvang in onze gemeente. Hierdoor konden

mensen die al aan Harlingen gekoppeld zijn, hun inburgeringstraject beginnen nog voordat zij een woning toegewezen kregen.

Voordat mensen een vergunning krijgen, is het ook belangrijk om mensen actief te laten participeren in de samenleving. Zo werken we als gemeente en de Dienst Noordwest-Fryslân al nauw samen met het COA om de bewoners op het voormalige cruiseschip sneller te laten integreren. Dit gebeurt via vrijwilligers- of betaald werk. Dat bespoedigt hun inburgeringsproces.

De woningmarkt blijft krap. Daardoor is het niet gelukt om onze taakstelling voor huisvesting volledig te behalen. We hebben actief gezocht naar andere huisvestingsoplossingen. Hiervoor is een plan van aanpak gemaakt.

We deden mee aan een project van de gemeente Leeuwarden om 250 statushouders in Friesland de kans te bieden bij lokale werkgevers werkervaring op te doen tijdens hun taalstage. Hierdoor verbeterden zij hun taalvaardigheid en leerden de samenleving beter kennen. Tegelijkertijd profiteerden bedrijven van de creativiteit en meer diversiteit. Het project krijgt Europese subsidie.

Ondanks de onzekerheid door landelijke ontwikkelingen op het gebied van asiel en migratie blijven we ons onverminderd inzetten voor statushouders zodat zij zo snel mogelijk volwaardig onderdeel kunnen zijn van onze samenleving.

Harlinger indicatoren

Vergunninghouders

Indicator	2021	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2024
	taakstelling	werkelijk	taakstelling	werkelijk	taakstelling	werkelijk	taakstelling	werkelijk
Aantal gehuisveste vergunninghouders	23	26	22	28	18	9	32	8

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Harlingen 2024	Gemeente < 25.000 inw. 2022/2023/2024
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 65 jaar	meerdere 2023	785,1	785,9	geen data	geen data
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS Jeugd 2023	1%	1%	geen data	geen data
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS Jeugd 2023	6%	6%	geen data	geen data
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	CBS 2024	68,7%	70,0%	70%	70,2%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS Jeugd 2023	2%	2%	geen data	geen data
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS 2024	460,6	413,7	402,4	176
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15 – 64 jaar	CBS 2022	413,2	geen data	geen data	142,1
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd 2024	13%	12,9%	10,5%*	10,7%*
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd 2024	1,7%	1,5%	1,1%*	0,8%*
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS Jeugd 2024	geen data	geen data	geen data	0,4%
Cliënten met een maatwerk-arrangement	Aantal per 10.000 inwoners	CBS 2024	910	870	820	607

*Voorlopige cijfers

Financiën programma 7

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	29.605	33.337	33.352	-15
Baten	8.948	12.328	12.401	73
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-20.657	-21.009	-20.950	58

PROGRAMMA 8 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Wethouders Erik de Groot en Hendrik Sijtsma

Speerpunten	
1	Inwoners van Harlingen groeien kansrijk op, ontwikkelen zich tot gezonde volwassenen, worden vitaal oud en doen mee in de samenleving.
2	Evenwicht tussen belangen door in te zetten op de thema's energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzame mobiliteit en sociale duurzaamheid
3	Een doelmatige, milieu-hygiënische, economische en duurzaam verantwoorde afvalinzameling.
4	Een efficiënte, effectieve en toekomstbestendige omgevingsdienst FUMO.
5	Doelbewust rioolbeheer.
6	Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte.
7	De Reststoffen Energie Centrale blijft een punt van zorg en aandacht.

Toelichting nieuw beleid

Renovatie/achterstallig onderhoud begraafplaats

In 2024 is de begraafplaatsadministratie geëvalueerd en is een capaciteitsberekening gemaakt. Ook is een notitie opgesteld met criteria voor waardevolle graven.

Speerpunt 1

Inwoners van Harlingen groeien kansrijk op, ontwikkelen zich tot gezonde volwassenen, worden vitaal oud en doen mee in de samenleving.

We streven naar gezonde en vitale inwoners die kansrijk opgroeien, vitaal ouder worden en (blijven) meedoen in de samenleving. Daarvoor zijn adequate voorzieningen nodig. Een goede toegang en verbinding tussen zorg, onderwijs, sport, cultuur en gebiedsteams is daarbij van groot belang.

Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. Mentaal welbevinden, sociale contacten, zingeving, leefomgeving, maatschappelijke participatie en kwaliteit van leven zijn minstens zo belangrijk. We zetten in de nieuwe nota "Gezond en Vitaal Harlingen" stevig in op preventie, want voorkomen is altijd beter dan genezen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Voor het versterken van de sociale- en fysieke leefomgeving werken we bij nieuw beleid domeinoverstijgend. Gezondheid is een vast onderdeel bij de afweging van nieuwe plannen. Het AED-beleid is geactualiseerd. Daarmee is er nu 100% dekking van AED's. Daarnaast is er voor 2025 een plan van aanpak ontwikkeld om te komen tot 100% dekking van burgerhulpverleners. We werkten aan de Rookvrije Generatie door het Balklandpark rookvrij te maken. Bij bushaltes willen we rookvrije tegels plaatsen. Een clubondersteuner helpt verenigingen bij het realiseren van een rookvrije sportvereniging of gezonde kantine. Mystery guests zijn ingezet bij sportkantines om hier alcoholgebruik onder jongeren te voorkomen. Deze initiatieven lopen door als onderdeel van een totaalpakket voor een gezondere sportomgeving.

We richten ons op het verkleinen van gezondheidsverschillen. Daarom investeren wij in een Kansrijke Start voor alle kinderen door een coalitie te vormen met partners voor geboortezorg. Dit leidt tot meer kennis en begrip van elkaars werkzaamheden en verbetering van de samenwerking. We hebben samen met het consultatiebureau een pilot uitgevoerd waarbij de prenatale vaccinatie gecombineerd is met een prenatale intake. Van de gevaccineerde zwangere vrouwen nam 87% deel aan deze intake. Verpleegkundigen en aanstaande ouders hebben dit contact als zeer positief ervaren. De methodiek "Nu niet Zwanger" wordt toegepast in gesprekken met kwetsbare inwoners. Daarnaast ontvangen kwetsbare ouders ondersteuning in de vorm van bijvoorbeeld Voorzorg, Stevig Ouderschap, ondersteuning van de pedagoog en/of Gebiedsteam.

De wijkaanpak "Rookvrij leven voor iedereen" is gestart. Deze aanpak richt zich op volwassenen met een laag opleidingsniveau of weinig werkervaring. De gebruikelijke zorg om te stoppen met roken spreekt hen niet aan. Er is een inloopspreekuur gestart in Nieuw Zuid voor mensen die willen stoppen met roken. Voor jongeren werken we aan een specifieke aanpak tegen vaperen en roken. Hierbij hebben we jongeren zelf betrokken.

Om het middelengebruik onder jongeren te voorkomen en hun mentale gezondheid te bevorderen is onderzoek gedaan naar de preventie aanpak "Opgroeien in een Kansrijke Omgeving".

We hebben de samenwerking met JOGG voor onbepaalde tijd verlengd. Daarmee

benadrukken we het belang van een gezonde toekomst voor onze jeugd. De JOGG-aanpak en de ketenaanpak versterken elkaar door de combinatie van veranderingen in de sociale en fysieke omgeving en passende ondersteuning en zorg gericht op gedragsverandering.

Provinciaal is veel gedaan om voor 2025 een aanpak mentale gezondheid voor heel Fryslân uit te werken. In Harlingen willen we deze aanpak samen met onderwijs, jongerenwerk en overige partners vormgeven en onderzoeken hoe we de mentale gezondheid van onze jongeren kunnen verbeteren. Hierbij evalueren we ook het bestaande aanbod.

Door de dubbele vergrijzing zal de druk op de zorg en de Wmo alleen maar toenemen. Om het vitaal ouder worden te stimuleren is er daarom naast de bestaande beweegactiviteiten voor ouderen een start gemaakt met de ketenaanpak valpreventie. In 2024 is gestart met een grootschalige fittest, waar 200 inwoners aan deelnamen. Vanuit deze test zijn de valpreventietrainingen uitgerold. Drie praktijken voor fysiotherapie hebben deze trainingen opgezet. De vierde praktijk staat op het punt om aan te sluiten. Daarnaast is een succesvolle kick-off bijeenkomst georganiseerd met alle relevante ketenpartners. Hierbij zijn afspraken gemaakt over samenwerking, risico-inschattingen en lokaal aanbod. Zorgverleners die werken met ouderen zijn nu goed geïnformeerd over hoe risico's in kaart gebracht kunnen worden en het aanbod van valpreventie.

We onderzoeken of we de interventie "Sociaal Vitaal" kunnen introduceren. Deze aanpak richt zich naast bewegen op ontmoeten, gezonde voeding en vitaal oud worden. De Toekomstmarkt voor (toekomstige) senioren is voor de tweede keer georganiseerd en was opnieuw een succes. De thema's wonen, zorg, welzijn, duurzaam en gezond en vitaal stonden deze dag centraal. Om de druk op de huisartsenzorg te verminderen en het welbevinden van onze inwoners te vergroten is samen met de huisartsen en Connexa de pilot Welzijn op Recept ontwikkeld. Hiermee willen we in 2025 een verschuiving realiseren van het medisch naar het sociaal domein. Zeker waar het gaat om niet medische klachten.

Speerpunt 2

Evenwicht tussen belangen door in te zetten op de thema's energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzame mobiliteit en sociale duurzaamheid.

We hebben weer voortgang geboekt richting "gasloos" en energieneutraal in 2050. CO2-reductie stond daarbij voorop. Behalve aan energie hebben we ook aandacht besteed aan de transitie naar een circulaire economie en klimaatadaptatie.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben het Programma Duurzaam Harlingen geëvalueerd en geactualiseerd. Samen met de diverse partijen hebben we verder gewerkt aan de Friese Energietafel (FET). Het besparen van energie en het verminderen van de warmtebehoefte is het speerpunt geweest richting inwoners, bedrijven en ons zelf. We zijn begonnen met de uitvoering van de isolatie-aanpak. We hebben op onze website gezorgd voor de ontsluiting van benodigde informatie.

We hebben de werkwijze van het Nieuwe Normaal geïntroduceerd. Daarmee is een begin gemaakt met de invoering van Circulaire Economie.

We zijn gestart met het opstellen van een gemeentelijke uitvoeringsprogramma Laadinfrastructuur voor 2025. Eind 2024 waren er 92 publieke laadpunten in de gemeente Harlingen. We hebben 52 laadpunten gerealiseerd op parkeerplaats P2.

In 2024 hebben we drie hybride bussen in gebruik genomen voor de pendeldienst tussen de lang parkeerterreinen P1/P2/P3 en de veerbootterminal.

Voor het behouden en versterken van de biodiversiteit zorgden we voor voldoende variatie in inheemse soorten en het verbinden van hun leefgebieden. In onze beplanting hebben we meer diversiteit aangebracht. We geven iedereen de kans op een groen en gezond leven en mee te doen aan verduurzamen.

Speerpunt 3

Een doelmatige, milieu-hygiënische, economische en duurzaam verantwoorde afvalinzameling.

We hebben gewerkt aan een betere afvalscheiding. Daarbij lag het accent op meer en efficiëntere nascheiding. Dit bevordert betere afvalscheiding en hoogwaardige recycling. We hebben de aanpak opruimen van zwerfafval op land en in het water voortgezet.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan zwerfafval. In dit kader hebben we diverse projecten uitgevoerd in het onderwijs en met vrijwilligers. Er is verder overlegd met diverse belanghebbenden. De evaluatie van het zwerfafvaluitvoeringsplan 2021-2024 is voorbereid.

We hebben een efficiëntere financieringsystematiek ingevoerd zodat inzamelaars voldoende financiële vergoeding ontvangen voor hun inzet.

De Bubble Barrier is geïnstalleerd en officieel in gebruik genomen. In het najaar is onderzoek gedaan naar mogelijke ecologische effecten hiervan.

Speerpunt 4

Een efficiënte, effectieve en toekomstbestendige omgevingsdienst FUMO.

Wij hebben de doorontwikkeling van de uitvoeringsdienst FUMO gevolgd en ondersteund. Naast doorontwikkeling van de FUMO als organisatie en gemeenschappelijke regeling gaat het om het verbeteren van de uitvoering van taken.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben ambtelijk en bestuurlijk bijgedragen aan de strategische doorontwikkeling van de FUMO.

Speerpunt 5

Doelbewust rioolbeheer.

We hebben gezorgd voor het goed functioneren van de riolering en daarmee uitvoering gegeven aan de gemeentelijke taken omtrent afvalwater, hemelwater en grondwater.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Er zijn vuilwaterinnamepunten voor passagiersschepen in de Zuiderhaven aangelegd.

We hebben een regenwaterriool Oude Trekweg fase 1 aangelegd. De riolering Hoekerhof hebben we hersteld. In Plan Zuid en de Trebolbuurt is de riolering gereinigd.

Speerpunt 6

Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte.

Het realiseren van een klimaatbestendige inrichting is een lange termijn proces. We willen dat gemeente Harlingen in 2050 klimaatbestendig is ingericht. Hiervoor nemen we bij alle projecten het aspect klimaatadaptatie mee en benutten we kansen die zich voordoen. Ook stimuleren we inwoners klimaatbestendige maatregelen te nemen.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

In 2024 namen we meerdere klimaatbestendige maatregelen. Het gaat om het aanleggen van nieuwe (grotere) duikers in de Kimswerderweg en de aanleg van extra groen. Het achterstallig baggeronderhoud voor het stedelijk water is weggewerkt.

Om ook inwoners in staat te stellen zulke maatregelen te nemen kenden we subsidie toe voor 86 regentonnen, 3 ondergrondse wateropvangen, zeven groene daken, zes geveltuinen en drie vergroeningen van de tuin.

Speerpunt 7

De Reststoffen Energie Centrale blijft een punt van zorg en aandacht.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We overlegden periodiek met de provincie over actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen. We zagen toe op een goede uitvoering van het communicatieprotocol.

Harlinger indicatoren

Milieu

Aantal kilo's (huishoudelijk) restafval dat verbrand wordt

Indicator	2021	2022	2023	2024
Restafval dat wordt verbrand (per inwoner*)	135kg.	118 kg.	100 kg	103,5 kg

*Bron: Omrin

Ecologisch beheer

Indicator	2021	2022	2023	2024
Ecologisch beheerd areaal:				
Talud	14.562 m2	15.331 m2	15.331 m2	19.690 m2
Bijenlint bermen	11.470 m2	11.470 m2	11.470 m2	49.482 m2*
Natuurlijke oevers en wadi	4.423 m2	5.588 m2	5.588 m2	2.190 m2
Ruigte en braakliggende percelen	93.129 m2	44.198 m2	44.198 m2	34.935 m2
Bloemrijk kruidenmengsel	104.269 m2	116.390 m2	116.390 m2	121.073 m2
Totaal	227.853 m2	192.977 m2	192.977 m2	227.370 m2

Toelichting: Ecologisch groenbeheer is een vorm van groenbeheer waarbij de inheemse flora en fauna centraal staan. Het is er op gericht de biodiversiteit te vergroten en de flora en fauna de kans te geven zich te ontwikkelen. De soortensamenstelling van een stuk groen wordt grotendeels bepaald door natuurlijke concurrentie en bijgestuurd door de beheerder.

**Een bijenlint is een aaneengesloten ecologisch beheerde serie van bermen waarbij de insecten worden gestimuleerd om van het ene gebied naar het andere gebied te vliegen. De afgelopen jaren zijn er steeds meer bermen ecologisch beheerd. Door deze bermen te koppelen ontstaan er nieuwe bijenlinten waardoor de aantallen ineens flink kunnen oplopen.*

Algemene indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2021	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Gemeente < 25.000 inw. 2022
Omvang huishoudelijk restafval*	Kg/inwoner	CBS 2023	222	209	200	103
Hernieuwbare elektriciteit**	%	RWS 2022	163,9%	177,2%	geen data	geen data

*Cijfers m.b.t. het huishoudelijk restafval komen van het CBS. Het CBS heeft geen recentere cijfers voorhanden

**De geleverde restwarmte van de REC wordt aangemerkt als hernieuwbaar.

Financiën programma 8

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	5.095	6.992	5.510	1.481
Baten	4.405	5.765	4.825	-940
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-690	-1.227	-685	542

PROGRAMMA 9 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Wethouder Erik de Groot en Paul Schoute

Speerpunten	
1	Uitvoering woonvisie en regionale woningmarktafspraken.
2	Leegstand en verpaupering tegengaan.
3	Veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Toelichting nieuw beleid

Formatie VVH voor Omgevingswet

De Omgevingswet vraagt meer administratieve werkzaamheden omdat de omgevingsvergunning bouw ingewikkelder is dan voorheen. Wat dit betekent voor de formatie is nog onduidelijk. Inwoners, ondernemers en vergunningverleners moeten nog wennen aan de nieuwe taal en begrippen in de wet. Ook voor uitvoering van de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) onderzoeken we nog of er extra formatie nodig is en of dit gedekt kan worden met leges.

Toezicht brandveilig wonen boven winkels, onzelfstandige huisvesting arbeidsmigranten

Toezicht op bestaande bouw, het gebruik en de veiligheid van de omgeving is een wettelijke taak van de gemeente. Uit onderzoek bleek dat eigenaren van winkels de bovenwoning regelmatig verhuren aan een uitzendbureau dat er arbeidsmigranten huisvest of dat woningen gesplitst worden. Niet al deze appartementen voldoen aan de voorschriften. Eigenaren hebben we hierover aangeschreven. Met de uitzendbureaus zijn afspraken gemaakt over het gebruik en huisvesting van arbeidsmigranten. Deze worden nog niet altijd afdoende nageleefd. Toezichthouders hebben brandscheidingen gecontroleerd en waar nodig verbeteringen aangegeven. Tijdens controles zijn ook vakantiewoningen ontdekt die niet gemeld zijn bij de gemeente.

Speerpunt 1

Uitvoering woonvisie en regionale woningmarktafspraken.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Voor het opstellen van de concept Woonzorgvisie is een analyse gemaakt van

de woonzorgopgave voor Harlingen en zijn er bijeenkomsten geweest met diverse organisaties. Met de maatschappelijke partners werken we aan een uitvoeringsprogramma.

Voor de uitvoering van het woningprogramma gaven we sturing aan actuele woningbouwprojecten zoals de ontwikkeling van het Spaansenterrein.

We hebben gewerkt aan de uitvoering van de regionale woondeal voor Noordwest-Fryslân. Aanvullend op deze woondeal heeft het ministerie gevraagd om tot en met 2030 extra woningen te bouwen. Voor Harlingen volgt besluitvorming hierover in 2025.

Met de provincie, Friese gemeenten, corporaties en huurderorganisaties is gewerkt aan de Fryske urgentieverordening. Hiervoor is de uitgangspuntennotitie vastgesteld. Inmiddels is de ontwerp-verordening klaar voor besluitvorming.

Er is een woonbehoefte onderzoek voor Midlum en Wijnaldum uitgevoerd. De uitkomsten zijn gepresenteerd aan de dorpen en vormen de basis voor woningbouwplannen.

Er zijn prestatieafspraken gemaakt en in uitvoering gebracht met de drie woningbouwcorporaties en huurderorganisaties in Harlingen. De afspraken gaan onder andere over prijsniveau, duurzaamheid, leefbaarheid en woningbouwopgave.

Onder regie van de provincie is samen met andere gemeenten een aanvraag gedaan voor rijkssubsidie voor woningbouw in de kleine kernen. De gemeente Harlingen heeft subsidie gekregen voor de herontwikkeling van het wooncentrum Almenum.

Speerpunt 2

Leegstand en verpaupering tegengaan.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

Er is een begin gemaakt met de restauratie van het gemeentelijk monument aan

de Kanaalweg 4. Dit gebeurt door de ontwikkelaar onder leiding van de Hein Buismanstichting. Daarbij kan de onrendabele top worden gesubsidieerd vanuit de “Hein Buismanregeling”.

Speerpunt 3

Veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn in werking getreden. Kenmerkend voor de nieuwe wetgeving zijn minder regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Met de Wkb zijn niet alle bouwactiviteiten vergunningplichtig. De technische beoordeling van een deel van de bouwwerken gebeurt nu door een private kwaliteitsborger. Voor de inwerkingtreding zijn het zaaksysteem en de werkprocessen aangepast en ingericht.

We hebben verder gewerkt aan het opstellen van de omgevingsvisie voor de hele gemeente en een omgevingsplan voor bedrijventerrein Oostpoort en de Koningsbuurt. Inmiddels is een eerste set nieuwe regels voor dit omgevingsplan opgesteld. Ook is een aanzet gemaakt voor een regelset voor woningbouw op het Spaansenterrein.

Voor de ontwerp omgevingsvisie hebben we uitgangspunten en de opgaven voor Harlingen per gebied en thema benoemd en verder in de visie verwerkt. Daarmee is de visie klaar voor het vervolg van de participatie als opmaat voor definitieve keuzes.

We hebben verder inhoud gegeven aan de ontwikkeling van de Westerzeedijk, Willemshaven, Waterfront (Waddenpromenade, veerhaven, sluiscomplex en lang parkeren) en het begeleiden van nieuwe (bouw)initiatieven. We hebben daarnaast een lopende bestemmingsplanprocedure afgerond.

Wat hebben we in 2024 gedaan en wat hebben we bereikt?

We hebben ervaring opgedaan met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en er zijn vervolgstappen gezet voor het opstellen van omgevingsvisie en omgevingsplan.

Harlinger indicatoren

Aanbod huurwoningen

Indicator*	2021	2022	2023	2024
Beschikbare huurwoningen naar prijsklasse				
Goedkoop	18%	15%	15%	12%
Betaalbaar	75%	75%	78%	75%
Bereikbaar	7%	10%	7%	13%

* Bron: Bod prestatieafspraken 2021 De Bouwvereniging. Vermelde cijfers zijn exclusief woningen die via een makelaar of particulier worden aangeboden. (2021: Goedkoop: huur < € 442,46; Betaalbaar: huur tussen € 442,46 en € 633,25; bereikbaar: huur > € 633,25).

Lastendruk bedrijven

Indicator*	2021	2022	2023	2024
Gemiddeld aanslag OZB alle Friese gemeenten (alle categorieën)	13.082	13.506	14.068	15.187
Gemeente Harlingen gemiddelde aanslag over alle categorieën	14.894	15.380	15.644	18.718
Positie gemeente Harlingen (ranglijst van de 18 gemeenten)	12	12	11	14

Algemene Indicatoren

Indicator	Eenheid	Bron	Harlingen 2022	Harlingen 2023	Harlingen 2024	Gemeente < 25.000 inw. 2022/2023
Gemiddelde WOZ waarde	1.000 euro	CBS 2024	208	237	247**	408 **
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1000 woningen	BAG/ABF 2023	25,6	9,6	geen data	geen data
Demografische druk*	%	CBS 2024	88,3	88	86,6	81,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuis houdens	In Euro's	COELO 2024	644	662	694	947
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuis houdens	In Euro's	COELO 2024	723	766	800	1.037

* De som van het aantal personen van 0 tot 20 en van 65 en ouder ten opzichte van het aantal personen in de leeftijd van 20 tot 65 jaar.

** voorlopige cijfers

Financiën programma 9

xx € 1.000	begroting voor wijz.	begroting na wijz.	rekening 2024	saldo
Lasten	1.788	2.911	2.310	601
Baten	372	484	581	97
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten	-1.416	-2.427	-1.729	698

PARAGRAFEN

A OVERZICHT LOKALE HEFFINGEN

Algemeen

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Van de lokale heffingen die bij de algemene dekkingsmiddelen horen zijn de onroerende-zaakbelastingen de belangrijkste. De opbrengst van de toeristenbelasting gaat ook naar de algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast zijn er nog heffingen die niet tot de algemene dekkingsmiddelen horen. Dit zijn onder andere de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Bij de vaststelling van de begroting 2024 is uitgegaan van een verhoging van de tarieven met het geschatte inflatiepercentage van 3,1%.

Onroerende-zaakbelastingen

De WOZ waarde wordt gebruikt voor verschillende belastingen, te weten de onroerende-zaakbelastingen, het eigenwoningforfait voor de inkomstenbelasting, de erfbelasting en de watersysteemheffing gebouwd. De gemeente stelt de WOZ waarde elk jaar opnieuw vast. In 2024 is het OZB percentage voor zowel woningen als niet-woningen verhoogd met het geschatte inflatiepercentage van 3,1% en een extra verhoging van 1% zoals vastgesteld bij de begroting van 2023.

Afvalstoffenheffing

Bij de opbrengst van de afvalstoffenheffing is uitgegaan van volledige kostendeckking (100%) voor het inzamelen en verwerken van GFT en huishoudelijk afval.

Het tarief voor afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden is in 2024 gestegen met € 4,44 en het tarief voor een meerpersoonshuishouden is gestegen met € 6,60. De tarieven voor een extra grijze of groene container zijn verhoogd met 3,1% inflatie.

Rioolheffing

Bij de opbrengst van de rioolheffing is van de maximaal toegestane kostendeckking van 100% uitgegaan. Voor niet-woningen met een oppervlakte tussen de 25m² en 60m² is een lager tarief van toepassing (in 2024 € 95,40). Voor de overige objecten was het tarief per aansluiting € 190,80. De tarieven voor de gebruikersheffing zijn met het geschatte inflatiepercentage van 3,1% verhoogd.

Toeristenbelasting

Onder andere de lasten die verband houden met deelname aan de VVV Fryslân structuur, Marrekrite en wintersfeerverlichting van historische schepen worden gedekt uit de toeristenbelasting. Het tarief is in 2024 verhoogd naar € 1,55 per persoon per overnachting.

Automatische incasso

De gemeentelijke aanslag kan via automatische incasso worden betaald in 8 termijnen. In 2024 maakten circa 5986 belastingplichtigen er gebruik van. Dit komt neer op bijna 68% van het totaal aantal belastingplichtigen.

Kostendeckkendheid leges en heffingen

Kostendeckkendheid Bedragen x € 1.000	Rioolheffing 2024	Afvalstoffenheffing 2024
Lasten taakveld inclusief toerekeningen	1.285.000	1.853.000
Baten taakveld exclusief heffingen		-172.000
Kwijtschelding		124.000
Netto lasten taakveld		1.805.000
Toe te rekenen kosten		
Overhead	208.000	98.000
(Compensabele) BTW	248.000	375.000
Totale kosten	1.741.000	2.278.000
Opbrengst heffing	1.731.000	2.193.000
Bijdrage vanuit de voorziening(+)/ storting in de voorziening (-)	10.000	85.000
Totale baten na mutatie voorziening	1.741.000	2.278.000
Dekkingspercentage	100%	100%

Overzicht tarieven op hoofdlijnen

Soort heffing	2023	2024
Onroerende zaakbelastingen		
Woningen		
eigenarentarief	0,0953 %	0,0977 %
Niet woningen		
eigenarentarief	0,3101 %	0,3601 %
gebruikerstarief	0,2345 %	0,2704 %
Afvalstoffenheffing		
voor eenpersoonshuishoudens	€ 212,64	€ 217,08
voor meerpersoonshuishoudens	€ 316,44	€ 323,04
voor extra containergebruik (grijs)	€ 157,68	€ 162,60
voor extra containergebruik (groen)	€ 28,68	€ 29,52
Rioolheffing		
voor eigenaren niet-woning 25m2-60m2	€ 85,92	€ 95,40
voor eigenaren alle overige objecten	€ 171,84	€ 190,80
voor gebruikers per volle 150 m3 250m3	€ 34,08	€ 35,04

Lastendruk

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een onderzoek verricht naar de ontwikkeling van de lokale lasten. Uit de rapportage over 2024 blijkt dat de omvang van de gemeentelijke heffingen in Friesland tot de laagste van Nederland behoort. Bij het onderzoek zijn betrokken de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De gemiddelde woonlasten in Friesland bedragen voor een eenpersoonshuishouden € 785 en voor een meerpersoonshuishouden € 888. De woonlasten in Harlingen bedragen € 694 en € 800 waarmee respectievelijk een 3e en een 2e plaats wordt ingenomen van de achttien Friese gemeenten. Dit betekent dat Harlingen voor huishoudens tot één van de goedkoopste gemeenten van Friesland behoort. Voor wat betreft de lastendruk voor bedrijven neemt Harlingen de 14e plek van Friesland in.

Kwijtscheldingsbeleid

Er is kwijtschelding mogelijk voor de aanslag afvalstoffenheffing, OZB eigenaar woning en de aanslag rioolheffing woning. Het beleid van de gemeente is er op gericht om voor de betreffende belastingsoorten de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten.

In onderstaande tabel staan een aantal gegevens met betrekking tot de kwijtschelding weergegeven.

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Aantal verzoeken volledige kwijtschelding	428	480	451
Aantal verzoeken gedeeltelijke kwijtschelding	34	20	4
Aantal verzoeken dat is afgewezen	182	100	105
Totaal aantal verzoeken	644	600	560

B. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

De gemeente wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen en eventuele risico's bewust nemen. Om die reden is het van belang om inzicht te hebben in eventuele grote financiële tegenvallers die bij de risico's horen en de beschikbare weerstandscapaciteit om deze risico's op te vangen.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording komt in deze paragraaf de volgende informatie aan de orde:

- Het beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's
- Inventarisatie van de risico's
- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- Confrontatie risico's met beschikbaar weerstandsvermogen
- De verplichte kengetallen

Beleid inzake weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid is vastgelegd in de Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015 welke in de raadsvergadering van 1 juli 2015 is vastgesteld.

Begrippen

In deze paragraaf zijn de volgende begrippen gedefinieerd:

Begrip	Toelichting
Weerstands-capaciteit	Dit is het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene en (mogelijk) substantiële kosten te dekken.
Risico's	Risico's zijn al die gebeurtenissen die het realiseren van organisatie-doelstellingen in de weg staan. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn te ondervangen en die een financieel nadelig gevolg kunnen hebben.

Weerstands-vermogen	Dit is de mate waarin onverwachte financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit.
Risico-management	Het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden van de risico's en/of de gevolgen van de risico's beheersbaar houdt.
Beheersmaatregelen	Het stelsel van maatregelen en procedures die worden genomen om de onderkende risico's te ondervangen dan wel om de opkomende risico's te signaleren en het effect hiervan te beperken.

Cyclische aanpak

Risicomanagement is een systematisch en regelmatig terugkerend proces om risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen en op basis hiervan maatregelen te nemen en te evalueren. Het is een in hoge mate gestandaardiseerd proces dat de volgende stappen kent:

Fase	Activiteiten
Stap 1: Identificeren	In deze fase worden alle potentiële risico's geïnventariseerd. Van belang is een brede en gestructureerde benadering waarmee zoveel mogelijk risico's in beeld kunnen worden gebracht. Het volledig en eenduidig in kaart brengen van de betrokken risico's is van groot belang voor de verdere fasen.
Stap 2: Analyseren en beoordelen	Na het in kaart brengen van de risico's kunnen deze geanalyseerd worden. De analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, waarbij tevens wordt aangegeven wat de gevolgen van het optreden van het risico kunnen zijn. In deze processtap worden de risico's gekwantificeerd. De basis voor de risicoweging of kwantificering is de "kans maal gevolg" methodiek. Deze systematiek wordt verderop in deze paragraaf nader toegelicht.

Stap 3: Maatregelen nemen	Wanneer risico's worden onderkend, zijn een aantal oplossingen mogelijk. Voor elk risico moet een keuze gemaakt worden uit de volgende vier maatregelen: vermijden, verminderen, overdragen (verzekeren) of accepteren.
Stap 4: Bewaken / monitoren	Het doel van continue monitoring is om tijdig (wijzigingen in) risico's te signaleren, adequate maatregelen te kunnen treffen en waar nodig bij te sturen. Hoe eerder een (wijziging in een) risico wordt gesignaleerd, hoe beter de gevolgen te beheersen zijn. Er wordt zo veel mogelijk aangesloten op de bestaande planning & control cyclus.

Inventarisatie van de risico's

Hieronder worden de risico's genoemd en toegelicht die tot het moment van aanbieden van de jaarstukken bekend zijn.

Om de risico's te kwantificeren wordt de "kans maal gevolg" methodiek toegepast. Het gevolg is de schade als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Voor het gevolg wordt een niet begroot geldbedrag genoemd en onderbouwd. De kans is de waarschijnlijkheid, uitgedrukt in een percentage, dat het risico zich daadwerkelijk voor kan doen.

De kans vermenigvuldigd met het gevolg geeft het risicobedrag weer dat in de risico-inventarisaties (van begroting en jaarrekening) wordt opgenomen.

Voor het inschatten van de kans wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd:

Aantal keren dat een risico zich naar verwachting voordoet	Kans
< 1 x per 10 jaar	10%
1 x per 5 – 10 jaar	30%
1 x per 2 – 5 jaar	50%
1 x per 1 – 2 jaar	70%
1 x per jaar of >	90%

nr	Risico	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Kans	Geldgevolg	Fin effect structureel	Fin effect incidenteel
1	Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Op het moment van beëindiging wordt dit recht berekend en wordt ten laste van het rekeningresultaat een dotatie aan de voorziening gedaan. Risico betreft het ontoereikend zijn van het rekeningssaldo om deze dotatie te kunnen doen.	Geen beheersmaatregel. Betreft een politiek risico. Enkel in het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden. Met een last van ca. 150.000 euro per jaar per wethouder betekent dit een incidenteel negatief effect van € 450.000 Dit bedrag wordt als financieel effect meegenomen voor een juiste weergave van het weerstandsvermogen.	50%	450.000		225.000
2	Zeer beperkt invloed op begroting en plannen van gemeenschappelijke regelingen / verbonden partijen.	Harlingen heeft binnen de gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen slechts een beperkt stemrecht. Hierdoor is de invloed die de gemeente heeft op majeure ontwikkelingen binnen deze partijen, zeer beperkt.	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Indien mogelijk / noodzakelijk, gezamenlijk optreden met andere Friese gemeenten. Sterke positie innemen in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	30%	50.000	15.000	
3	Risicodragers bij gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regelingen hebben hun eigen weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen. Indien deze capaciteit niet toereikend is, dan zijn de eigenaren van de gemeenschappelijke regelingen (de gemeenten) achtervang.	Tijdig reageren op begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Indien mogelijk / noodzakelijk, gezamenlijk optreden met andere Friese gemeenten. Sterke positie innemen in de verschillende Algemene en Dagelijkse Besturen (AB en DB).	10%	100.000		10.000
4	Rampen	Risico dat op grondgebied van Harlingen zich een ramp voordoet.	Verzekeringen en adequate crisisbeheersing organisatie, waardoor gevolgen beperkt kunnen worden.	10%	2.000.000		200.000
5	Planschade	Vooraf zal op basis van inschatting moeten worden bezien wat de mogelijke planschade zou kunnen zijn. Deze schade dient dan verdisconteerd te worden in bv. de aankoop van de grond. Planschade blijft daarvoor een financiële risicofactor.	Voor elke wijziging van een bestemmingsplan moet een inschatting van mogelijke planschade opgenomen worden. De gemeente Harlingen zal dit in de leges tot uitdrukking moeten brengen, zodat de kosten voor rekening van de initiatiefnemer blijven komen.	30%	100.000		30.000

6	Bodemverontreiniging	Bij herontwikkeling van binnenstedelijke locaties is er kans op bodemverontreiniging. In het buitengebied wordt de gemeente soms geconfronteerd met illegale stort. De kosten komen dan voor rekening van de gemeente.	Bodembeleid en bodemkwaliteitskaart moeten up-to-date zijn. Deze taak is belegd bij de FUMO.	10%	200.000		20.000
7	Geldleningen	Aan enkele verenigingen zijn geldleningen verstrekt. Het risico is dat verenigingen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen.	Monitoring van financiële ontwikkelingen aan de hand van jaarrekening en begroting.	10%	250.000		25.000
8	Garantstellingen WSW	Binnen de gemeente Harlingen is er in totaal voor € 92 miljoen aan leningen verstrekt waar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garant voor staat in zake verstrekte leningen aan Bouwvereniging. Indien er aanspraak op deze garantstelling wordt gedaan en het WSW dit niet kan betalen dat is er sprake van een gedeeltelijke achterborgstelling door het Rijk en de gemeente.	Het betreft hier een achterborgstelling voor 50%. Risico dat hier aanspraak op wordt gemaakt zeer gering.	0%	92.000.000		0
9	Garantstellingen	De gemeente staat ultimo 2025 garant voor € 6,9 miljoen aan diverse partijen. Het risico bestaat dat de gemeente de garantie moet betalen omdat de lenende partij niet kan voldoen aan de verplichtingen richting de geldverstrekker.	Alvorens de gemeente garant staat wordt een partij wordt een risico inschatting gedaan in welke mate de partij zijn verplichtingen kan nakomen.	10%	6.900.000		690.000
10	Aansprakelijkheid	Burgers en/of bedrijven kunnen de gemeente aansprakelijk stellen wegens het bijvoorbeeld niet functioneren van riool (wateroverlast), werkzaamheden die (wel of niet) worden uitgevoerd door gemeentelijk personeel die overlast of schade veroorzaken, onvoldoende handhaven, onvoldoende onderhoud aan wegen, trottoirs, fietspaden etc. met schade als gevolg.	Adequate beheersmaatregelen en goede onderhoudsplannen. Adequaat reageren op brieven, vragen en klachten van burgers en bedrijven. Aansprakelijkheidsverzekering.	30%	250.000		75.000

11	Belastingen	Belastingwetgeving (BTW, BCF, WKR etc.) is complex en soms multi-interpretabel. Risico is aanwezig verschillen van inzicht en/of interpretatie ontstaan over de toepassing. Dit kan leiden tot een naheffing van de zijde van de fiscus.	De gemeente heeft op het gebied van belastingen samenwerkingen met diverse partijen. Caraad v.w.b. de vennootschapsbelasting en EFK Belastingen v.w.b. omzetbelasting. Met hen is nauw contact. Samen met opleidingen/ cursussen van interne personeel wordt hiermee de kans op het maken van fouten gereduceerd.	10%	500.000		50.000
12	Onderhanden projecten	Bij de onderhanden projecten loopt de gemeente het risico dat budgetten worden overschreden door onvoorziene zaken.	Periodiek wordt er gerapporteerd over de stand van zaken van de projecten. Er wordt gerapporteerd over de voortgang van de bestedingen en de toereikendheid van het budget. Door dit tijdig in beeld te brengen kan er op tijd worden ingegrepen.	10%	1.000.000		100.000
							100.000
							84.000
13	Juridische procedures	Jaarlijks worden diverse procedures door of tegen de gemeente gevoerd. De uitkomst en de omvang zijn in een aantal gevallen onzeker en deze procedures kunnen dan ook als een risico worden aangemerkt. Zolang ze nog lopen is het van belang om deze zaken niet openbaar te behandelen omdat de onderhandelingspositie tegenover derden daardoor mogelijk wordt geschaad. Bovendien kunnen er wettelijke belemmeringen aanwezig zijn welke openbare behandeling van zaken niet toestaan	De raad wordt regelmatig geïnformeerd over lopende gerechtelijke procedures.	10%	1.000.000		100.000

14	Baggerkosten	De baggerkosten Ludinga zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het bagger is echter eerst uitgevoerd en voorgefinancierd door de gemeente. Risico is aanwezig dat ontwikkelaar kosten niet vergoed.	Er worden gesprekken gevoerd met ontwikkelaar	70%	120.000		84.000
15	Uitvoering beheerplannen	Door personele schaarste op de arbeidsmarkt kunnen beheerplannen niet altijd conform planning uitgevoerd worden. Risico op achterstallig onderhoud is hierdoor aanwezig waardoor de onderhoudskosten in een later stadium hoger zijn. Tevens bestaat het risico dat de kosten stijgen als gevolg van inflaties.	Beheerplannen worden iedere 5 jaar geactualiseerd. De prijsstijgingen op de markt worden gemonitord en er is sprake van goed accounthouderschap met aannemers om ontwikkelingen tijdig te volgen en of op in te spelen.	30%	1.000.000		300.000
16	Wet kwaliteitsborging vergt meer toezicht	Met de invoering van de wet kwaliteitsborging zal er een verschuiving plaats gaan vinden van minder vergunningverlening naar meer toezicht. De kosten van vergunningverlening zitten verwerkt in de legeskosten voor vergunningen. Kosten voor toezicht vallen hier niet (geheel) onder.	Monitoring ontwikkelingen.	50%	300.000	150.000	
17	Informatiebeveiliging, privacy en datalekken	Binnen de Gemeente Harlingen wordt steeds meer gebruik gemaakt van allerlei informatie; Met deze informatie moet zorgvuldig en integer worden omgegaan; Informatiebeveiliging wordt steeds belangrijker. Ondanks dat we continue werken aan de beveiliging van de informatievoorziening van de gemeente, blijft het risico bestaan dat er iets gebeurt. De computersystemen van de gemeente kunnen aangevallen worden (cybercrime), maar ook kunnen persoonsgegevens vernietigd, gewijzigd of vrijkomen zonder dat dit de bedoeling is (datalek). Vooral ingeval van een hack kunnen groten bedragen gevraagd worden voor het herstellen van de gegevens.	Voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Daarin gaat het bijvoorbeeld over toegang van medewerkers tot systemen en ruimten. Maar ook zaken als clean desk beleid wachtwoordbeleid, NIS2 etc.	10%	5.000.000		500.000

18	Hogere inhuurkosten personeel	Harlingen is een kleine organisatie en daarmee op een aantal onderdelen kwetsbaar. Waar grotere gemeenten diverse medewerkers binnen een vakgebied hebben moeten medewerkers in Harlingen vaak op diverse vakgebieden thuis zijn. Bij ziekte of vertrek van medewerker is de organisatie snel aangewezen op (duurdere) externe krachten.	Blijvend samenwerking zoeken met andere gemeenten en monitoren van de inhuurkosten.	30%	1.000.000		300.000
19	Ontwikkelingen Gemeentefonds	De grootste inkomstenbron van de gemeente is de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voor deze inkomsten is de gemeente sterk afhankelijk van het Rijk. Nieuwe financieringssystematiek, bezuinigingen e.d. werken door in het gemeentefonds.	Binnen de gemeente worden rijksontwikkelingen nauwlettend in de gaten gehouden. Zodra er meer duidelijkheid over ontwikkelingen is, worden structurele (financiële) lange termijn effecten voor de gemeente Harlingen hiervan in beeld gebracht.	30%	1.000.000	300.000	
		Totaal algemeen				465.000	2.709.000
20	Open-einde regelingen	De gemeente voert take uit die wettelijk verplicht zijn. Dit kan ertoe leiden dat de lasten uit de pas kunnen gaan lopen ten opzicht van de middelen die de gemeente daarvoor krijgt.	Adequate monitoring ontwikkeling aanvragen.	50%	200.000		100.000
21	Ontwikkelingen niet in lijn met verdeelmodel	Wanneer het aantal zorg behoevende binnen een gemeente meer stijgt dan de landelijke gemiddelde waarin binnen het verdeelmodel van het Rijk rekening mee is gehouden dan stijgen de kosten niet evenredig met de inkomsten.	Ontwikkelingen worden gemonitord	30%	300.000	90.000	

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Structureel

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw, een bepaald redelijk peil moet hebben. De onroerende zaakbelastingen (OZB) alsmede de afvalstoffenheffing en rioolheffing maken onderdeel uit van het belastingpakket.

De toelatingseisen voor 2024 zijn als volgt:

Afvalstoffenheffing	100 % kostendekkend
Rioolheffing	100 % kostendekkend
OZB	normpercentage 0,1614 van de WOZ-waarde

Een eventuele onderdekking op de onderdelen afvalstoffenheffing en rioolheffing moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing- en rioolheffing

Retributies	Lasten	Baten*	Ruimte
Afvalstoffenheffing	2.278.000	2.278.000	0
Rioolheffing	1.741.000	1.741.000	0
Totaal	4.019.000	4.019.000	

*inclusief de bijdragen uit de voorziening rioolheffing ad. € 10.000 en de voorziening afvalstoffenheffing ad. € 85.000

Onbenutte belastingcapaciteit OZB

Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale heffings- en belastingtarieven en de begrote opbrengsten is de onbenutte belastingcapaciteit. De berekening van de maximale belastingtarieven gebeurt op basis van het normtarief. Dit normtarief wordt door het Rijk vastgesteld. Voor 2024 is de uitkomst vastgesteld op 0,1614 % van de WOZ-waarde.

Gerealiseerde opbrengst	4.552.890
Berekening met normtarief (0,1614 % van WOZ waarde van 2.396.869.000)	3.868.547
Ruimte	0

Voor onvoorziene structurele uitgaven is jaarlijks een bedrag beschikbaar van € 35.000.

Aanwending van deze post kan alleen indien voldaan wordt aan al de 3 O's, te weten: onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Incidenteel

Algemene reserve (31 december 2024)	5.000.000
Algemene investeringsreserve (31 december 2024)	12.822.665
Totaal algemene reserves	17.822.665
Reserve Sociaal Domein	1.582.362
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	19.405.027

Confrontatie risico's met beschikbare weerstandscapaciteit

Structureel (excl. SD)	
Geïnteriseerde risico's (structureel)	€ 465.000
Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	0
<i>Ratio (weerstandscapaciteit/risico's)</i>	<i>0</i>

Bovenstaand is te zien dat er geen structurele weerstandscapaciteit aanwezig is als buffer voor de structurele risico's. Indien er geen sprake is van een structurele weerstandscapaciteit zullen de structurele risico's (indien zij zich voordoen) ten laste komen van de incidentele weerstandscapaciteit. Aangezien deze risico's zich vaker dan 1x voordoen wordt gerekend met een factor 2,5.

Incidenteel (excl. SD)	
Geïnteriseerde risico's (incidenteel)	€ 2.709.000
Geïnteriseerde risico's (structureel x 2,5)	€ 1.162.500
Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	€ 17.822.665
<i>Ratio (weerstandscapaciteit/risico's)</i>	<i>4,6</i>

Tot en met de begroting 2025 werden de risico's voor het Sociaal Domein niet gekwantificeerd in verband met de aanwezigheid van een aparte reserve Sociaal Domein. Gezien de ontwikkelingen en toegenomen risico's in het Sociaal Domein is deze wel separaat in beeld gebracht.

Sociaal Domein	
Geïnteriseerde risico's (incidenteel)	€ 100.000
Geïnteriseerde risico's (structureel 915.000 x 2,5)	€ 2.287500

Geïnteriseerde risico's (structureel 915.000 x 2,5)	€ 2.287500
Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	€ 1.582.362
<i>Ratio (weerstandscapaciteit/risico's)</i>	<i>0,7</i>

De raad heeft aangegeven te streven naar voldoende weerstandscapaciteit. Een ratio van het weerstandsvermogen van tenminste 1,0 voldoet aan het

criterium "voldoende". Bij deze norm is de omvang van de gekwantificeerde risico's in evenwicht met de beschikbare weerstandscapaciteit waarmee risico's opgevangen kunnen worden. Indien de ratio daalt tot onder 1,0 dan wordt de gemeente kwetsbaarder. De gemeente beschikt dan niet meer over voldoende weerstandscapaciteit om de risico's af te dekken. In totaal wordt aan deze eis voldaan.

De reserve Sociaal Domein is niet toereikend als buffer om de risico's Sociaal Domein af te vangen. Gezien een ratio lager dan 1. In totaal is de weerstandsratio van de gemeente als ruim voldoende aan te merken zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Totaal	
Geïnteriseerde risico's (incidenteel)	€ 2.809.000
Geïnteriseerde risico's (structureel 1.380.000 x 2,5)	€ 3.450.000
Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	€ 19.405.027
<i>Ratio (weerstandscapaciteit/risico's)</i>	<i>3,1</i>

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vastgesteld. Dit in verband met het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en jaarrekening. De kengetallen dienen met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 te worden opgenomen. De kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

Schuldquote

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024
Netto schuldquote	55,10%	51,71%	88,83%
Idem, gecorrigeerd voor verstrekke leningen	54,43%	51,12%	82,54%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Omdat bij verstrekte leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. De netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen is voor onze gemeente nauwelijks van belang omdat er maar een beperkt bedrag aan verstrekte leningen uitstaat, waarvan het merendeel voor hypothecaire geldleningen personeel.

De netto schuldquote voor 2024 bedraagt 51,71% en kan als normaal worden aangemerkt.

Het lagere percentage t.o.v. 2023 is laat zich in hoofdzaak verklaren door het feit dat er in 2024 geen leningen zijn aangetrokken.

Algemene normwaarden schuldquote en schuldquote gecorrigeerd voor leningen	Schuldquote
Normaal	< 90%
Voorzichtigheid geboden	90% - 130%
Zeer hoge schuld	> 130%

Solvabiliteitsratio

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024
Solvabiliteit	40,52%	43,00%	24,57%

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit percentage geeft aan in hoeverre de activa (investeringen) zijn gefinancierd met eigen vermogen. Hoe hoger dit percentage hoe minder gefinancierd is met vreemd vermogen (leningen).

Algemene normwaarden solvabiliteit	Ratio
Weinig risico	> 50%
Normaal	20% - 50%
Hoog risico	0% - 20%

Als normaal wordt een ratio tussen de 20% en 50% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 0% en 20%.

De solvabiliteitsratio voor 2024 bedraagt 43,00 % en kan als normaal worden beschouwd.

Kengetal grondexploitatie

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024
Kengetal grondexploitatie	1,28%	1,28%	2,18%

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Algemene normwaarden grondexploitatie	Ratio
Weinig risico	< 20%
Voorzichtigheid geboden	20% - 35%
Hoog risico	> 35%

Het kengetal heeft nagenoeg uitsluitend betrekking op de grondexploitatie Ludinga. De rente wordt niet bijgeschreven op de boekwaarde maar wordt ten laste gebracht van de algemene middelen. Daar de gemeente de grondexploitatie ook nog eens niet zelf verricht, is het (financiële) risico nagenoeg nihil.

Structurele exploitatieruimte

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024
Kengetal structurele exploitatieruimte	6,47%	6,05%	0,48%

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Algemene normwaarden structurele exploitatieruimte	Ratio
Weinig risico	>0%
Voorzichtigheid geboden	0%
Hoog risico	< 0%

Opgemerkt wordt dat de structurele ruimte die er in de begroting en meerjarenraming zit met nieuw beleid wordt ingevuld. In geval de primitieve begroting een structureel tekort vertoont, dan zal in de begroting direct structurele ombuigings- en bezuinigingsmaatregelen worden verwerkt. Het kengetal zal zich dan ook altijd rond de 0% begeven.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

Omschrijving	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2024
Totale woonlasten gezin Harlingen	€ 766	€ 800	€ 789
Gemiddelde woonlasten gezin Nederland	€ 944	€ 994	€ 973
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor	84,73%	84,75%	83,61%

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale lokale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de Harlinger woonlasten in de jaren 2023 en 2024 rond de 84% van de gemiddelde woonlasten in Nederland hebben bedragen. Conclusie: de lokale woonlasten liggen in Harlingen op een laag niveau. Omdat de rioolheffing 100% en de afvalstoffenheffing nagenoeg kostendekkend is, is de ruimte binnen de belastingcapaciteit, naast de mogelijkheden om de OZB te verhogen, beperkt.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van Harlingen is op zich nog goed te noemen. De vooruitzichten zijn echter een stuk onzekerder. Vooral de ontwikkelingen en beleid vanuit het rijk met name voor de algemene uitkering zijn onzeker. Dit vraagt derhalve ook aandacht voor de financiële positie. In 2025 is ten behoeve van de begrotingscyclus 2026 dan ook een herijkingsoperatie opgestart om de financiële gevolgen van het "ravijnjaar" het hoofd te bieden.

C. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

Deze paragraaf gaat over beheer en onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. De bruikbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte worden voor een belangrijk deel bepaald door de aanwezige kapitaalgoederen zoals wegen, openbare verlichting, rioleringen, water, groenvoorzieningen en gebouwen. Voor het beheer en onderhoud zijn beheerplannen in het leven geroepen.

Beheer en onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Deze paragraaf heeft als doel inzicht te geven in de stand van zaken en de financiële dekking van de beheerplannen.

Over welke kapitaalgoederen het gaat, geven de volgende tabellen een indicatief overzicht.

Wegen, fiets- en voetpaden, bermen

In oktober 2024 is het beheerplan Wegen vastgesteld. Deze gaat over de periode 2025 – 2029. Dit beheerplan geeft handvaten om de wegen in goede staat te houden. Elk jaar worden daarnaast alle wegen geïnspecteerd door middel van een visuele inspectie. Uit de wegeninspectie volgt het jaarlijkse onderhoudsprogramma van de wegen.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Zwaar belaste weg	m2	0
Gemiddeld belaste weg	m2	114.349
Licht belaste weg	m2	144.137
Weg in woongebied	m2	556.974
Weg in verblijfsgebied	m2	261.081
Fietspaden	m2	83.985
Eilandparkeren	m2	34.307
Totaal wegen	m2	1.194.833
Abri's	st.	4

Openbare verlichting

In oktober 2024 is het beheerplan Openbare Verlichting vastgesteld. Deze gaat over de periode 2025 - 2029. Het beheerplan geeft handvaten voor het inrichten en onderhouden van de openbare verlichting. Het dagelijks onderhoud van de openbare verlichting verloopt via de Coöperatie Openbare Verlichting en Energie Fryslân. Deze lasten zijn volledig opgenomen in de begroting.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Lichtmasten	st.	3.479
Armaturen	st.	3.658

Parkeerautomaten

In Harlingen en Midlum betaal je parkeergeld voor het parkeren in de openbare ruimte. Hiervoor is het onder andere noodzakelijk dat mensen kunnen betalen bij een werkende parkeerautomaat. In het 'Beheerplan parkeerautomaten 2025-2039' staat beschreven hoe we de komende jaren de kwaliteit en bruikbaarheid van onze parkeerautomaten waarborgen. De financiële gevolgen hiervan zijn verwerkt in de programmabegroting.

Kapitaalgoed	Eenheid	Aantal
Parkeerautomaten	St.	55

Riolering

Het beheer en onderhoud van de rioleringen vinden plaats op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2024-2028. De lasten worden volledig gedekt uit de heffing van de rioolrechten

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Vrijvervalriolering	km	150
Persleiding	km	24
Duikers	m	2.950
Rioolgemalen	st.	19
Pompunits buitengebied (minigemalen)	st.	62
Poldergemalen	st.	5
Bergbezinkbassins	st.	5
Straatkolken	st.	8.200

Het beheer en onderhoud van de rioleringen vond plaats op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2024-2028.

In 2024 zijn onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Aanleg vuilwaterinnamepunten voor passagiersschepen in de Zuiderhaven;

Aanleg regenwaterriool Oude Trekweg fase 1;

Herstel riolering Hoekerhof;

Vervangen riolering in Carl Vissersteeg en de Bauck Conixsteeg.

Damwanden binnenwater

Het beheerplan Kades en walbeschoeiing is in 2024 geactualiseerd voor de periode 2025-2040 en vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is de leidraad voor het onderhoud. Het beheerplan is gebaseerd op een kwaliteitsniveau Basis, met als kenmerken heel, betrouwbaar, veilig en functioneel. Het Doel van de onderhoudsmaatregelen is om tegen zo laag mogelijke kosten de levensduur van de constructie zo lang mogelijk te maken op basis van sober en doelmatig.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Zandstrand	m ²	25.000
Zeehavensteigers	m	1.430
Betonkade Nieuwe Willemshaven	m	400
Havendammen	st.	3.100
Damwanden, staal buitenwaterkering	m	2.650
Damwanden, hout buitenwaterkering	m	299
Damwanden, staal binnenwaterkering	m	282
Damwanden, hout binnenwaterkering	m	5.912
Gemetselde kades	m	809
Betonnen damwanden	m	262

Infrastructuur maatschappelijke havens

De Port of Harlingen is verantwoordelijk voor het civieltechnisch beheer en onderhoud van de gemeentelijke havens Noorderhaven, Zuiderhaven, Oude Buitenhaven, Dok, Vluchthaven en Willemshaven. Hiervoor is een beheerplan opgesteld, Havenbeheerplan 2018-2037.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Houten damwand	m	440
Stalen damwand	m	2.493
Gemetselde kade	m	132
Betonkade	m	414
Stalen steigers	m	230
Houten steigers	m	665
Talud	m	65

Openbaar groen

Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van de hoeveelheden uit het groenbeheerprogramma. De lasten zijn verwerkt in de begroting.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Bomen	st.	7.511
Cultuurbeplanting	m ²	101.575
Gazon en ruigte	m ²	921.796
Bosplantsoen	m ²	127.432
Sport- en trapvelden	m ²	10.690
Openbaar groen	ha	116,20

Bij alle kapitaalgoederen is er een toename te zien door onder andere de oplevering van nieuwe wijken. Bij gazon en ruigte is deze toename ook te danken aan het weer in beheer nemen van het perceel tussen de Camping en het parkeerterrein.

Baggeren binnenwateren

Voor het onderhouden van de gemeentelijke wateren achter de sluis is een baggerbeheerplan. In 2024 is het deze geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad voor de periode 2025-2040. De binnenwateren zijn verdeeld in een aantal categorieën en per categorie is aangegeven in welke mate de gemeente hier een beheer en/of onderhoudstaak heeft. Het plan maakt inzichtelijk wat de jaarlijkse beheers- en baggeropgave is in de deze periode van alle zoete binnenwateren van de gemeente Harlingen.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Binnenwater	m ²	369.315

Bruggen en duikers

In 2024 is het beheerplan Bruggen en duikers geactualiseerd voor de periode 2025-2040.

Het vormt de leidraad voor het beheer van deze kapitaalgoederen. Het onderhoud van deze objecten is gebaseerd op het kwaliteitsniveau Basis en kenmerkt zich door de termen heel, betrouwbaar, veilig en functioneel. Het doel van deze onderhoudsmaatregelen een zo lang mogelijke levensduur tegen zo laag mogelijke kosten, dus sober en doelmatig.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Bruggen en duikers	st.	64

Gemeentelijke gebouwen en sportinventaris

De gemeente Harlingen heeft ongeveer 51 gebouwen en complexen (modern en monumentaal) in eigendom. De gebouwen verkeren nu bijna allemaal in een redelijke goede staat van onderhoud.

In 2024 is het beheerplan gebouwen geactualiseerd voor de periode 2025-2040 .

Het kwaliteitsniveau van de voorgestelde maatregelen kenmerkt zich door de termen sober, functioneel en doelmatig. Het doel van de onderhoudsmaatregelen is om tegen zo laag mogelijke kosten de levensduur van de gebouwen zo lang mogelijk te maken.

Kapitaalgoed	Eenheid	Hoeveelheid
Gemeentelijke gebouwen	st.	37
Schoolgebouwen	st.	7
Sportaccommodaties	st.	6

Dekking beheerplannen

Op grond van door de raad vastgestelde beheerplannen zijn voorzieningen ingesteld voor de uitvoering van de daarin opgenomen activiteiten. Voor de mutaties in deze voorzieningen in 2024 wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Omschrijving	Raming	Realisatie	Vershil
Wegen	0	0	0
Openbare verlichting	0	0	0
Bruggen	148.845	158.211	-9.366
Damwanden (zoet)	113.343	91.732	21.611
Baggerspecie (zoet)	199.522	203.264	-3.742
Havenwerken (zout)	131.723	0	131.723
Gemeentelijke gebouwen	1.204.012	845.530	358.482
Totaal	1.797.445	1.298.737	498.708

D. FINANCIERING

Algemeen

De financieringsparagraaf (treasuryparagraaf) is samen met het financieringsstatuut (treasury-statuut), dat bij wijziging van de Gemeentewet verplicht is geworden, en de Wet Fido (Wet financiering decentrale overheden), die vanaf 1 januari 2001 van kracht is geworden en per 1 januari 2009 is gewijzigd, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van “treasury”.

Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoordelijk over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

In het treasurystatuut van de gemeente Harlingen, dat in december 2009 door de raad is vastgesteld, zijn de uitgangspunten, de doelstellingen en de beleidsmatige en organisatorische kaders (inclusief toezicht op de uitvoering van treasury) bepaald.

De financierings- en beleggingsactiviteiten van de gemeente Harlingen vinden plaats binnen het formele kader van het treasurystatuut. De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in de financieringsparagraaf van de begroting en de jaarrekening. In de begroting komen de concrete beleidsplannen aan de orde. In de jaarrekening gaat het om de realisatie van de plannen en om een verschillenanalyse tussen de plannen en de uitkomsten.

Risicobeheer

Het treasurybeleid van onze gemeente is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst. De waarde van financiële activa dient zo weinig mogelijk gevoelig te zijn voor marktbevingen.

Renterisico's

Kasgeldlimiet

Jaarlijks wordt de kasgeldlimiet berekend. Dit is een percentage van de totale begroting (8,50%). De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatige korte termijn financieringen. Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld.

De berekening voor de kasgeldlimiet voor de begroting 2024 is als volgt:

Begrotingstotaal	74.734.800
Het door de minister vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	6.352.458

	Per kwartaal	Kasgeldlimiet	Vershil
1e kwartaal	1.110.455	6.352.458	5.242.003
2e kwartaal	401.209	6.352.458	5.951.249
3e kwartaal	401.047	6.352.458	5.951.411
4e kwartaal	164.466	6.352.458	6.187.992

Renterisiconorm

In de Wet Fido is een norm gegeven voor de omvang van het renterisico. Onder renterisico wordt verstaan de gevoeligheid van de financiële positie van de organisatie voor renteschommelingen.

De renterisiconorm is een percentage van het begrotingstotaal.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, zodat er een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en renteaanpassingsdata en eventueel hieruit voortvloeiende rentewijzigingen, ontstaat.

In de volgende tabel wordt het renterisico in relatie tot de norm aangegeven

Renterisiconorm 2024 (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2024	2025	2026	2027
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Aflossingen	5.000	5.000	4.000	4.000
3	<i>Renterisico (1+2)</i>	5.000	5.000	4.000	4.000
4	<i>Renterisiconorm</i>	14.947	16.709	16.160	16.397
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	9.947	11.709	12.160	12.397
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm				
	Berekening renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	74.735	83.545	80.804	81.985
(4b)	Percentage	20%	20%	20%	20%
	<i>Renterisiconorm (4) = (4a x 4b/100)</i>	14.947	16.709	16.160	16.397

De gemeente heeft per 31 december 2024 vijf leningen voor in totaal € 40.666.666. Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente binnen de renterisiconorm blijft.

De marktrente voor langlopende geldleningen bedraagt gemiddeld 3,30 % in 2024 (20 jarige lineaire lening) ten opzichte van 3,56% in 2023. De rente voor rood staan in rekening-courant bedroeg 5%. Bij het besluit om een nieuwe lening aan te trekken speelt de kasgeldlimiet, het verschil in percentage tussen lang en kort geld en de verwachting van de renteontwikkeling op langere termijn een rol.

Over de investeringen is op basis van het geraamde renteomslag-percentage (0,1902 %) rente berekend.

Kredietrisico's

In onderstaand overzicht wordt het kredietrisico op de verstrekte gelden per 1 januari 2024 weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen	2024
Leningen verenigingen/stichtingen	290
Leningen deelnemingen	82
Deelnemingen	3.919
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	139
Totaal	4.430

Bij het uitzetten van middelen zijn in ieder geval twee aspecten in het geding. Dit zijn een voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico van de uitzetting.

Financieringspositie

Bij de financiering van de gemeentelijke activiteiten en investeringen wordt uitgegaan van integrale financiering. Dit wil zeggen dat gekeken wordt naar de totale financieringsbehoefte van de gemeente. Door de langere looptijd van diverse projecten betekent dit niet dat per direct het tekort moet worden geleend. Dit betreft een indicatie van de financieringsbehoefte in de komende jaren.

De berekening van de kapitaalbehoefte per 1 januari 2024 is als volgt:

Totaal geïnvesteerd vermogen	93.123.193
Reserves en voorzieningen	50.869.840
Aangetrokken geldleningen	45.666.666
	96.536.506
Financieringsoverschot	3.413.313

Beheersen EMU-saldo lokale overheden

Het overheidsaldo of EMU-saldo is binnen de Europese Unie een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. In het Verdrag van Maastricht is vastgelegd dat de lidstaten elk half jaar de gegevens over het saldo van hun overheid moeten rapporteren aan de Europese Commissie. Hierbij is bepaald dat een tekort niet meer dan 3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. In samenhang met deze tekortgrens voor de gehele overheid zijn in Nederland afspraken gemaakt over een macronorm voor het tekort van de gemeenten, provincies en waterschappen tezamen.

Met het Rijk is voor 2024 tot en met 2026 een tekortnorm van -0,5% van het bruto binnenlands product (bbp) voor het EMU-saldo als collectief aandeel van decentrale overheden afgesproken.

Deze macro EMU-norm wordt onderverdeeld voor medeoverheden. Voor de gemeenten betekent dit dat het aandeel voor de gemeenten gezamenlijk wordt vastgesteld op -0,34% van het bruto binnenlands product.

het EMU-saldo wordt als volgt berekend (bedragen x € 1.000):	2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan / onttrekking uit reserves	1.099
<i>Mutaties die het EMU-tekort verkleinen:</i>	
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.965
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.982
Baten uit bijdragen van andere overheden	797
Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	
<i>Mutaties die het EMU-tekort vergroten:</i>	
Investeringen in materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-4.043
Aankoop grond, bouw- en woonrijpmaken e.d.	-37
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-2.504
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die niet vallen onder één van de andere genoemde posten	
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	
EMU-saldo gemeente Harlingen	259

Deze berekening van het EMU saldo laat zien dat de gemeente in 2024 € 259.000 minder uitgeeft dan dat er wordt ontvangen. Dit is goed verklaarbaar door een positief exploitatiesaldo, bijdragen van derden en het feit dat er nagenoeg geen grondaankopen zijn geweest.

Uit de uitkomst blijkt dat de gemeente Harlingen in positieve zin bijdraagt aan het totale EMU saldo.

Wet Hof en schatkistbankieren

Met de wet HOF (Houdbare Overheidsfinanciën) gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen. De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.

De Wet schatkistbankieren verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën buiten de schatkist van het Rijk aanhouden.

Het drempelbedrag wordt als volgt bepaald:

voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500.000 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 2 % van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal

voor gemeenten met een begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat boven de € 500 miljoen komt.

Voor Harlingen is dit zogenaamde drempelbedrag voor 2024 bepaald op € 1.494.696

Op 16 juli 2014 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd in verband met de rapportageverplichting over het drempelbedrag bij het verplicht schatkist-bankieren. Het drempelbedrag is gedefinieerd als de gemiddelde bankstand gerekend over een kwartaal. Voor elk kwartaal moet derhalve aangetoond worden dat de gemeente de drempelwaarde niet heeft overschreden. Met de BNG is afgesproken dat zij dagelijks het meerdere boven het drempelbedrag stort op de rekening van het rijk. Gelet op deze afspraak is er voldoende waarborg dat de gemeente het drempelbedrag niet overschrijdt.

Het overzicht over 2024 ziet er als volgt uit:

	Kwartaalgemiddelde	Drempelbedrag	Onderschrijding
1e kwartaal	199.004	1.494.696	1.295.692
2e kwartaal	196.699	1.494.696	1.297.997
3e kwartaal	175.846	1.494.696	1.318.850
4e kwartaal	152.496	1.494.696	1.342.200

E. BEDRIJFSVOERING

Inleiding

Onder bedrijfsvoering vallen alle activiteiten die ervoor zorgen dat iedereen weet wat de plannen zijn en op de hoogte is van de kwaliteit en uitvoering van die plannen. Waar nodig stellen we die plannen bij.

Organisatieontwikkeling

In het afgelopen jaar hebben wij alle teams getraind in leiderschap op individueel en teamniveau. Hiervoor gebruikten we de DISC-methodiek. Daarnaast is er veel aandacht voor arbeidsomstandigheden en specifiek voor de veiligheid van onze medewerkers. Hiervoor trainden we interventieteams en investeerden we in middelen ter bevordering van de veiligheid. Interventieteams kunnen agressie de-escaleren of zo goed mogelijk begeleiden. Ze zijn aanwezig in al onze gebouwen met een publieke functie.

Ook besteedden we extra aandacht aan het begeleiden van instroom en uitstroom van medewerkers. Nieuwe medewerkers worden goed ingewerkt zodat ze snel productief zijn en zich thuis voelen in onze organisatie. Bij vertrekkende medewerkers letten we op tijdige kennisoverdracht, reputatiebehoud en een positieve werknemerservaring.

Samen Harlingen

Gemeente Harlingen heeft als kleine gemeente grote ambities. De brengt de nodige uitdaging mee voor onze organisatie en medewerkers. De afgelopen drie jaar is vanuit "Samen Harlingen" daarom ingezet op:

- Gezonde financiële huishouding;
- Hoogwaardige dienstverlening naar inwoners;
- Professionele medewerkers;
- Hoogwaardige ondersteuning van college en gemeenteraad;
- Een gemeente waar burgers graag wonen, bedrijven goed gedijen, medewerkers graag werken en toeristen met plezier (terug)komen.

Medewerkers hebben aangegeven wat hun behoeften zijn op het gebied van opleiden en ontwikkelen. Met deze input is een projectgroep aan de slag gegaan

om een opleidingsplan voor de hele organisatie te maken. Dit plan bevat algemene trainingen voor grote groepen medewerkers en trainingen voor specifieke functiegroepen en voor mentale welzijn.

Vitaliteit

De vitaliteit van medewerkers is van groot belang. We bieden daarvoor maatwerk zodat we kunnen inspelen op ieders behoeften. De directie stuurt de teamleiders aan om de vitaliteit van hun medewerkers te bevorderen. Daarbij krijgen zij ondersteuning van HR. Vitaliteit is ook een belangrijk onderdeel in het opleidingsplan. Dit betekent dat wij als werkgever onze medewerkers uitnodigen en faciliteren om met hun mentale welzijn aan de slag te gaan op een manier die past bij hun persoonlijke situatie.

Werkdruk en stress is de belangrijkste oorzaak van ziekteverzuim bij gemeenten. Dit geldt ook voor onze gemeente. Door medewerkers te ondersteunen in het omgaan met werkdruk en stress, vergroten we hun duurzame inzetbaarheid en brengen we het ziekteverzuim omlaag.

Indicator	2021	2022	2023	2024
Ziekteverzuim 25-35 jaar	5,44%	2,72%	2,21%	3,44 %
Ziekteverzuim 35-45 jaar	4,47%	5,40%	3,63%	2,01%
Ziekteverzuim 45-55 jaar	3,72%	8,64%	4,66%	5,86%
Ziekteverzuim onder 55 plussers	8,41%	9,10%	9,63%	8,36%
Gemiddeld ziekteverzuim	5,20%	6,27%	5,52%	5,48%

Toelichting

Van 2023 naar 2024 is ons gemiddelde ziekteverzuim iets gedaald van 5,52% naar 5,48%. Deze daling is deels het resultaat van preventie en sneller handelen bij signalen van langdurige uitval. Wij zijn mede daarom een verkenning gestart naar welke arbodienst het beste preventieve aanbod heeft.

Juridisch specialisme

Met een nieuwe collega voor Juridische Zaken hebben we ingezet op het verlagen van de kosten voor het inhuren van juridische ondersteuning. Daarnaast is gewerkt aan de zichtbaarheid van dit team binnen de organisatie zodat juridische expertise tijdig in projecten en vraagstukken ingezet wordt. Dit voorkomt juridische problemen en creëert meer ruimte voor juridische kwaliteitszorg.

Op bestuursrechtelijk gebied kwamen in totaal 37 bezwaarschriften en tien beroepschriften binnen. Deze bezwaarschriften hadden met name betrekking op omgevingsvergunningen, handhaving en verkeersbesluiten. Van deze bezwaarschriften zijn 24 weer ingetrokken. Er zijn negen adviezen door de commissie uitgebracht. In zes gevallen is geadviseerd het bezwaar ongegrond te verklaren. De overige drie adviezen gaan over hetzelfde dossier en hebben geleid tot een gewijzigde vergunning. Hierna zijn alle drie de bezwaarschriften ingetrokken. Vijf bezwaren worden in 2025 behandeld. De beroepschriften waren voornamelijk gericht tegen beslissingen op bezwaarschriften inzake omgevingsvergunningen.

Privacy

Binnen het privacy-team zijn een nieuwe Privacy Officer (PO) en Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld. De PO heeft zich onder meer beziggehouden met het ondersteunen bij Data Protection Impact Assessments (DPIA's) en het oprichten van een AI-werkgroep. De FG is gestart met toezichthoudende taken en de implementatie van de Wet politiegegevens. Samen hebben ze een aantal beleidsdocumenten zoals het privacybeleid en de privacyverklaring, geüpdatet.

Informatiebeveiliging

Verschillende onderzoeken en ontwikkelingen op het gebied van wetgeving bepaalden de werkzaamheden voor informatiebeveiliging.

Informatiebeveiliging is een continu proces waarbij het onderhouden, actualiseren en bijstellen van beheersmaatregelen noodzakelijk is om de basis op orde te krijgen en te houden. Dit vraagt om een groeiende inzet van tijd en capaciteit. De basis van onze informatiebeveiliging was, net als in voorgaand jaar, op orde. Hierdoor ontstond ruimte voor verdere professionalisering van de informatievoorziening. De positieve effecten van deze professionaliseringslag zijn duurzaam en versterken op termijn de weerbaarheid van de organisatie. In

2024 is gestart met de implementatie van een Information Security Management System (ISMS), waarmee informatiebeveiliging systematischer en procesgericht wordt ingericht. Tevens is de samenwerking met leveranciers, met name van SaaS-oplossingen, verder versterkt. Deze inspanningen dragen bij aan betere beheersing van IT-risico's, al zijn de effecten hiervan in 2024 nog beperkt zichtbaar. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet eind 2025 is in 2024 gestart met het uitvoeren van een GAP-analyse (BIO 2.0-nulmeting) en een risicoanalyse. Deze analyses bieden inzicht in de aanvullende maatregelen die nodig zijn om aan de nieuwe wettelijke eisen te voldoen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 moet het college van B&W verantwoording afleggen over de naleving van regels die belangrijk zijn voor de financiële situatie van de gemeente. Dit wordt de rechtmatigheidsverantwoording genoemd. Het gaat bijvoorbeeld om de regels voor subsidies en Europese aanbestedingen en om situaties waarbij er kosten zijn gemaakt waarvoor geen geld was gereserveerd in de begroting. Het college is al verantwoordelijk voor de naleving van deze regels, maar vanaf 2023 moet ze hier zelf ook verslag van doen.

Er zijn een aantal criteria die van belang zijn voor het vaststellen van de rechtmatigheid:

- Calculatiecriterium
- Valuteringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium
- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium
- Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium

De eerste zes regels gaan over het controleren van de financiële gegevens, en worden ook gebruikt bij het maken van de jaarrekening en de controle daarvan door de accountant. Dit betekent dat deze zes criteria geen onderdeel uitmaken van de rechtmatigheidsverantwoording.

Voor het controleren of de baten, de lasten en de balansmutaties wel rechtmatig tot stand zijn gekomen, zijn alleen de laatste drie criteria belangrijk.

Om te bepalen of financiën goed gebruikt zijn, zijn er derhalve drie criteria waar we ons aan moeten houden:

- We moeten ons aan de afgesproken budgetten houden (begrotingscriterium);
- Er moet aan bepaalde voorwaarden voldaan zijn om het geld te mogen gebruiken (voorwaardencriterium);
- Het geld mag niet gebruikt worden voor andere dingen dan waar het voor bedoeld is (misbruik en oneigenlijk gebruik).

Het college doet geen accountantscontrole, maar kan wel informatie krijgen over situaties waarover twijfel bestaat of ze wel rechtmatig zijn. Dit gaat niet over het ontbreken van informatie, maar over verschillende interpretaties van feiten en regels. Bijvoorbeeld als er mogelijk sprake is van staatssteun, waarbij juristen verschillende meningen hebben. Als er onduidelijkheden zijn, is het de taak van het college om deze zoveel mogelijk te voorkomen en als ze er toch zijn, ze binnen een redelijke tijd op te helderen. Dit zal in de meeste gevallen niet nodig zijn, omdat het college meestal duidelijk kan aangeven wat wel en niet mag. Maar als er onvoldoende informatie is, kan er nog steeds onzekerheid zijn voor de accountant die het controleert, dan wel onduidelijkheid blijven bestaan voor onszelf in het licht van onze eigen rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

Het college hanteert de volgende grenswaarden bij de rechtmatigheidsverantwoording:

Realisatie 2024 € 83.053.000	Verantwoording over 2024
Fouten %	3%
Foutenmarge	€ 2.491.000
Onduidelijkheden %	3%
Onduidelijkheden marge	€ 2.491.000
Rapporteringsgrens %	10% van foutenmarge
Rapporteringsgrens marge	€ 249.000

Deze grenswaarden zijn ingegeven door de volgende overwegingen:

- Het hanteren van een grenswaarde van 3% is ingegeven door het uitgangspunt de werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording (structureel) budgettair neutraal te beleggen en het vertrekpunt ten aanzien van de verbijzonderde interne controle van de gemeente Harlingen. De organisatie beschikt niet over een omvangrijk interne controle organisatie. Het is wenselijk dat de organisatie ruimte heeft om het verantwoordingsproces te organiseren en uit te voeren. De ambitie is om de werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording zoveel mogelijk binnen de bestaande formatie in te bedden en uitbreiding daarvan of externe inhuur beperkt te houden.
- De verantwoordingsgrens heeft betrekking op de omvang en diepgang van de controlewerkzaamheden welke moeten worden verricht om de rechtmatige naleving van wet- en regelgeving expliciet zichtbaar te maken. De rechtmatige

naleving is de verantwoordelijkheid van de proceseigenaren en blijft ook gewaarborgd in deze processen. De verantwoordingsgrens heeft hier dan ook geen effect op.

- De Commissie BBV geeft in de Kadernota Rechtmatigheid nadere aanwijzingen over de informatie die het college in de paragraaf in de jaarstukken (alsmede in de begroting op te nemen paragraaf) moet en/of kan opnemen. De commissie BBV acht de paragraaf bedrijfsvoering de aangewezen plek om een nadere toelichting te geven door het college op zaken die de rechtmatigheid raken en hoe de beheersing is vormgegeven. Dit betekent dat alle incidentele bevindingen/of systematische fouten en onduidelijkheden boven € 249.000 worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Doel van controle en verantwoording

Doel van controle is niet in de eerste plaats het vinden van fouten, maar het vaststellen dat het goed gaat. Bij dat vaststellen loop je ook tegen zaken aan die niet goed gaan en dat is ook belangrijk. Niet vooral om uit te zoeken WIE het fout heeft gedaan, maar om vast te stellen WAT er fout is gegaan, dit zo veel als mogelijk te herstellen en in de toekomst voorkomen.

Doel van verantwoording is niet in de eerste plaats vertellen wat er fout is gegaan, maar laten zien hoe goed het gaat. Daarbij wordt natuurlijk ook duidelijk gemaakt wat er niet goed gaat, wat de consequenties daarvan zijn en hoe dit in de toekomst wordt voorkomen.

Bevindingen

De bevindingen rechtmatigheid 2024 liggen in de lijn met de bevindingen 2023. Op grond van de uitgevoerde controles constateert het college dat er over het algemeen heel veel goed gaat, maar niet alles. In het vervolg van deze verantwoording wordt dit verder uitgelegd, waarbij ook wordt aangegeven wat er is geconstateerd en welke maatregelen worden genomen om geconstateerde onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen.

De onderstaande tabellen betreffen een overzicht van de uitkomsten van de controles, met een weergave van geconstateerde afwijkingen, fouten,

onzekerheden en onduidelijkheden op basis van het Interne Controleplan VIC en de relatie met de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

In onderstaande tabel is de samenvatting van de uitkomsten van de analyse van de begrotingsrechtmatigheid 2024 opgenomen.

Onderdeel	Fout	Onduidelijkheid	Verantwoorden	Rapporteren
Begroting: exploitatie	€ 14.773 (Sociaal Domein)	geen	nee, totaal bevindingen onder grens	nee, onder grens
	€ 17.232 (VPB, onderdeel van bestuur en organisatie)	geen	nee, totaal bevindingen onder grens	nee, onder grens
Begroting: investeringen	€ 23.808	geen	nee, totaal bevindingen onder grens	nee, onder grens
Bestemmings-reserves	geen	geen	n.v.t.	n.v.t.
Budgetoverheveling	geen	geen	n.v.t.	n.v.t.

Begrotingsonrechtmatigheden die binnen de beleidskaders van de raad passen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijk fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar niet worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Via de rechtmatigheidsverantwoording wordt inzicht gegeven op het totaalniveau van alle afwijkingen ten opzichte van de begroting op het door de raad vastgestelde programmaniveau aangezien deze formeel wel onrechtmatig zijn. Bij de afwijkingen van dit totaalniveau wordt gebruik gemaakt van de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrenzen.

Voorwaardencriterium

In onderstaande tabel is de samenvatting van de uitkomsten van de analyse van het voorwaardencriterium 2024 opgenomen:

BEVINDINGEN VOORWAARDENCRIERIUM				
NR	PROCES	AFWIJKING	FOUT	ONDUIDELIJKHEID
4	Inkopen en aanbesteden	€ 252.751	€ 252.751	0
TOTAAL			€ 252.751	0

Toelichting op de gehanteerde begrippen:

Afwijkingen : Fouten en onduidelijkheden

Fouten : (Rechtmatigheids)fouten treden op bij financiële beheershandelingen, waarbij de in het normen kader beschreven wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Onduidelijkheden : Indien het College van B&W in het kader van de verslaggeving niet kan aangeven of er sprake is van een rechtmatigheidsfout of niet.

Bij de fouten op dit totaalniveau wordt gebruik gemaakt van de door de raad vastgestelde rapporteringsgrens.

Bij inkopen en aanbesteden is sprake van een fout van € 252.751. Deze is als volgt opgebouwd:

Inhuur medewerker € 66.776	Had in 2019 aanbesteed moeten worden. Is een fout omdat het totaalbedrag nu boven de Europese aanbestedingsnorm uitkomt. Inhuur per ultimo 2024 beëindigt.
Inhuur medewerker € 59.500	Had in 2019 aanbesteed moeten worden. Is met ingang van 2022 een fout omdat het totaalbedrag toen boven de Europese aanbestedingsnorm uitkwam.
Inhuur medewerker € 19.823	Had in 2021 aanbesteed moeten worden. Is met ingang van 2024 over de Europese aanbestedingsnorm gegaan. Opdracht in 2024 beëindigt.
Inhuur medewerkers € 106.652	Vergunningverlening op afstand is ten onrechte niet Europees aanbesteed. Er is per 1/9/2024 EU aanbesteed waarmee deze fout in 2024 eindigt.

Single information singel audit (SiSa)

Gemeenten en provincies kunnen extra geld krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek. De commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) heeft in de Notitie Rechtmatigheidsverantwoording aangegeven dat de verantwoording van specifieke uitkeringen geen onderdeel uitmaakt van de rechtmatigheidsverantwoording, omdat gemeenten deze uitkeringen niet aan de raad, maar aan het Rijk verantwoordt.

Daarom maken deze uitkeringen geen deel uit van deze rechtmatigheidsverantwoording, maar gaat de accountant in zijn controleverklaring in op de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Omdat oneigenlijk gebruik, op basis van de definitie, weliswaar ongewenst, maar niet onrechtmatig is, is dit onderdeel buiten de controle gelaten.

In de notitie 'Voorkoming misbruik en oneigenlijk gebruik gemeenten Harlingen 2023' zijn de maatregelen weergegeven die binnen de gemeente plaats vinden ter voorkoming van misbruik. Omdat bij de interne controles wordt gekeken naar de hele gang van zaken binnen het proces komen daarbij ook de mogelijke misbruiken naar boven.

Conclusie

Voor de rechtmatigheid betekent het voorgaande:

FOUTEN VOOR DE RECHTMATIGHEID	
Begrotingscriterium	€ 55.863
Voorwaardencriterium	€ 252.751
Misbruik en oneigenlijk gebruik	€ 0
TOTAAL	€ 308.614

Het totaal aan gevonden bedrag aan onrechtmatigheid is € 308.614 Dit blijft binnen de maximaal toegestane foutenmarge van 3% (€ 2.498.000).

F. VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Deze paragraaf verschaft de raad inzicht in beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente over door derden uit te voeren processen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Een bestuurlijk belang heeft de gemeente wanneer ze een zetel heeft in het bestuur van een derde rechtspersoon of als ze stemrecht heeft. Hieronder wordt verstaan dat namens de gemeente een burgemeester, wethouder, raadslid of ambtenaar de volgende functie(s) vervult bij een derde rechtspersoon:

- lid van het Algemeen Bestuur
- lid van het Dagelijks Bestuur

Een financieel belang heeft de gemeente indien de middelen die deze ter beschikking stelt verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Harlingen heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen waaronder gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en overige samenwerking-verbanden. Voor maar een gedeelte van deze verbonden partijen geldt dat zij een rol spelen in de beleidsvoering van de gemeente. In andere gevallen is de participatie van de verbonden partijen historisch gegroeid. Hieronder zijn de verbonden partijen van de gemeente opgenomen.

De verbonden partijen

A. Publiekrechtelijke partijen

- Werkvoorzieningschap Fryslân-West (Empatec)
- Welstandszorg Hûs en Hiem
- Sociaal Domein Fryslân
- Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân
- Publieke Gezondheids- en Veiligheidsregio Fryslân
- De Marrekrite
- Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)

B. Privaatrechtelijke partijen

- Bank Nederlandse Gemeenten
- N.V. Port of Harlingen
- Omrin (Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu)
- Onderdelen van voormalig N.V. Essent
- Openbare Verlichting en Energie Fryslân (OVEF)

Kerngegevens

Hieronder worden kort een aantal van de verbonden partijen uitvoeriger besproken vanwege het belang dat de gemeente bij deze partijen heeft. Hierbij besteden we aandacht aan de doelstelling, de activiteiten, het financiële en bestuurlijke belang, het eigen- en vreemd vermogen en het resultaat van de verbonden partij.

A. Publiekrechtelijke partijen

Naam	Werkvoorzieningsschap Fryslân-West (Empatec)
Vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats:	Sneek
Doel:	Het op bedrijfsmatige verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Dit gebeurt via de NV Empatec.
Activiteiten:	Bieden van werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden.
Financieel belang:	Bijdrage per werknemer afkomstig uit gemeente.
Bestuurlijk belang:	De gemeente heeft een zetel in het Algemeen Bestuur. Wethouder Schoute is vanuit zijn functie lid van het Dagelijks Bestuur en wethouder de Groot als portefeuillehouder Financiën lid van het Algemeen Bestuur.
Gemeentelijke bijdrage 2024:	€ 2.265.375
Eigen vermogen:	Ultimo 2023: € 9.519.000
Vreemd vermogen:	Ultimo 2023 : € 1.179.000
Resultaat 2023:	Voordelig saldo: € 1.669.000

Naam	Welstandszorg Hûs en Hiem
Vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats:	Leeuwarden
Doel:	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de bouwkundige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Friesland.
Activiteiten:	Adviseren van de 18 gemeenten in het kader van de Woningwet, Monumentenwet en de Monumentenverordening.
Financieel belang:	De Welstandszorg Hûs en Hiem wordt gefinancierd middels een adviesbijdrage per aangevraagd advies.
Bestuurlijk belang:	De gemeente heeft een zetel in het Algemeen Bestuur. Wethouder De Groot is vanuit zijn functie lid van het Algemeen Bestuur.

Gemeentelijke bijdrage 2024:	€ 79.512
Eigen vermogen:	Ultimo 2023: € 256.743
Vreemd vermogen:	Ultimo 2023: € 452.937
Resultaat 2023:	Nadelig saldo: € 84.479

Naam	Sociaal Domein Fryslân
Vorm:	Gemeenschappelijke regeling (centrumregeling)
Vestigingsplaats:	Leeuwarden
Activiteiten:	Wettelijke taken op het terrein van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de functies voor deze taken die zien op beleidsvoorbereiding, de inkoop, het contractmanagement en beheer, het financieel administratief beheer verwerken evenals het cliëntenbeheer.
Financieel belang:	De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de jeugdwet.
Bestuurlijk belang:	Wethouder Sijsma heeft vanuit zijn functie de portefeuille jeugd, wethouder De Groot de portefeuilles WMO, middelen en Financiën.
Gemeentelijke bijdrage 2024:	€ 154.074
Eigen vermogen:	Ultimo 2023: € n.v.t.
Vreemd vermogen:	Ultimo 2023: € n.v.t.
Resultaat 2023:	N.v.t.

Naam	Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân
Vorm:	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats:	Franeke
Doel:	Het op bedrijfsmatige wijze (doen) uitvoeren van taken van de 4 deelnemende gemeenten op de terreinen van de sociale zekerheid en de gesubsidieerde arbeid.
Activiteiten:	Uitvoering van de P-wet, WMO (prestatievelden huishoudelijke verzorging en voorzieningen gehandicapten), Jeugdwet, Wet Inburgering en overige

wetten op de terreinen van de sociale zekerheid en de gesubsidieerde arbeid waarvan de uitvoering aan de gemeentebesturen al dan niet in medebewind is opgedragen.

Financieel belang: De dienst SoZaWe Noardwest Fryslân wordt als volgt gefinancierd: 30% naar rato van het inwoneraantal en 70% naar rato van het aantal uitkeringsgerechtigden/WMO-clients

Bestuurlijk belang: Wethouder Schoute is lid van het bedrijfsvoerings-Overleg (BVO).

Gemeentelijke bijdrage 2024: € 23.989.646

Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 654.806

Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 9.485.151

Resultaat 2023: Nihil

Naam **Publieke Gezondheids- en Veiligheidsregio Fryslân**

Vorm: Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats: Leeuwarden

Activiteiten: Per 1 januari 2007 zijn de Brandweer Fryslân en GGD/GHOR Fryslân gefuseerd tot de hulpverleningsdienst Fryslân. Daarmee is de verplichte bestuurlijke integratie in het kader van de vorming van de veiligheidsregio's tussen de regionale brandweer en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) gerealiseerd.

Financieel belang: Jaarlijkse bijdrage

Bestuurlijk belang: Burgemeester Sjerps is vanuit haar functie lid van het Algemeen Bestuur. Wethouder de Groot is lid van de bestuurscommissie gezondheid evenals lid van de agendacommissie Gezondheid en burgemeester Sjerps is lid van de bestuurscommissie Veiligheid.

Gemeentelijke bijdrage 2024: € 1.959.667

Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 8.868.135

Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 82.448.281

Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 562.479

Naam **De Marrekrite**

Vorm: Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doel: De gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de watersport en waterrecreatie, dit met inachtneming van de belangen van natuur en landschap.

Activiteiten: Beheer en onderhoud aanlegvoorzieningen

Financieel belang: Jaarlijkse bijdrage

Bestuurlijk belang: Per deelnemende gemeente 1 lid in het Algemeen Bestuur. Wethouder Schoute is vanuit zijn functie lid van het Algemeen Bestuur.

Gemeentelijke bijdrage 2024: € 6.599

Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 4.328.380

Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 4.893.971

Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 90.522

Naam **Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)**

Vorm: Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doel: Het inzetten op een betere en veilige leefomgeving in Fryslân. Hiervoor voeren ze een aantal taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uit die voorheen werden uitgevoerd door overige partijen (rijk, provincie, gemeenten, waterschappen, brandweer).

Activiteiten: Verlenen van vergunningen, houden van toezicht, handhaving en advisering op het gebied van licht, geluid, trillingen, bodem, energie, externe veiligheid en juridische zaken.

Financieel belang: Aandelen en naar rato van afname diensten.

Bestuurlijk belang: Stemrecht naar rato van de aandelen. Wethouder Sijsma is vanuit zijn functie lid van het Algemeen Bestuur

Gemeentelijke bijdrage 2024: € 631.168

Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 1.278.771

Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 5.326.625

Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 71.996

B. Privaatrechtelijke partijen

Naam **Bank Nederlandse Gemeenten**
 Vorm: Naamloze vennootschap
 Vestigingsplaats: Den Haag
 Doel: De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.
 Activiteiten: Verlenen van bancaire diensten.
 Financieel belang: 31.200 aandelen à € 2,50 nominaal
 Bestuurlijk belang: Stemrecht naar rato aandelenbezit
 Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 4.721 miljoen
 Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 110.819 miljoen
 Resultaat 2023: Nettowinst: € 254 miljoen

Naam **N.V. Port of Harlingen**
 Vorm: Naamloze vennootschap
 Vestigingsplaats: Harlingen
 Doel: Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van havens te Harlingen met bijbehorende haventerreinen.
 Activiteiten: Exploitatie van de haven, zoals het ontwikkelen, aanleggen en beheren van de haveninfrastructuur en haven suprastructuur. Het verzorgen van de logistieke dienstverlening voor de afhandeling van goederenstromen.
 Financieel belang: 100%
 Bestuurlijk belang: 100% aandeelhouder. Wethouder de groot is de vertegenwoordiger namens de aandeelhouder.
 Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 4.946.764
 Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 9.280.346
 Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 845.283

Naam **Afvalsturing Fryslân / Fryslân Miljeu (Omrin)**
 Vorm: Gemeenschappelijke regeling
 Vestigingsplaats: Heerenveen
 Doel: Het verwijderen en voorkomen van het Friese afval

Activiteiten: in alle Friese gemeenten conform de voorgeschreven milieudoelstellingen en dat tegen zo laag mogelijke kosten.
 Financieel belang: Afvoeren en verwerken van afval
 Bestuurlijk belang: Aandelen
 Stemrecht naar rato van de aandelen. Wethouder Sijsma is vertegenwoordiger namens de gemeente als aandeelhouder.

Afvalsturing Fryslân
 Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 78.528.000
 Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 106.366.000
 Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 10.322.000
NV Fryslân Miljeu
 Eigen vermogen: Ultimo 2023: € 11.572.000
 Vreemd vermogen: Ultimo 2023: € 26.299.000
 Resultaat 2023: Voordelig saldo: € 1.007.000

Naam **Openbare Verlichting & Energie Fryslan (OVEF)**
 Vorm: Coöperatie
 Vestigingsplaats: Leeuwarden
 Doel: Is een organisatie die de inkoop van energie en de verduurzaming verzorgt voor leden en afnemers. Verder beheren ze de data die uit de energiemeters komt en adviseren ze de leden en afnemers hierover. Op het gebied van openbare verlichting kopen ze het beheer en onderhoud van een kleine 100.000 lichtmasten in. Ook verzorgen ze het beheer van de publieke laadpalen in Friesland. De uitvoering van het beleid is verdeeld over de diensten Openbare Verlichting (OVL), Energieën Laadinfra
 Financieel belang: Afname van diensten
 Bestuurlijk belang: Wethouder Sijsma is vanuit zijn functie lid van het Algemeen Bestuur, burgemeester Sjerps is lid van de Raad van Commissarissen.
 Eigen vermogen: N.v.t.
 Vreemd vermogen: N.v.t.
 Resultaat 2023: N.v.t.

Diverse deelnemingen in verband met verkoop aandelen Essent en Attero.

In 2009 is besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Netwerkbedrijf Enexis is hierbij eigendom gebleven van de publieke aandeelhouders. Daarnaast is een aantal Special Purpose Vehicles (SPV's) opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel verder af te wikkelen. Uit de verkoop van Essent aan RWE en Attero aan Waterland vloeien de onderstaande verbonden partijen voort.

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
Vorm:	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats:	Den Bosch
Doel:	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. is 100% aandeelhouder van Energy Resources Holding BV, een voortzetting van Essent Business Development B.V. Welke een 50% belang heeft in N.V. Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid Nederland (EPZ). Zodra de juridische obstakels voor de vervreemding van het 50% belang in EPZ voor de huidige publieke aandeelhouders zijn weggenomen, wordt in principe dit belang en daarmee deze onderneming overgedragen aan RWE. Hierover zijn tijdens de verkoop van Essent aan RWE afspraken gemaakt tussen de toenmalige Essent aandeelhouders en RWE. EPZ houdt zich bezig met de winning van energie uit een kerncentrale (Borsele), een kolen- en biomassa centrale en een windpark.
Financieel belang:	Dividend
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder
Eigen vermogen:	Ultimo 2024 € 0
Vreemd vermogen:	Ultimo 2024 € 0
Resultaat 2024:	Nadelig saldo € 19.735

Naam	CSV Amsterdam BV (Claim Staat Vennootschap BV)
Vorm:	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats:	Den Bosch
Doel:	Samenwerking inzake procedure tegen de staat in verband met de nadelige (financiële gevolgen van de splitsingswet

	voor de (voormalige) aandeelhouders van Essent en Attero.
Financieel belang:	Dividend
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder
Eigen vermogen:	Ultimo 2024 € 8.580.202
Vreemd vermogen:	Ultimo 2024 € 6.572
Resultaat 2024:	Voordelig saldo € 8.095.853

G. GRONDBELEID

Visie op het grondbeleid

Algemeen

Het gemeentelijk grondbeleid is één van de belangrijkste instrumenten om ruimtelijke beleidsopgaven en ambities in de praktijk te realiseren. OP 24 april 2024 heeft de Gemeenteraad de nota Grondbeleid 2024-2027 vastgesteld. In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening komt elk jaar aan bod hoe de gemeente het grondbeleid heeft ingezet om de bestuurlijke doelen te bereiken.

Het grondbeleid wordt ingezet om ambities en doelen van de gemeente op het gebied van wonen, economie, verkeer, duurzaamheid, het sociaal domein en in toenemende mate ook de energietransitie te realiseren door het ondersteunen of oppakken van concrete ontwikkelinitiatieven.

In de nota Grondbeleid 2024-2027 zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Rechtvaardig verdelen van kosten en baten tussen gemeente en grondeigenaren (kostenverhaal);
2. Kunnen verevenen van positieve en negatieve resultaten van door de gemeente gewenste ontwikkelingen in het fysieke domein;
3. Waar dat aan de orde is op een transparante wijze beheersen van de risico's, die verbonden zijn aan ontwikkelingen in het fysieke domein;

Bij de toepassing van het gemeentelijke grondbeleid worden de volgende principes gehanteerd:

1. De wijze van inzet van het grondbeleidsinstrumentarium wordt per situatie bepaald. Op basis van vastgestelde afwegingscriteria wordt bepaald welke rol(len) en welk(e) instrument(en) de gemeente inzet;
2. Verkoop, verhuur of verpachting van grond of de uitgifte van bouwrijpe grond vindt marktconform plaats op basis van vastgestelde kaders van het gemeentelijk grondprijnsbeleid. Alleen bij als zogenaamde DAEB-activiteiten aangemerkte functies, zoals sociale huurwoningen en aangewezen maatschappelijke functies, is staatssteun toegestaan en kunnen niet marktconforme grondprijzen gehanteerd worden.
3. De gemeente verwerft gronden onder marktconforme condities waarbij de prijsstelling wordt gewaarborgd door een onafhankelijk uitgevoerde taxatie.

Uitvoering grondbeleid

Per 24 april 2024 voert de gemeente Harlingen een situationeel grondbeleid.

Daar waar mogelijk en gewenst verwerft de gemeente strategisch gelegen gronden.

In het geval dat de gemeente volledig eigenaar is van de grond, bestaat de mogelijkheid om de exploitatie in eigen hand te nemen. De ontwikkeling van het Willemshavengebied en het Westerzeedijkgebied zijn hier voorbeelden van.

Wanneer de gemeente niet volledig eigenaar is van de benodigde gronden of de gewenste ontwikkeling en exploitatie om een meer passieve houding van de gemeente vraagt kan de gemeente haar gronden uitgeven aan ontwikkelende marktpartijen die dan verantwoordelijk zijn voor de realisatie. De gemeente kan door het inbrengen van de grondpositie een regisserende rol verwerven binnen de ruimtelijke processen.

Ook kan de gemeente gedwongen een samenwerkingsverband aangaan met meerdere andere partijen omdat een of meerdere andere partijen grond- of vastgoedposities bezitten. Samenwerken kan ook als strategie worden ingezet als de gemeente met andere overheden of met de markt kennis of risico wil kunnen delen.

Focus 2024, transacties vastgoed en ontwikkeling

Verwerven vastgoed

De gemeente heeft in 2024 openbare infrastructuur aan de Greetingalaan in eigendom verworven als uitwerking van een anterieure overeenkomst. Ook heeft de gemeente een dijklichaam, gelegen achter de Boontjes 2 tot en met 60 te Harlingen aangekocht om daarmee tegemoet te komen aan de wensen van de bewoners van De Boontjes.

Verder heeft de gemeente in 2024 een koopovereenkomst gesloten ter verwerving van een bedrijfslocatie met bijbehorende bedrijfswoning aan de Kanaalweg 108 en 110 te Harlingen. Op 15 januari 2025 heeft de overdracht van dit vastgoed plaatsgevonden. Het betreft een strategische aankoop vanuit de gemeente, waarbij een eventuele verplaatsing van de gemeentewerf naar deze locatie tot de mogelijkheden behoort.

Oostpoort en overige kavels bedrijventerrein

De gemeente heeft nog 2 percelen grond op Oostpoort in eigendom, waarbij 1 van deze kavels betrokken is in een geschil met de erfpachter over beëindiging van dit recht van erfpacht. In 2024 is door de gemeente geen bedrijfskavel op bedrijventerrein Oostpoort verkocht.

Uitgifte in erfpacht

In 2024 is een recht van erfpacht gevestigd voor het Trechterhotel op de Nieuwe Willemshaven te Harlingen. Daarnaast is een overeenkomst tot vestiging van een recht van erfpacht Engelse Tuin gesloten. De formele vestiging van dit recht heeft nog niet plaatsgevonden en verloopt op dit moment moeizaam. Het college heeft in 2024 besloten om over te gaan tot vestiging van een recht van erfpacht voor de Kraanbaan te Harlingen en deze niet te verkopen. De uitwerking van dit besluit wordt in 2025 verder opgepakt.

Ludinga

Het uitbreidingsplan Ludinga is op dit moment de enige lopende exploitatie voor wat betreft woningbouw. Verkoop hiervan geschiedt via de projectontwikkelaar. In 2024 is 1 bouwkaavel in het kader van de zogenaamde BC-transacties verkocht.

Afstoten overtollig vastgoed

In 2024 is geen overtollig vastgoed verkocht.

Verkoop erfpachtgrond/overhoeken

In 2024 zijn enkele overhoeken verkocht.

Niet in exploitatie genomen gronden

Harlingen heeft diverse percelen grond in voorraad met het oog op het ontwikkelen van toekomstige bestemmingsplannen, te weten:

Omschrijving	Oppervlakte	Boekwaarde op 1-1-2024	Boekwaarde op 31-12-2024
Westerzeedijk	71.970	390.429	390.429
Overig (diversen percelen)	89.593	95.806	95.806
Totaal	161.563	486.235	486.235

Toelichting:

Het terrein Westerzeedijk

Deze gronden staan op de balans voor € 5 per m². Dit gebied wordt vanaf 2025 verder ontwikkeld. Bij verkoop van deze gronden zal de boekwaarde worden afgeboekt. Het terrein staat op de balans voor € 5 per m².

Overig

Het betreffen hier diverse percelen, verspreid over de gemeente, met een totale oppervlakte van bijna 9 hectare. Ze hebben nog een boekwaarde van € 95.806 (€ 1,07 per m²).

Deze grond is gedeeltelijk verpacht (opbrengst € 2.583).

Erfpachtgronden

De boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven gronden bedroeg per 31 december 2024 € 17.721.000.

Het betreft hier gronden uit oude grondexploitaties voor woningbouw (€ 16.000) en voor bedrijfsterreinen (€ 13.705.000), die niet zijn verkocht, maar in erfpacht zijn uitgegeven.

De rentekosten van deze erfpachtgronden bedroegen in 2024 € 26.102.

De opbrengst erfpachtcanon bedroeg in 2024 € 444.820.

Grondexploitaties, onderhanden werken

Er zijn momenteel geen gemeentelijke grondexploitaties. Er loopt nog een particuliere grondexploitatie, nl. het realiseren van de nieuwbouwwijk Ludinga. In 2004 is gestart met de ontwikkeling van dit uitleggebied voor woningbouw ten zuidoosten van Harlingen. Dit wordt gedaan door de projectontwikkelaar Ludinga Vastgoed BV.

De binnen dit uitleggebied in eigendom van de gemeente Harlingen zijnde gronden zijn per 1 januari 2002 voor € 4,2 miljoen verkocht aan Ludinga Vastgoed BV. Levering en betaling vinden plaats op het moment van levering door Ludinga Vastgoed BV van gronden in bouwrijpe staat aan de nieuwe bewoners.

Voor het nog niet door Ludinga Vastgoed BV voldane gedeelte van deze koopsom ontvangt de gemeente een rentevergoeding vanaf 1 januari 2002.

In 2024 is € 24.879,38 in mindering gebracht op de boekwaarde. Totaal is sinds 2005 161.301 m² geleverd aan eindgebruikers. Dit is 67,8% van de totale hoeveelheid aan Ludinga Vastgoed te leveren grond die geraamd is op ca. 24 hectare.

Financiële overzicht Ludinga:	
Boekwaarde op 1 januari 2024:	1.103.827
Lasten 2024:	-
Baten 2024:	24.879
Boekwaarde op 31 december 2024:	1.078.948

Op de gemeentelijke balans is deze boekwaarde sinds 1 januari 2017 op basis van BBV-regelgeving gesplitst:

Vlottende activa, voorraden:	€ 972.761
Vlottende activa, vorderingen:	€ 106.187

Grondexploitatie, reserves en voorzieningen

Voor grondexploitatie, waarvoor op basis van een geactualiseerde exploitatieopzet een verlies wordt geprognosticeerd, wordt een voorziening aangehouden. Uitgangspunt hierbij is een behoedzame raming van de opbrengsten.

Op dit moment zijn er geen voorzieningen voor verliesgevendende grondexploitatie.

H. INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

Aanleiding

De provincie verzorgt het interbestuurlijk toezicht (IBT) op gemeenten en waterschappen zodat zij de medebewindstaken in lijn met wet- en regelgeving uitvoeren. Het gaat om een grote variëteit aan taken waaronder informatie en archief, omgevingsrecht, archeologie en monumentenzorg. In de afgelopen jaren is het Friese IBT geëvalueerd en is gewerkt aan effectiever toezicht. Uit de evaluatie bleek dat er met name risico's zijn op het gebied van financiën, kennis en gekwalificeerd personeel. De evaluatie heeft geleid tot een visie, doelstellingen en een uniforme werkwijze voor alle toezichtontvangers.

Uitvoeringsagenda IBT 2023-2024

In de uitvoeringsagenda staan de werkzaamheden van de provincie voor het IBT in 2023 en 2024. Deze agenda moet uiteindelijk tot meer risicogericht maatwerktoezicht leiden. De nadruk hierbij ligt op dialoog en lerend toezicht. Het beleidskader is een stevig fundament voor het IBT in de komende jaren. De methodiek is nieuw en de toezichthouder en toezichtontvangers moeten hiermee bekend raken. Dat vergt tijd. Voor iedere toezichtontvanger komt er een individueel toezichtplan dat gevuld wordt met informatie vanuit themaonderzoeken, toezichtgesprekken en afspraken. Voor Harlingen moet zo'n individueel toezichtplan nog worden opgesteld. Hiervoor zijn nog gesprekken en nadere afspraken nodig.

I. WET OPEN OVERHEID (WOO)

Inleiding

Op grond van artikel 3.5 van de Wet open overheid (hierna: Woo) bevat de jaarrekening een openbaarheidsparagraaf Woo.

De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Het uitgangspunt is dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er een (gegronde) reden is waarom dit niet kan. De Woo gaat over:

- Het passief openbaar maken van documenten naar aanleiding van een Woo-verzoek;
- Het actief openbaar maken van documenten in 11 verplichte informatiecategorieën;
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

In 2024 zijn er verschillende stappen gezet om de Woo te implementeren, ofwel te voldoen aan de Woo. Wat we hieraan hebben gedaan volgt hieronder.

Passieve Woo

In 2024 zijn er 10 Woo-verzoeken ingediend bij de gemeente Harlingen. Dit heeft geresulteerd in het volgende:

- In 3 van de 10 Woo-verzoeken is besloten om de gevraagde documenten (gedeeltelijk) openbaar te maken.
- In 1 Woo-verzoek is besloten dat er geen documenten aanwezig zijn, zodat er ook geen documenten openbaar gemaakt kunnen worden;
- Een 2-tal Woo-verzoeken zijn buiten behandeling gelaten omdat de verzoeken niet op de juiste wijze waren ingediend (via de elektronische weg in plaats van via de schriftelijke of mondelinge weg);
- Tevens is een 2-tal Woo-verzoeken niet in behandeling genomen omdat de verzoeken niet op de juiste wijze zijn ingediend en er geen gebruik is gemaakt van de hersteltermijn.
- Tot slot zijn er een 2-tal Woo-verzoeken door verzoeker ingetrokken.

Voor het behandelen en afhandelen van een Woo-verzoek staat een termijn van 4 weken. Deze termijn kan, indien het verzoek omvangrijk en/of complex is, met 2

weken worden verlengd (totaal 6 weken).

Van de 4 Woo-verzoeken waarop is besloten (punt 1 en 2) is de beslistermijn voor 1 Woo-verzoek verlengd met 6 weken. Bij 3 van de 10 Woo-verzoeken is de behandelingstermijn niet gehaald. Tegen geen enkel Woo-besluit is bezwaar ingediend.

Implementatie Woo

In 2024 hebben we grote stappen gezet om de Wet open overheid binnen de organisatie te implementeren. Hiervoor is een tijdelijke kwartiermaker Woo aangetrokken. De volgende activiteiten zijn uitgevoerd dan wel in 2024 opgestart:

- Het interne Woo-werkproces is opgesteld en uitgerold.
- De interne anonimiseringsrichtlijn is opgesteld en uitgerold.
- De elektronische weg om een Woo-verzoek digitaal te kunnen ontvangen is open gezet;
- Er is een anonimiseringsstool ingevoerd en in gebruik genomen.
- We zijn aangesloten op de Woo-index. De Woo-index is één centrale plek waar informatie van alle bestuursorganen vindbaar is en op termijn ook doorzoekbaar is. Als gemeente zijn we verplicht om aan te sluiten op deze index.
- de voorbereiding om de overige informatiecategorieën actief openbaar te maken is opgestart en krijgt vervolg in 2025.
- De eerste informatiecategorieën zijn actief openbaar gemaakt. Per 1 november 2024 voldoen wij aan de verplichting om de eerste informatiecategorieën actief openbaar te maken, dit zijn wetten en algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens
- Om de informatiehuishouding verder op orde te krijgen worden er onder meer verbeteringen in het zaakstelsel Djuma doorgevoerd. Daarnaast is intern aandacht voor zaakgericht werken.
- Interne communicatie over bewustwording over de Woo is opgestart en loopt.

J. NOG UIT TE VOEREN WERKEN

Het totaalbedrag van de nog uit te voeren werken bestaat uit de restanten van eenmalige budgetten die beschikbaar zijn gesteld door de gemeenteraad en die niet gedekt zijn uit een reserve of een voorziening. Het totaalbedrag op 31 december 2024 is € 786.188. Op grond van de verslaggevingsregels van de commissie BBV worden deze restantbudgetten overgeheveld naar het begrotingsjaar 2025. Ze komen in aanmerking voor overheveling, omdat de projecten waarvoor de budgetten beschikbaar zijn gesteld door uiteenlopende oorzaken nog lopen.

nr.	Omschrijving	Taakveld	bedrag
1	Verkiezingen	002 Burgerzaken	€ 6.000
2	Rekenkamer	001 Bestuur	€ 3.040
3	Implementatie omgevingswet	810 Ruimte en leefomgeving	€ 117.210
4	Actualiseren IHP	430 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 39.530
5	Haalbaarheidsonderzoek fietspad Ludingaweg	210 Verkeer en vervoer	€ 15.050
6	Samenwerking landelijk gebied Kleischil	810 Ruimte en leefomgeving	€ 10.517
7	Uitvoering Wet Goed Verhuurderschap	830 Wonen en bouwen	€ 23.000
8	Uitvoering Wet betaalbare huur	830 Wonen en bouwen	€ 24.000
9	Veilig wonen bestuurders	003 Burgemeester en Wethouders	€ 7.000
10	Register Externe veiligheidsrisico's	008 Overige baten en lasten	€ 10.000
11	Spreidingswet	008 Overige baten en lasten	€ 27.000
12	Alleenverdienersproblematiek	630 Inkomensregelingen	€ 10.000
13	Coronaherstelplan	630 Inkomensregelingen	€ 30.328
14	Post-corona cultuurfonds	530 Cultuurpresentatie etc.	€ 79.839
15	Hoofdlijnenakkoord GGZ	681 Beschermd Wonen	€ 191.238
16	Minimabeleid	630 Inkomensregelingen	€ 60.000
17	Aanpak Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO)	710 Volksgezondheid	€ 132.436
	Totaal:		€ 786.188

Toelichting:

1. Verkiezingen

Op het budget voor het organiseren van verkiezingen is in 2024 een bedrag van € 6.000 overgebleven. Dit budget wordt overgeheveld naar 2025 voor de aanschaf van verkiezingsborden.

2. Rekenkamer

Het in 2024 overgebleven budget van de Rekenkamer ad € 3.040 wordt overgeheveld naar 2025.

3. Implementatie omgevingswet

Van het in het gemeentefonds gestorte bedrag voor implementatie van de omgevingswet was op 31 december 2024 een bedrag van € 117.210 nog niet besteed. Dit bedrag wordt in 2025 verder besteed.

4. Actualiseren IHP

Het niet uit de reserve onderwijshuisvesting gedekte deel van het budget voor het actualiseren van de het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs is nog niet volledig besteed en wordt overgeheveld naar 2025 voor de verdere actualisatie.

5. Haalbaarheidsonderzoek fietspad Ludingaweg

Van het budget ad € 45.000 voor een haalbaarheidsonderzoek naar een fietspad langs de Ludingaweg is € 29.950 besteed in 2024. Het restant ad € 15.000 wordt overgeheveld naar 2025 voor de afronding van het onderzoek.

6. Samenwerking landelijk gebied Kleischil

Deze in de raadsvergadering van december geraamde bijdrage is in 2024 niet uitgegeven, waardoor het budget wordt overgeheveld.

7. Uitvoering Wet goed verhuurderschap

Het in het gemeentefonds gestorte bedrag ad € 23.000 is in 2024 niet aangesproken en wordt in 2025 verder aangewend voor de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap.

8. Uitvoering Wet betaalbare huur

Het in het gemeentefonds gestorte bedrag ad € 23.000 is in 2024 niet aangesproken en wordt in 2025 verder aangewend voor de uitvoering van de Wet betaalbare huur.

9. Veilig wonen bestuurders

Gedurende de jaren 2023 t/m 2026 wordt in het gemeentefonds een bedrag van € 7.000 gestort voor veilig wonen bestuurders. In 2024 is dit budget niet aangesproken en daarom wordt het overgeheveld naar 2025.

10. Register Externe veiligheidsrisico's

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is met medeoverheden verantwoordelijk voor het beheer van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). Onderdeel hiervan is dat alle gemeenten de juiste data moeten aanleveren in het REV. Alle gemeenten in Nederland hebben € 10.000 gekregen voor de te verrichten werkzaamheden. Bij de decembercirculaire 2024 is dit bedrag ontvangen. Omdat het in 2024 niet meer besteed kon worden, wordt het overgeheveld naar 2025.

11. Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Voor 2024 ontvingen zij hiervoor een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen. Elke gemeente ontving een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag werd verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Voor Harlingen ging het om € 27.000. Bij de decembercirculaire 2024 is dit bedrag ontvangen. Omdat het in 2024 niet meer besteed kon worden, wordt het overgeheveld naar 2025.

12. Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum zijn uitgekomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De Tweede Kamer heeft met de motie Warmerdam c.s. verzocht om de betrokken huishoudens actief te benaderen. Met de VNG is afgesproken dat gemeenten dit gefaseerd oppakken. Via een decentralisatie-uitkering hebben gemeenten € 22,6

miljoen ontvangen om aan de betreffende huishoudens bijzondere bijstand te verstrekken. Voor Harlingen gaat het om € 12.000. Bij de septembercirculaire 2024 is dit bedrag ontvangen. Momenteel is een voorstel ter besteding van dit bedrag in voorbereiding en daarom wordt het overgeheveld naar 2025.

13. Coronaherstelplan

Het college heeft op 28 mei 2024 besloten het resterende budget van € 30.328 graag in te willen zetten voor het werkplan sociale basis – ontmoetingsplekken. Zo worden er kosten van de buurtkamer uit gedekt, de kosten voor ondersteuning bij de doorontwikkeling van Nieuw Zuid en het opstellen van het beleidsplan over ontmoetingsplekken en eventuele huur voor nieuwe ruimtes voor ontmoeten en onvoorzienne kosten. Daarnaast gaat er nog een klein deel van het budget naar Sail In Zicht in 2025. Het restant budget van € 30.328 wordt daarom overgeheveld naar 2025.

14. Post-corona cultuurfonds

Als coronacompensatie heeft de gemeente in 2021 via de periodieke circulaire middelen ontvangen voor het in stand houden van de lokale cultuur. Hieruit is in 2021 het zgn. post-corona cultuurfonds gevormd. Via de in de raad vastgestelde Cultuurvisie wordt dit bedrag besteed t/m 2028. Bij deze jaarrekening wordt daarom het restant van 2024 van € 79.839 als budgetoverheveling meegenomen naar 2025.

15. Hoofdlijnenakkoord GGZ

Sinds 2022 ontvangt Harlingen via Sociaal Domein Fryslân (SDF) middelen ter uitvoering van het Hoofdlijnenakkoord GGZ. Daarnaast is eind 2023 subsidie aangevraagd bij ZonMW voor het project vroegsignalering en opvolging in de wijk.

Het totaalbedrag hiervoor van € 121.413 is in 2023 overgeheveld naar 2024 om in dat jaar te worden ingezet als dekking voor het aanstellen van een sociaal werker bemoeizorg vanuit het Gebiedsteam ter uitvoering van de (wettelijke) taken op het gebied van zorg & veiligheid. Inmiddels is, vanaf halverwege 2024, deze (gespecialiseerde) formatie aangesteld (1,8 fte). Zo kan uitvoering worden gegeven aan de doelstellingen van het Hoofdlijnenakkoord GGZ en provinciale afspraken rond de aanpak van personen met onbegrepen/moeilijk verstaanbaar (verward) gedrag. Tevens wordt uitvoering gegeven aan de verstrekte ZonMw subsidie Wijk GGD-er door in te zetten op vroegsignalering en opvolging in de wijk.

Ook in 2024 zijn weer middelen ontvangen voor Hoofdlijnenakkoord GGZ en vroegsignalering (ZonMW subsidie). Na aftrek van de lasten voor personele inzet resteert hiervan een bedrag van € 191.238 wat zal worden overgeheveld naar 2025 om ook dan de personele inzet te kunnen dekken.

16. Minimabeleid

Het kabinet heeft in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar gesteld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Voor 2024 gaat het om € 50 miljoen, waarvan € 60.000 voor Harlingen. Dit bedrag is in 2024 niet besteed, maar zal in 2025 worden ingezet voor de pilot 'Verbeterde aanpak oplossen schuldenproblematiek' en wordt daarom overgeheveld.

17. Aanpak Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO)

In de begroting 2024 is een bedrag opgenomen voor onderzoek en implementatie Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO). Het restant bedrag hiervan bedraagt per ultimo 2024 € 132.436. Het voorstel is om dit in te zetten voor de aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving die in 2025 voor een periode van 4 jaar wordt gestart (zie Raadsinformatiebrief hierover d.d. 27 juni 2024 zaaknummer 221463). Om die reden wordt het bedrag van € 132.436 overgeheveld naar 2025.

K. AANWENDING ONVOORZIEN

In de begroting is een post geraamd voor structurele onvoorziene uitgaven. In de loop van het dienstjaar wordt hierover beschikt of hieraan bedragen toegevoegd.

In overeenstemming met art. 25 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten wordt onderstaand overzicht gegeven van de toepassingen en toevoegingen in de loop van 2024.

Primitieve begroting :	€ 35.000
3e begrotingswijziging	€ 7.060 -/-
30e begrotingswijziging:	€ 26.925 -/-
47e begrotingswijziging:	€ 1.015 -/-
Raming na wijziging:	€ 0

Toelichting:

De 3e begrotingswijziging heeft betrekking op een aanvullend budget voor Hartveilig Harlingen. De 30e begrotingswijziging heeft betrekking op het abusievelijk aframen van onvoorzien structureel 2023 op onvoorzien structureel 2024. In de In de 47e begrotingswijziging is het restantbedrag is dit gecorrigeerd in de 2e viermaandelijke financiële rapportage en is het restantbedrag door de gemeenteraad overgeheveld naar de eenmalige middelen.

Jaarrekening

BALANS

Activa

(Bedragen x € 1.000)

Vaste activa	31 december 2024	31 december 2023
Immateriële vaste activa	29	78
<i>Kosten onderzoek en ontwikkeling</i>	29	78
Materiële vaste activa	88.000	87.633
Investeringen economisch nut		
<i>Gronden uitgegeven in erfpacht</i>	13.721	13.721
<i>Investeringen met economisch nut</i>	52.588	52.945
<i>Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven</i>	16.015	16.088
<i>Investeringen met maatschappelijk nut</i>	5.675	4.879
Financiële vaste activa	4.449	4.430
<i>Kapitaalverstrekking aan deelnemingen</i>	3.964	3.919
<i>Leningen aan deelnemingen</i>	75	82
<i>Overige langlopende leningen u/g</i>	410	428
Totaal vaste activa	92.478	92.140

Vlottende activa	31 december 2024	31 december 2023
Voorraden	983	983
<i>Onderhanden werk (o.a. gronden in exploitatie)</i>	0	0
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>	983	983
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	7.266	9.353
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	5.538	5.440
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	357	3.019
<i>Overige vorderingen</i>	1.371	894
Liquide middelen	179	3
<i>Kassaldi</i>	1	3
<i>Bank- en girosaldi</i>	177	-
Overlopende activa	1.193	3.154
<i>Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen</i>	772	1.037
<i>Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotten</i>	420	2.117
Totaal vlottende activa	9.620	13.493
Totaal activa	102.099	105.633

Passiva

(Bedragen x € 1.000)

Vaste passiva	31 december 2024	31 december 2023
Eigen vermogen	43.906	42.807
Algemene reserves	17.823	12.573
Bestemmingsreserves		
<i>Overige bestemmingsreserves</i>	22.854	21.056
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	3.229	9.178
Vorzieningen	7.371	7.885
<i>Vorzieningen voor verplichtingen en risico's</i>	3.408	2.721
<i>Vorzieningen ter equalisatie van kosten</i>	3.249	4.268
<i>Vorzieningen voor middelen van derden met een specifieke aanwendingsrichting</i>	713	895
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	40.667	45.667
<i>Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	40.667	45.667
Totaal vaste passiva	91.943	96.358

Vlottende passiva	31 december 2024	31 december 2023
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	2.246	2.639
<i>Overige schulden</i>	2.246	2.458
<i>Bank- en giroaldi</i>	0	181
Overlopende passiva	7.910	6.636
<i>Verplichtingen (overheid) die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen</i>	2.523	3.577
<i>Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel</i>	5.245	2.875
<i>Overige vooruitontvangen bedragen niet overheid</i>	142	184
Totaal vlottende passiva	10.156	9.276
Totaal Passiva	102.099	105.633

<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	103.456	100.521
----------------------------------	---------	---------

Overzicht baten en lasten 2024

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar voor wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma			
1 Bestuur en ondersteuning	17.129	51.670	34.541
2 Veiligheid	1.968	37	1.931-
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	10.105	7.520	2.585-
4 Economie	842	249	593-
5 Onderwijs	2.527	571	1.956-
6 Sport, cultuur en recreatie	5.676	963	4.713-
7 Sociaal domein	29.605	8.948	20.657-
8 Volksgezondheid en milieu	5.095	4.405	690-
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.788	372	1.416-
Totaal (incl.saldo eenmalige middelen in programma 1)	74.735	74.735	0

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma			
1 Bestuur en ondersteuning	22.171	61.496	39.325
2 Veiligheid	2.159	144	2.015-
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	10.731	8.843	1.888-
4 Economie	3.777	2.469	1.308-
5 Onderwijs	3.252	625	2.627-
6 Sport, cultuur en recreatie	8.187	1.363	6.823-
7 Sociaal domein	33.337	12.328	21.009-
8 Volksgezondheid en milieu	6.992	5.765	1.227-
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.911	484	2.427-
Totaal (incl.saldo eenmalige middelen in programma 1)	93.517	93.517	0

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Realisatie begrotingsjaar voor saldobestemming		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma			
1 Bestuur en ondersteuning	19.056	56.893	37.837
2 Veiligheid	1.933	164	1.769-
3 Verkeer, vervoer en waterstaat	10.006	8.800	1.205-
4 Economie	1.730	813	917-
5 Onderwijs	2.852	674	2.179-
6 Sport, cultuur en recreatie	6.548	1.375	5.173-
7 Sociaal domein	33.352	12.401	20.951-
8 Volksgezondheid en milieu	5.510	4.825	685-
9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.310	581	1.729-
Resultaat	83.297	86.526	3.229

Recapitulatie lasten en baten 2024 per programma

(bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Totaal lasten	Totaal baten	Saldo baten en lasten	Mutaties reserves	Resultaat
1	Bestuur en ondersteuning	3.525	1.024	-2.501	1.024	-1.477
2	Veiligheid	1.933	164	-1.769	50	-1.719
3	Verkeer, vervoer en waterstaat	10.006	8.800	-1.205	-183	-1.388
4	Economie	1.730	813	-917	234	-683
5	Onderwijs	2.852	674	-2.179	-303	-2.481
6	Sport, cultuur en recreatie	6.548	1.375	-5.173	565	-4.608
7	Sociaal domein	33.352	12.401	-20.951	141	-20.810
8	Volksgezondheid en milieu	5.510	4.825	-685	42	-643
9	Volkshuisv., RO, sted. vernieuwing	2.310	581	-1.729	324	-1.405
	Totaal programma's	67.766	30.658	-37.109	1.894	-35.215
-	Overhead	11.658	611	-11.047	236	-10.811
-	Algemene dekkingsmiddelen	461	50.310	49.848	0	49.848
-	Vennootschapsbelasting	594	-	-594	0	-594
	Subtotaal	80.479	81.578	1.099	2.130	3.229
-	Mutaties reserves	2.818	4.948	2.130	-2.130	0
	Resultaat	83.297	86.526	3.229	0	3.229

Overzicht algemene dekkingsmiddelen jaarrekening 2024

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	lasten	baten	saldo
Treasury	170	397	227
OZB	217	4.554	4.337
Parkeerbelasting	20	40	20
Overige belastingen	55	0	-55
Precariobelasting	0	136	136
Algemene uitkering gemeentefonds	0	45.120	45.120
Onvoorziene bat en lasten	0	63	63
	461	50.310	49.848

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Bij deze jaarrekening dienen de bijlagen bij de jaarrekening te worden betrokken.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 24 april 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten meer dan € 100.000 dan begroot, is het uitgangspunt dat als de begroting niet tijdig is aangepast dit formeel als onrechtmatig wordt beschouwd. Deze worden al rechtmatig aangemerkt als deze zijn toegelicht in de tussentijdse rapportage en/of de programmarekening en tellen niet mee voor de rechtmatigheidsverantwoording. Afwijkingen kleiner dan € 100.000 worden als rechtmatig aangemerkt.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de notitie voorkoming Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 2.498.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van 10% van de verantwoordingsgrens (zijnde € 249.000) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt opgenomen conform de laatst gepubliceerde accresmededeling van het boekjaar.

Dit is de decembercirculaire.

Personeelslasten worden (in principe) toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen

zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vaste activa

Afschrijving geschiedt lineair. Uitzonderingen hierop zijn de aanleg van kunstgrasvelden. Bij deze genoemde investeringen wordt de annuïteiten methode gehanteerd. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname. Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar het overzicht verderop in dit hoofdstuk.

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijvingsduur bedraagt maximaal 5 jaar.

Materiële vaste activa

Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd (artikel 62, lid 1 BBV). Dit betekent de bruto-methode. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten op de investering in mindering worden gebracht. Hier is sprake van de netto-methode. Indien de raad heeft besloten tot een bestemmingsreserve dan mag deze reserve niet in mindering worden gebracht op de investering, maar wordt deze gebruikt als dekking van de jaarlijkse uit de investering voortvloeiende kapitaallasten.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs.

In voorgaande jaren zijn binnen de post 'Grond-, weg- en waterbouwkundige werken' investeringen opgenomen (zoals bruggen en damwanden) waarvan de kapitaallasten ten laste zijn gebracht van de onderhoudsvoorziening. Ondanks dat dit consistent is toegepast binnen de gemeente is deze werkwijze niet toegestaan volgens de verslaggevingsvoorschriften voor gemeenten (BBV). Binnen het BBV moet levensduurverlengend onderhoud geactiveerd worden. Groot onderhoud daarentegen mag niet worden geactiveerd, maar dient ten laste van de exploitatie

te worden gebracht. Hiervoor mag een egalisatievoorziening worden gebruikt. In de zomer van 2025 wordt onderzocht in hoeverre in het verleden ten onrechte is geactiveerd. Ook wordt bekeken of en hoe het financieel beleid hierop aangepast moet worden. Eventuele aanpassingen, die hier het gevolg van zijn, zullen worden verwerkt in samenhang met een (her)waardering van de onderhoudsvoorzieningen voor bruggen en damwanden. Omdat het economisch rationeel niet mogelijk is om op korte termijn, dat wil zeggen voor vaststelling van de jaarstukken door de raad en voor de externe deadline van 15 juli 2025, de juiste verwerking uit te zoeken, is er sprake van een onzekerheid in de verantwoording van de post Grond-, weg- en waterbouwkundige werken.

Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa vallen zowel kapitaalverstrekkingen als langlopende leningen.

De waardering is tegen de nominale waarde. Dit is de verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere terug ontvangsten.

Voorraden

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de vervaardigingskosten inclusief rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen. Eventueel getroffen voorzieningen voor verliezen zijn in mindering op de boekwaarde gebracht.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Jaarlijks wordt aan het college voorgesteld om vorderingen welke als oninbaar moeten worden beschouwd ten laste van het resultaat te brengen. Voor vorderingen welke dubieus zijn, wordt een voorziening gevormd.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.⁰²⁴

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde. Hierop is een uitzondering gemaakt voor de voorziening Pensioenen wethouders en oud-wethouders. Deze voorzieningen zijn op de contante waarde gewaardeerd.

Binnen de voorziening damwanden en de voorziening bruggen is rekening gehouden met de dekking van kapitaallasten voor zowel reeds gedane als toekomstige investeringen. Ondanks dat dit consistent is toegepast binnen de gemeente is deze werkwijze niet toegestaan volgens de verslaggevingsvoorschriften voor gemeenten (BBV). Binnen het BBV moet levensduurverlengend onderhoud geactiveerd worden. Groot onderhoud daarentegen mag niet worden geactiveerd, maar dient ten laste van de exploitatie te worden gebracht. Hiervoor mag een egalisatievoorziening worden gebruikt. In de zomer van 2025 wordt onderzocht in hoeverre in het verleden onterecht is geactiveerd. Ook wordt bekeken of en hoe het financieel beleid hierop aangepast moet worden. Eventuele aanpassingen, die hier het gevolg van zijn, zullen plaatsvinden in samenhang met de materiële vaste activa. Ook kan het zijn dat geplande investeringen van invloed zijn op de omvang van deze voorzieningen. Omdat het economisch rationeel niet mogelijk is om op korte termijn, dat wil zeggen voor vaststelling van de jaarstukken door de raad en voor de externe deadline van 15 juli 2025, de juiste verwerking uit te zoeken, is er sprake van een onzekerheid in de verantwoording van de voorzieningen voor damwanden en bruggen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De verwachting is dat over 2024 een aangifte Vpb zal volgen. Dit vanwege het lang parkeren. Er is een voorlopige aanslag opgelegd van € 499.253. In de jaarrekening 2024 is rekening gehouden dat er nog een bedrag betaald moet worden van € 72.581. Voort is er een bedrag van € 21.908 ten gunste van de exploitatie

gekomen in verband met definitieve afrekeningen van de jaren 2022 en 2023.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Gronden	Geen afschrijving
Automatiseringsapparatuur	4 – 10 jaar
Kantoormachines	5 jaar
Meubilair	7 – 15 jaar
Gebouwen	
• semi-permanent	15 jaar
• zwembad	25 jaar
• overig	30 – 40 jaar
Installaties	
• telefooncentrale	6 jaar
• overig	10 – 15 jaar
Tractie en gereedschappen	
• schaftwagens	10 jaar
• overig	3 – 6 jaar
Wegen en fietspaden	15 – 25 jaar
Bruggen	25 – 40 jaar
Binnenhavens/waterwegen	25 – 30 jaar
Zeehavens	
• damwanden/kademuren	40 jaar
• houten walbeschoeiingen	15 jaar
• aanbrengen kathodische bescherming	10 jaar
• overig	25 jaar
Sportvoorzieningen	
• aanleg sportvelden/kunstgrasvelden	15 jaar
• groot onderhoud/renovatie	15 jaar
Plantsoenen/openbaar groen	25 jaar
Riolering	
• aanleg riolering	60 jaar
• installaties/wervels en gemalen	15 jaar
• overig	45 jaar

Toelichting op de balans

Activa

(bedragen x € 1.000)

Immateriële vaste activa	Stand 1-1-2024	Investerings 2024	Afschrijving 2024	Desinves- teringen	Bijzondere waarde- vermindering	Bijdrage derden	Stand 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling	78	0	49	0	0	0	29
Totaal immateriële vaste activa	78	0	49	0	0	0	29

Toelichting: De immateriële vaste activa bestaat uit het uitwerken van het definitief scenario eiland parkeren.

Materiele vaste activa

(bedragen x € 1.000)

Boekwaarde per 31 december	2023	2024
In erfpacht uitgegeven gronden	13.721	13.721
Investerings met een economisch nut	52.945	52.588
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing wordt geheven	16.088	16.015
Investerings met maatschappelijk nut geactiveerd voor 1 januari 2017	65	56
Investerings met maatschappelijk nut geactiveerd na januari 2017	4.814	5.620
Totaal	87.633	88.000

Toelichting: De investeringen in activa met maatschappelijk nut bestaat voor het grootste deel uit de aanlag van het Fietspad Wijnaldum, Midlum. Bij de investeringen in economisch nut gaat het vooral om het terrein Lang parkeren aan de Harlingerstraatweg.

(bedragen x € 1.000)

Materiële vaste activa	Stand 1-1-2024	Investerings 2024	Afschrijving 2024	Desinvesteringen	Bijdrage derden	Stand 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	13.721	0	0	0	0	13.721
Gronden en terreinen	5.144	37	37	0	0	5.144
Bedrijfsgebouwen	28.134	0	1.104	0	0	27.030
Woonruimten	1.102	0	35	0	0	1.067
Grond- weg- en waterbouwkundige werken*	33.848	2.692	1.194	0	797	34.549
Vervoermiddelen	271	562	48	0	0	785
Machines, apparaten en installaties	957	363	153	0	0	1.167
Overige materiële vaste activa	4.455	426	345	0	0	4.536
Totaal materiële vaste activa	87.633	4.080	2.916	0	797	88.000

* Voor de waardering van de post Grond- weg en waterbouwkundige werken wordt specifiek verwezen naar de algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

(bedragen x € 1.000)

Financiële vaste activa	Stand 1-1-2024	Investerings	Aflossingen	Afschrijving	Desinvesteringen	Voorziening	Reclassificatie	Stand 31-12-2024
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.919	0	0	0	0	0	45	3.964
Leningen aan deelnemingen	82	0	8	0	0	0	0	75
Overige langlopende leningen	428	0	18	0	0	0	0	410
Totaal financiële activa	4.430	0	26	0	0	0	45	4.449

(bedragen x € 1.000)

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	Stand 1-1-2024	Investerings	Aflossingen	Desinvesteringen	Voorziening	Reclassificatie	Stand 31-12-2024
Deelneming Zonnepark	66	0	0	0	0	0	66
Deelneming Omrin	103	0	0	0	0	0	103
Deelneming BNG	78	0	0	0	0	0	78
Deelneming POH	3.672	0	0	0	0	45	3.717
Totaal kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.919	0	0	0	0	45	3.964
Leningen aan deelnemingen	Stand 1-1-2024	Investerings	Aflossingen	Desinvesteringen	Voorziening	Reclassificatie	Stand 31-12-2024
Lening CBL Vennootschap BV	5	0	0	0	0	0	5
Lening coöperatie zonnepark	77	0	8	0	0	0	69
Totaal leningen aan deelnemingen	82	0	8	0	0	0	75
Overige langlopende leningen	Stand 1-1-2024	Investerings	Aflossingen	Desinvesteringen	Voorziening	Reclassificatie	Stand 31-12-2024
Stichting Volkskredietbank Leeuwarden	250	0	0	0	0	0	250
Lening V&K Stenen Man	29	0	5	0	0	0	23
Lening HMHC	11	0	2	0	0	0	9
Verstrekke hypothecaire leningen personeel	139	0	11	0	0	0	128
Totaal overige langlopende leningen	429	0	18	0	0	0	410

vlottende activa

Vorraden

(bedragen x € 1.000)

Boekwaarde per 31 december	2023	2024
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-	-
Gereed product en handelsgoederen	983	983
Totaal voorraden	983	983

Grondbank en overige voorraden	Stand 01-01-2024	Investering	Verkopen	Bijdragen derden	Stand 31-12-2024
Ludinga I	983		0	0	983
Totaal	983	0	0	0	983

Toelichting: De ontwikkelingen m.b.t. Ludinga zijn nader uitgewerkt in de paragraaf grondbeleid onderdeel grondexploitaties

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen korter dan één jaar	2023	2024
Vorderingen op openbare lichamen	5.440	5.538
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.019	357
Overige vorderingen	1.073	1.543
Voorziening	179-	171-
Totaal uitzettingen korter dan één jaar	9.353	7.266

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen korter dan één jaar; vorderingen op openbare lichamen	2023	2024
Te vorderen BCF	4.159	4.660
Te vorderen BTW	41	0
Debiteuren openbare lichamen	1.068	288
Nto bedragen Rijk	172	590
<i>Totaal vorderingen op OL</i>	5.440	5.538

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen korter dan één jaar; uitzettingen in 's Rijks schatkist	2023	2024
SKB rekening	3.019	357
<i>Totaal uitzettingen 's Rijks schatkist</i>	3.019	357

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen korter dan één jaar; overige vorderingen	2023	2024
Debiteuren (minus debiteuren OL)	1.073	1.543
Voorziening dubieuze debiteuren	179-	171-
<i>Totaal overige vorderingen</i>	894	1.371

Schatkistbankieren

De Wet schatkistbankieren verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tot een bepaald bedrag (drempelbedrag) mogen gemeenten hun overtollige financiën buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Het drempelbedrag wordt als volgt bepaald:

Voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt. Per 1 juli 2021 is dit drempel bedrag verhoogd van 0,075% naar 2%. Dit is gedaan omdat de EMU schuld lager is dan 60% en om de administratieve last voor lagere overheden te verlichten.

Het overzicht over 2024 ziet er als volgt uit:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1495			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	199	197	176	152
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.296	1.298	1.319	1.342
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	74.735			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	74.735			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000	Drempelbedrag	1495			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.109	17.900	16.178	14.030
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	199	197	176	152

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen per 31 december	2023	2024
Kassaldi	3	1
Banksaldi	0	177
Totaal liquide middelen	3	179

De gemeente heeft bij de BNG een rekening courant krediet van 2 miljoen.

(bedragen x € 1.000)

Overlopende activa per 31 december	2023	2024
Vooruitbetaalde bedragen	336	224
Nog te ontvangen bedragen	701	548
Nog te ontvangen bedragen overheid	2.117	420
Totaal overlopende activa	3.154	1.193

(bedragen x € 1.000)

Overlopende activa, nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	2023	2024
Vooruit betaalde bedragen	336	224
<i>Totaal vooruitbetaalde bedragen</i>	336	224
Nog te ontvangen bedragen	479	275
Tussenrekening buza	-	1
Pintransacties burgerzaken (van liquide middelen)	1	1
Tussenrekening Inpublic parkeren	202	272
Crediteuren salarissen	1	0
<i>Totaal nog te ontvangen bedragen</i>	701	548

(bedragen x € 1.000)

Overlopende activa, nog te ontvangen bedragen overige overheid	2023	2024
Nto bedragen overige overheid	2.117	420
<i>Totaal nto bedragen overige overheid</i>	2.117	420

Toelichting op de balans

Passiva

Vaste passiva

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen per 31 december	2023	2024
Algemene reserves	12.573	17.823
Bestemmingsreserves	21.056	22.854
Gerealiseerde resultaat	9.178	3.229
Totaal eigen vermogen	42.807	43.906

(bedragen x € 1.000)

Reserves		Saldo 01-01-2024	Resultaat bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2024
<i>Algemene reserves</i>		12.573	7.587	0	2.337	17.823
-	Algemene reserve (weerstandvermogen)	5.000		0	0-	5.000
-	Algemene investeringsreserve (incl resultaat vorig boekjaar)	7.573	7.587	0	2.337	12.823
<i>Bestemmingsreserves</i>		21.056	1.591	2.818	2.611	22.854
-	Bestemmingsreserves overig	8.125	1.591	1.231	1.172	9.775
-	Dekkingsreserves	12.931		1.587	1.439	13.079
Resultaat boekjaar		9.178	-9.178	3.229	0	3.229
Totaal reserves		42.807	0	6.047	4.948	43.906

Specificatie algemene investeringsreserve

(bedragen x € 1.000)

Stand per 1-1-2024 **7.572.607**

toevoeging

rekeningsaldo 2023 (9.177.764,46 ged.bestemm.res)	6.670.840
nog uit te voeren werken 2023	915.924
toegevoegd aan beginsaldo	<u>7.586.764</u>

vermindering

ontwikkelfonds voorbereiding programma's	27.430
Harlinger participatiecode	72.877
vorming dekkingsreserve cultuurfunctie entrepotgebouw	82.604
vorming dekkingsreserve verbeteren stadsentree Spoorstraat	24.466
onderzoek extra parkeercapaciteit randen binnenstad	11.880
actieplan economie	17.476
evaluatie Port of Harlingen	83.451
project Tienskip	3.000
verbetertraject gemeentelijk subsidiebeleid	54.000
versimpelen werkprocessen/aanpak projectmatig werken	16.635
formatie planvoorbereiding Willemshaven	7.936
meerjarige subsidie uitreiking Anton Wachterprijs	14.000
programmering Harlingen/culturele productie	21.400
BRP-specialist afdeling Burgerzaken	58.694
aanvullende subsidie De Vikings	12.600
planvoorbereiding Willemshaven	1.523
organisatieontwikkeling	-
organisatieontwikkeling	35.978
evenementenbeleid	27.977
bodemsanering vlek 5 Westerzeedijk	53.619
naar reserve Westerzeedijk	200.000
actualisatie grondbeleid	50.000
sloop voormalige school de Diamant	-
programma ontwikkeling maritieme havenplaatsen	22.780

onderzoek herstellen brug Zuiderhaven	23.430
groot onderhoud speeltuin	38.193
IHP, eenmalige activiteiten	-
uitvoeringsprogramma agenda Waddengebied	7.516
uitvoeringsprogramma citymarketing	49.407
nieuwe beleidsnotitie recreatie & toerisme	20.001
vervangen bomen straten centrum	14.432
great bubble barrier	18.940
uitvoering alcoholwet: mystery guests	6.257
extra onderhoud begraafplaats	16.789
contributieverhoging VNG 2024 t/m 2026	40.000
gastheerschap Harlingen KIMO internationaal	14.185
aanpak ondermijning criminaliteit	21.899
herinrichting parkeerterrein Westerzeedijk en corridor	107.853
woonwensenonderzoek Midlum/Wijnaldum	11.512
uitvoeren bouwtoezicht (veilig wonen)	47.250
procesvoorstel kernwinkelgebied Harlingen	82.795
nog uit te voeren werken 2023	<u>915.924</u>
	2.336.707

Stand per 31-12-2024

12.822.665

(bedragen x € 1.000)

Bestemmingsreserves overig	1-1-2024	Resultaat bestemming	toevoeging	onttrekking	31-12-2024
Reserve bovenwijkse voorzieningen Ludinga	292			275	17
Reserve verkoop Havenkantoor	104			26	78
Reserve Wegen	97		117		214
Reserve herinrichting Waddenpromenade	236			59	177
Reserve afkoop parkeerplaatsen	41		3		44
Reserve kwaliteitsbeleving eilandtoerist	300				300
Reserve vernieuwing havenwerken	1.285				1.285
Reserve overdracht zeewering industriehaven	440				440
Reserve Willemshaven	261	152			413
Reserve maatschappelijke havens	0		782		782
Reserve beheerplannen monumentenstichting	158		129	60	227
Reserve Regiodeal	600	1.439		100	1.939
Reserve kunstgrasveld	250			29	221
Reserve Tall Ships 2026	744			160	584
Reserve Hein Buismanstichting	441				441
Reserve onderhoud Zandstrand	77			40	37
Reserve Sociaal Domein	1.706			124	1.582
Reserve stads- en dorpsvernieuwing	400				400
Reserve Westerzeedijk	694		200	299	594
Totaal bestemmingsreserves	8.125	1.591	1.231	1.172	9.775

* De reservemutaties komen voort vanuit de primitieve begroting en/of zijn door een begrotingswijziging van de raad geautoriseerd.

(bedragen x € 1.000)

Dekkingsreserves	1-1-2024	Resultaat bestemming	toevoeging	onttrekking	31-12-2024
Reserve cultuurfunctie entrepotgebouw	21		83		103
Reserve armaturen looproute haven/singels	34			4	30
Reserve fietspad Wijnaldum-Midlum	459			19	439
Reserve vrij liggende fietspaden stationsweg	450			21	428
Reserve tunnel fietspad Wijnaldum-Midlum	828			36	792
Reserve stadsentree Stationsweg	59		24		84
Reserve damwand Blauwe Kop	137			7	130
Reserve wandelpad Bynia State -Zeehoeve	415			17	398
Reserve herinrichting Waddenpromenade/looproutes parkeren	148		146		294
Reserve Winamerdyk	50			2	48
Reserve verkeersmaatregelen Kimswerderweg	0		105		105
Reserve damwanden dok en Nw Willemshaven	538			26	512
Reserve damwand Dokje	649			24	625
Reserve treinwagon Willemshaven	138			13	126
Reserve afmeervoorziening cruisevaart	1.393			37	1.356
Reserve damwand vluchthaven	1.375			36	1.339
Reserve renovatie damwand Zoutsloot	303			25	278
Reserve damwand en kadevoorzieningen Z-O Singel	74			6	68
Reserve aanlegvoorzieningen Sterke Yerke	30			3	27
Reserve aanlegvoorzieningen Noordoostersingel	7			2	5
Reserve damwand Noordergracht	75			5	69
Reserve sanitaire unit Zuidoostersingel	50			12	38
Reserve multifunctioneel gebouw Badhuus	1.005			28	977
Reserve walvoorziening VBZH	43			9	34
Reserve onderwijshuisvesting	3.104		1.199	896	3.407
Reserve nieuwbouw zwembad	1.044			174	870
Reserve kunstgrasveld Vierkantsdijk	86			8	79
Reserve pupillenveld Oosterparkstraat	0		29		29
Reserve aankoop pand christoffelsteeg	61			5	56
Reserve vier dijktrappen	186			7	178
Reserve Gebouw C	170			17	170
Totaal dekkingsreserves	12.931	-	1.587	1.439	13.079

* De reservemutaties komen voort vanuit de primitieve begroting en/of zijn door een begrotingswijziging van de raad geautoriseerd.

Resultaatbestemming

Het resultaat (x 1.000) over 2024 is € 3.229 positief. Wij stellen u voor het gerealiseerde resultaat als volgt te bestemmen:

- toevoegen aan algemene investeringsreserve t.b.v. nog uit te voeren werken	€	786
- toe te voegen aan algemene investeringsreserve tbv SPUK/GALA 2024-2026	€	179
- toevoegen aan de algemene investeringsreserve	€	2.264

Als gevolg hiervan wordt de stand van de algemene investeringsreserve na toevoeging van het rekeningsaldo € 15.087.

Voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1-1-2024	vrijval	toevoeging	onttrekking	31-12-2024
Pensioenen wethouders en oud wethouders	2.388		482	151	2.719
Voorziening spaarverlof	335		110		445
Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	0		244		244
Totaal	2.721	0	837	151	3.408

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen voor egalisatie van kosten	1-1-2024	vrijval	toevoeging	onttrekking	31-12-2024
Voorziening havenwerken	782			782	0
Voorziening damwanden*	1.139		214	100	1.252
Voorziening baggerspecie	198		33	203	28
Voorziening bruggen*	533		313	183	663
Voorziening grafrechten	373		77	50	400
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.243		509	846	907
Totaal	4.268	0	1.145	2.163	3.249

De hoogte van de voorzieningen wordt bepaald aan de hand van een onderliggend onderhouds- c.q. beheersplan.

* Voor de waardering van de voorziening damwanden en de voorziening bruggen specifiek verwezen naar de algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen voor middelen van derden met een specifieke aanwendingsrichting	1-1-2024	vrijval	toevoeging	onttrekking	31-12-2024
Infrastructuur Waddenpromenade	87			87	0
Voorziening centrale riolering	448			11	437
Voorziening Afvalstoffenheffing	360			84	275
Totaal	895	0	0	182	713
Totaal voorzieningen	7.885	0	1.982	2.497	7.370

(bedragen x € 1.000)

Vaste schulden met een looptijd > 1jaar per 31 december	2023	2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	45.667	40.667
Overige vaste schulden	0	0
<i>Totaal vaste schulden met een looptijd > 1 jaar</i>	45.667	40.667

(bedragen x € 1.000)

Verloop vaste schulden	Saldo 01-01-2024	Opname 2024	Aflossing 2024	Stand 31-12-2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	45.667	0	5.000	40.667

Vlottende passiva

(bedragen x € 1.000)

Vlottende passiva per 31 december	2023	2024
Schulden < 1 jaar	2.639	2.246
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	6.636	7.910
Totaal vlottende passiva	9.276	10.156

(bedragen x € 1.000)

Kortlopende schulden per 31 december	2023	2024
Overige schulden	2.458	2.246
Bank- en girosaldi	181	0
Totaal kortlopende schulden	2.639	2.246

(bedragen x € 1.000)

Kortlopende schulden, overige schulden	2023	2024
Crediteuren	1.882	1.896
Nog te betalen bedragen	550	312
Debiteuren zonder factuur	0	3
Buitenrekening	0	1
Crediteuren salarissen	0	9
Waarborgsommen	26	26
Totaal kortlopende overige schulden	2.458	2.246

(bedragen x € 1.000)

Overlopende passiva per 31 december	2023	2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.577	2.523
De van Rijk en provincie ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.875	5.245
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van de volgende begrotingsjaren komen	184	142
Totaal overlopende passiva	6.636	7.910

(bedragen x € 1.000)

Overlopende passiva verplichtingen overheid	2023	2024
Crediteuren O.L. van 1600	2.875	1.409
Nog te bet bedragen overige overheden	205	531
Afdracht loonheffing	36	54
<i>Subtotaal overige overheden</i>	1.372	1.993
Nog te betalen bedragen Rijk	462	499
Te betalen btw	0	31
Subtotaal Rijk	462	530
Totaal overlopende passiva verplichtingen overheid	3.577	2.523

(bedragen x € 1.000)

Uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 01-01-2024	Toevoeging 2024	Vrijval 2024	Terugbetalingen 2024	Stand 31-12-2024
Verkeersveiligheidsmaatregelen / E20	336		50		286
Verkeersveiligheidsmaatregelen / E84	76		31		46
Verkeersmanifest (KGFG)	6		3		3
Nationaal restauratiefonds	137	41			177
Vastleggen kruinige percelen	0	6			6
WBI Spaansenterrein / E104	0	1.703	344		1.359
Duurzaamheid	55		55		0
Vliegwiëlbudget laaggeletterdheid	25	8			33
Progr.Harlingen	121		121		0
Trochfytsrûte Harlingen	0	17			17
IRO	0	155			155
Leven lang leren	0	26			26
Maatregelen klimaatadaptatie / E44B	350				350
Klimaatmiddelen / K28	357	596	284		669
Vergoeding asielboot	0	36			36
OAB Middelen / D8	0	318			318
SPUK NEAS / H31	25		25		0
SPUK/GALA programma 6 tm 8 / H30	60				60
SPUK aanpak energiearmoede / J55	389		142		247
SPUK lokale aanpak isolatie /J94	554	1.086	331		1.309
SPUK MEOZ / H32	238		238		0
NPO Middelen	145	88	87		146
Totaal uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.875	4.080	1.711		5.245

Overlopende passiva, overige vooruit ontvangen bedragen	2023	2024
Vooruit ontvangen bedragen	135	89
Tussenrekening parkeervergunningen	49	53
Totaal overlopende passiva, overige	184	142

Gewaarborgde leningen

		Hoofdsom	Percentage	Restant	Corr.	Nieuw	Aflossingen	Restant
Waarborgen en garanties			Borgstelling	31-12-2023		2024		31-12-2024
Dienst SoZaWe								
-	<i>Bankgarantstelling t.b.v.</i>							
	<i>uitbetaling uitkeringen</i>	908	100%	908			-	908
St. Wooncentrum Harlinga								
-	<i>Bouw wooncentrum Harlinga</i>	1.361	100%	927			18	909
Totaal waarborgen en garanties		2.432		1.835			18	1.817
Gewaarborgde geldleningen particulieren				68			15	53
FC Harlingen								
	gewaarborgde geldlening	40	50%	12			1	11
Harlinger tennisvereniging Ready								
	gewaarborgde geldlening	500	50%	440			20	420
NV Port of Harlingen								
	gewaarborgde geldlening	3.147	100%	2.832			105	2.727
		1.000	100%	933			66	867
		1.000	100%	1.000			67	933
		400	100%	387			27	360
Totaal		5.547		5.152			265	4.887

Gewaarborgde geldleningen

Stichting voorheen de Bouwvereniging	95.677	100%	92.110		3.000	117	94.993
Stichting Woonfriesland	743		743		296		1.039
Woonzorg Nederland	161		161		75		236
Gewaarborgde geldleningen WSW *)	96.581	100%	93.014		3.371	117	96.268
			100.521	0	3.371	117	103.456

* Garanties, waarvan het risico is overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Vanaf 2018 worden (meerjarige) overeenkomsten in een applicatie gezet. Hiermee komt meer inzicht in de hoeveelheid en de aard van de lopende verplichtingen. Alles bij elkaar gaat het om verplichtingen ten bedrage van circa 14,8 miljoen. Het spreekt voor zich dat deze bedragen in de begroting zijn opgenomen. De lasten voor brandverzekering bedraagt € 128.248.

Ontwikkelingen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die toegelicht of verwerkt moeten worden in de jaarrekening 2024.

WNT-verantwoording 2024 Gemeente Harlingen

De WNT is van toepassing op gemeente Harlingen. Het voor gemeente Harlingen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2024

bedragen x € 1	S.C. van Gent	K.J. de Regt	R. Dijkstra
Functiegegevens	Gemeente-secretaris / algemeen directeur	Raadsgriffier	Waarnemend gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1-31/12	1/1-31/12	29/12-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.514	94.208	831
Beloningen betaalbaar op termijn	21.618	14.571	134
<i>Subtotaal</i>	<i>141.132</i>	<i>108.779</i>	<i>965</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000	1.698
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	141.132	108.779	965
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023

bedragen x € 1	S.C. van Gent	K.J. de Regt	R. Dijkstra
Functiegegevens	Gemeente-secretaris / algemeen directeur	Raadsgriffier	Waarnemend gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 -31/12	1/1-31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	N.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.340	86.640	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	19.539	13.163	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>129.879</i>	<i>99.803</i>	<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	N.v.t.
Bezoldiging	129.879	99.803	N.v.t.

1b Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Gegevens 2024

bedragen x € 1	R. Dijkstra
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij gemeente Harlingen	965
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij gemeente Harlingen	116.802
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen	N.v.t.
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>117.767</i>
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	117.767
Het bedrag van de overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023

bedragen x € 1	R. Dijkstra
Bezoldiging voor de werkzaamheden als topfunctionaris bij gemeente Harlingen	N.v.t.
Bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij gemeente Harlingen	N.v.t.
Bezoldiging voor de werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen	N.v.t.
-/- Dubbeltellingen door doorbelastingen	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	N.v.t.
Het voor de WNT-instelling geldende bezoldigingsmaximum dan wel een voor de individuele topfunctionaris toegestane hogere bezoldiging	N.v.t.
Totale bezoldiging	N.v.t.

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 24 april 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.498.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 308.614 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.498.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van eenmalige baten en lasten

Conform artikel 28, lid c, van het Besluit Begroting en Verantwoording dient in de jaarrekening een overzicht te worden opgenomen van de incidentele baten en lasten. In de notitie structurele en incidentele baten en lasten (30 augustus 2018) van de Commissie BBV is het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten nader beschreven. Bij het opstellen van het onderstaand overzicht is rekening gehouden met hetgeen in deze notitie is vermeld. Conform voorgeschreven in de notitie zijn alle posten nader toegelicht.

Veelal gaat het bij eenmalige lasten om uit reserves gedekte kredieten. Hier staan ook eenmalige baten tegenover in de vorm van beschikking over reserves.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Baten	lasten
1 Programma 1 eenmalige kredieten		334
2 Programma 2 eenmalige kredieten		50
3 Programma 3 eenmalige kredieten	75	665
4 Programma 4 eenmalige kredieten	479	714
5 Programma 5 eenmalige kredieten		10
6 Programma 6 eenmalige kredieten	373	836
7 Programma 7 eenmalige kredieten	2.365	1.096
8 Programma 8 eenmalige kredieten	443	608
9 Programma 9 eenmalige kredieten	142	601
Mutaties reserves (uitgezonderd structurele mutaties)	3.409	1.490
Per saldo voordelig		882

Toelichtingen

1. Lasten: eenmalige kredieten tlv reserves programma 1 (334)
2. Lasten: eenmalige kredieten tlv reserves programma 2 (50)
3. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 3, lasten (665), baten (75)
4. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 4, lasten (714), baten (479)
5. Lasten: eenmalige kredieten tlv reserves programma 5 (10)
6. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 6, lasten (836), baten (373)
7. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 7, lasten (1.096), baten (2.365)
8. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 8, lasten (608), baten (443)
9. Eenmalige kredieten tlv reserves programma 9, lasten (601), baten (142)

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Conform artikel 28, lid d, van het Besluit Begroting en Verantwoording dient in de jaarrekening een overzicht te worden opgenomen van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Veelal gaat het hierbij om beschikkingen over (dekkings)reserves die worden aangehouden voor dekking van afschrijvingen op investeringen.

(bedragen x € 1.000)

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves		
Programma	Toevoegingen reserves	Onttrekkingen reserves
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	0	0
Programma 2 Veiligheid	0	0
Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	129	375
Programma 4 Economie	0	0
Programma 5 Onderwijs	1.199	896
Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	0	251
Programma 7 Sociaal domein	0	17
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	0	0
Programma 9 Volkshuisvesting, RO etc.	0	0
Totaal programma's	1.328	1.539

Specificatie structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	
Lasten	
Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	
1. toevoeging aan de reserve monumentenstichting	129
Programma 5 Onderwijs	
2. toevoeging aan de reserve onderwijshuisvesting	1.199
Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	
3. toevoeging aan egalisatiereserve onderhoud zandstrand	0
Baten	
Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat	
4. onttrekking aan reserve monumentenstichting	60
5. onttrekking aan dekkingsreserves	315
Programma 5 Onderwijs	
6. onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting	896
Programma 6 Sport, cultuur en recreatie	
7. onttrekking aan egalisatiereserve onderhoud zandstrand	40
8. onttrekking aan dekkingsreserves	211
Programma 7 Sociaal Domein	
9. onttrekking aan dekkingsreserves	17

Toelichting:

1. Ter dekking van de jaarlijkse fluctuerende subsidie aan de monumentenstichting voor het onderhoud aan 3 monumentale bruggen en 2 monumentale sluizen wordt jaarlijks een gelijk bedrag in de reserve monumentenstichting gestort.
2. Ter dekking van de exploitatiekosten voor de uitvoering van het Integraal Uitvoeringsplan Onderwijshuisvesting (IHP) wordt jaarlijks een bedrag in de reserve onderwijshuisvesting gestort.
3. De jaarlijks fluctuerende onderhoudskosten worden geëgaliseerd door een onttrekking (in het jaar dat het strand wordt opgespoten) of een dotatie (in het jaar dat het strand niet wordt opgespoten).
4. De jaarlijkse subsidie aan de monumentenstichting voor het onderhoud aan 3 monumentale bruggen en 2 monumentale sluizen wordt gedekt uit de reserve monumentenstichting.
5. Ter dekking van afschrijvingen van investeringen waar dekkingsreserves worden aangehouden worden beschikkingen over dekkingsreserves gedaan.
6. De exploitatiekosten voor de uitvoering van het Integraal Uitvoeringsplan Onderwijshuisvesting (IHP) worden gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.
7. De jaarlijks fluctuerende onderhoudskosten worden geëgaliseerd door een onttrekking (in het jaar dat het strand wordt opgespoten) of een dotatie (in het jaar dat het strand niet wordt opgespoten).
8. Ter dekking van afschrijvingen van investeringen waar dekkingsreserves worden aangehouden worden beschikkingen over dekkingsreserves gedaan.
9. Ter dekking van afschrijvingen van investeringen waar dekkingsreserves worden aangehouden worden beschikkingen over dekkingsreserves gedaan.

Taakveldenrealisatie

Dit betreft een analyse van de verschillen van de baten en lasten van de 9 programma's:

Structurele budgetten

Dit betreffen de reguliere baten en lasten in de begroting. De opvallende en grote mutaties (> € 25.000) zijn voorzien van een toelichting.

De salarissen/inhuur derden worden niet in de programma's toegelicht, maar in totaliteit.

Enmalige kredieten

Dit betreffen exploitatiekredieten die eenmalig beschikbaar zijn gesteld en vaak een meerjarig karakter hebben. Eventuele restanten op deze kredieten worden daarom doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar. Deze kredieten zijn alle kort toegelicht.

Mutaties reserves

Dit betreffen de mutaties na het Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten. Zie voor een specificatie van de mutaties de toelichting op de balans.

Programma 1	x € 1.000	Begroting voor wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	15.197	17.794	15.904	1.890
	Baten	48.108	51.551	51.945	394
	Saldo	32.911	33.757	36.042	2.285
<i>Enmalige kredieten</i>	Lasten	421	758	334	424
	Baten	0	0	0	0
	Saldo	-421	-758	-334	424
<i>Totaal</i>	Lasten	15.618	18.552	16.238	2.314
	Baten	48.108	51.551	51.945	394
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	32.491	32.999	35.707	2.708
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	179	83	97
	Baten	492	1.843	1.343	-500
	Saldo	492	1.664	1.261	-403
Gerealiseerd resultaat	Programma 1	32.983	34.663	36.968	2.305

Enmalige kredieten

1003083	Sloop voormalige school de Diamant	40
1004001	Vacature subsidieverstrekingen	100
1004003	Organisatieontwikkeling	14
1004019	Opstellen participatiebeleid	20
1004083	Ontwikkelfonds voorber.subsidie progr.	32
1004084	Versimpelen werkproc./aanpak proj.werken	183
1004085	Verbetertraject gemeentelijk subsidiebeleid	-2
1004086	Visie op vastgoed	<u>36</u>
	Totaal	424

Structurele budgetten lasten

1001005 Dotatie aan de voorziening wachtgeld/pensioenen wethouders: € 482.000 N

De actuariële berekening van de noodzakelijke hoogte van deze voorziening resulteert erin dat de hoogte van deze voorziening per 31 december 2024 met € 482.000 verhoogd dient te worden.

1002004 Inkomenoverdrachten rijk leges en rechten: € 80.000 N

In 2024 is er een piek geweest in de aanvragen van paspoorten en ID-kaarten. Deze waren in 2014 voor het eerst 10 jaar geldig. Daarvoor was de geldigheidsduur van deze documenten 5 jaar. Tussen 2019 en 2024 waren er weinig aanvragen voor nieuwe documenten. Doordat de eerste paspoorten en ID-kaarten met een nieuwe geldigheid van 10 jaar verlopen in 2024, is er een grote stijging in het aantal aanvragen. De hiervoor verkregen leges moeten gedeeltelijk worden afgedragen aan het Rijk.

Naar verwachting duurt de paspoortpiek 5 jaar, dus tot en met 2028.

1003002 Gasverbruik gebouwen niet voor de openbare dienst bestemd: € 25.000 V

Door de gestegen prijzen in de afgelopen jaren zijn de ramingen voor energie fors verhoogd in de begroting 2024. Door de kentering in de prijsstijging en de weer gedaalde tarieven is er uiteindelijk een meevaller op de energiekosten in de jaarrekening 2024 ontstaan bij de gemeentelijke loodslen. Daarnaast zijn er flinke bedragen terugontvangen over 2023.

1003005 Kosten aankoop/verkoop gronden: € 29.000 N

In verband met het inlopen van achterstanden, het afronden van lopende procedures en een grote strategische aankoop heeft in 2024 meer inhuur van externe partijen (taxateurs, juridische ondersteuning) plaatsgevonden. Hierbij moet gedacht worden aan een tweetal geschillen, diverse taxaties m.b.t. het aangaan of vernieuwen erfpacht, huur e.d.

1003006 Vermindering boekwaarde Ludinga: € 40.000 V

Er heeft geen verkoop grond Ludinga plaatsgevonden, waardoor er geen vermindering op de boekwaarde is gebracht.

1004003 Toevoeging aan voorzieningen Verlofsparen: € 110.000 N

De gemeentelijke boekhoudregels (BBV) schrijven voor dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw hebben en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, een voorziening gevormd dient te worden. Het verlofsparen (CAO Gemeenten 2021-2022) is een voorbeeld van een dergelijke verplichting. De actuariële berekening van de noodzakelijke hoogte van deze voorziening resulteert erin dat de hoogte van deze voorziening per 31 december 2024 met € 110.000 verhoogd dient te worden.

1004003 Toevoeging RVU: € 244.000 N

De gemeentelijke boekhoudregels (BBV) schrijven voor dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw hebben en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, een voorziening gevormd dient te worden. De Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) is een voorbeeld van een dergelijke verplichting. Een aantal medewerkers maken gebruik van de RVU-regeling, waarvoor een voorziening van € 244.000 gevormd dient te worden.

1004003 Reis-en verblijfkosten: € 29.000 N

Er zijn in 2024 meer dienstreizen gemaakt dan waar rekening mee was gehouden. Hierdoor zijn de reis en verblijfkosten hoger uitgevallen.

1004003 Kosten externe deskundigen: € 43.000 N

Voor complexe arbeidsrechtelijke zaken wordt externe expertise ingehuurd. Deze kosten zijn in 2024 hoger dan geraamd.

1004003 Verzekeringen: € 28.000 N

Het nadeel is deels te verklaren door gestegen premies waarvoor het budget niet meer toereikend is en deels door de premieverhoging van de aansprakelijkheidsverzekering met € 13.000.

1004003 Vorming en opleiding: € 40.000 N

Door de toename en het verloop van het aantal medewerkers neemt het aantal medewerkers die een opleiding of cursus volgen ook toe.

1004003 Uitbesteding salarisadministratie: € 34.000 N

De kosten zijn hoger uitgevallen door optimalisatie van het systeem.

1004003 Vitaliteit: € 42.000 V

Dit budget wordt grotendeels gebruikt om werknemers de mogelijkheid te bieden om eerder met pensioen te kunnen. Verder wordt dit budget benut voor het verstrekken van fruit. Uiteindelijk zijn er in het afgelopen jaar geen medewerkers geweest die een beroep op dit budget hebben gedaan, zodat het budget nagenoeg is overgebleven. Alleen de kosten van de verstrekking van fruit zijn ten laste van dit budget gebracht.

1004016 Ambtelijke huisvesting: € 86.000 V

Het gereserveerde bedrag voor nieuwe ambtelijke huisvesting is deels aangesproken voor werkzaamheden die samenhangen met de nieuwe ambtelijke huisvesting. Een bedrag van € 86.000 is niet aangesproken en komt als voordeel in de jaarrekening naar voren.

1004017 Gasverbruik gebouw buitendienst: € 29.000 V

Door de gestegen prijzen in de afgelopen jaren zijn de ramingen voor energie fors verhoogd in de begroting 2024. Door de kentering in de prijsstijging en de weer gedaalde tarieven is er uiteindelijk een meevaller op de energiekosten in de jaarrekening 2024 ontstaan bij de buitendienst.

1004020 Decentraal opleidingsbudget ondersteuning VVH: € 31.000 N

De overschrijding van dit budget is o.a. veroorzaakt door het opleiden en bijscholen van nieuw aangenomen BOA's. Ook bijscholing op het vlak van monumenten was in 2024 noodzakelijk, dit heeft er ook mede toe bijgedragen dat het budget is overschreden.

1008001 Overige baten en lasten, saldo onvoorzien eenmalig : € 2.326.000 V

De in oktober 2023 door de gemeenteraad vastgestelde begroting 2024 had een positief exploitatieresultaat van € 781.000. In loop van het jaar is de gemeenteraad door middel van zes tussentijdse begrotingswijzigingen nieuwe ramingen gedaan en ramingen aangepast in de lopende exploitatie. Per saldo waren deze aanpassingen € 1.545.000 voordelig, waardoor het geraamde voordelige exploitatieresultaat ad € 781.000 steeg naar € 2.326.000 (het nog niet bestemde saldo in de exploitatie).

Structurele budgetten baten

1002004 Rijksleges: € 81.000 V

In 2024 is er een piek geweest in de aanvragen van paspoorten en ID-kaarten. Deze waren in 2014 voor het eerst 10 jaar geldig. Daarvoor was de geldigheidsduur van deze documenten 5 jaar. Tussen 2019 en 2024 waren er weinig aanvragen voor nieuwe documenten. Doordat de eerste paspoorten en ID-kaarten met een nieuwe geldigheid van 10 jaar verlopen in 2024, is er een grote stijging in het aantal aanvragen. De hiervoor verkregen leges moeten gedeeltelijk worden afgedragen aan het Rijk.

Naar verwachting duurt de paspoortpiek 5 jaar, dus tot en met 2028.

1003005 Verkoop gronden algemeen: € 25.000 N

In 2024 zijn minder percelen (snipper) grond verkocht. Dit heeft 2 redenen. De belangrijkste: er zijn niet meer aanvragen binnengekomen. Daarnaast is de gemeente kritischer ten aanzien van het verkopen van gronden in verband met de verwachte grote toekomstige vraag naar gronden voor voorzieningen energietransitie, klimaatadaptatie e.d. . (denk aan locaties voor trafo's, kabels en leidingen e.d., vergroening).

1003005 Erfpachten: € 25.000 V

In 2024 heeft de Port of Harlingen 4 hectare van de 5.1. hectare die bij hen in erfpacht is uitgegeven in ondererfpacht uitgegeven per 12 juli 2024. De erfpachtcanon is per die datum verhoogd van 1% naar 3% (totale verhoging 47.197,00 per jaar voor deze 4 hectare. Daarnaast zijn er reguliere indexeringen van de diverse canonbedragen doorgevoerd.

1003006 Verkoop gronden Ludinga: € 40.000 N

Er heeft geen verkoop grond Ludinga plaatsgevonden.

1004003 Bijdrage detachering: € 24.000 V

Er zijn in 2024 meer medewerkers gedetacheerd dan vooraf was voorzien.

1005002 Deelnemingen: € 191.792 N

Het gebudgetteerde dividend van de NV Port of Harlingen over het jaar 2024 mag volgens de huidige BBV-wetgeving als bate verantwoord worden bij vaststelling van de jaarrekening 2024 van NV Port of Harlingen. Deze vaststelling zal plaatsvinden halverwege 2025, waardoor het te ontvangen dividend over 2024 voor de Gemeente Harlingen in de jaarrekening van 2025 verantwoord zal worden.

1006104 OZB eigenarenbelasting: € 76.000 V

Naar aanleiding van de herwaardering 2024 was de Waarderingskamer het niet eens met de wijze waarop een groot deel van de waarden was getaxeerd. Al met al heeft dit tot gevolg gehad dat waarden van woningen verhoogd moest worden. De verhoging was in totaal € 78.000.000 x 0,0977% = € 76.206. Een voordelig verschil op de OZB eigenarenbelasting.

1007001 Algemene uitkering: € 306.000 V

Eind december 2024 zijn via de decembercirculaire middelen ontvangen die niet meer in de begroting konden worden verwerkt en dus bij de jaarrekening voor een verschil t.o.v. de begroting zorgen. Een deel van dit voordeel wordt veroorzaakt door mutaties in de basisgegevens (hogere aantallen) waardoor we meer algemene uitkering krijgen. Hierbij valt met name de toename van het inwoneraantal op (van 16.188 in de septembercirculaire naar 16.229 in de decembercirculaire) en een nabetaling over 2023 i.v.m. een correctie met terugwerkende kracht van de maatstaf "Huishoudens met een laag inkomen met drempel".

De hoogte van de algemene uitkering wordt gecorrigeerd voor eigen inkomsten als gevolg van OZB heffing. Omdat de WOZ-waardes, maar met name die van woningen, t.o.v. de uitgangspunten in de septembercirculaire, verder zijn gestegen, heeft er een correctie plaatsgevonden (nadeel).

Tezamen met enkele andere, kleinere mutaties uit de decembercirculaire, waarvan een deel via "nog uit te voeren werken" zal worden gereserveerd voor 2025, waaronder Register Externe veiligheidsrisico's en Spreidingswet, is er een voordeel

van € 306.000 ontstaan. Voor een uitgebreide toelichting op de decembercirculaire wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die in december 2024 naar de raad is gestuurd.

1008001-48277 Overige onvoorziene baten: € 63.000 V

Dit voordelige saldo bestaat uit een vrijval van teveel ontvangen subsidie duurzaamheid Gemeenten (€ 55.000 V) die niet hoeft worden terugbetaald en de ontvangsten OB/BCF over de oude jaren 2019 tm 2022 van 8.000 V.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 424.000 V)**1003083 Sloop voormalige school de Diamant: € 40.000 V**

Deze sloop wordt naar verwachting in 2025 uitgevoerd (dekking: algemene investeringsreserve).

1004001 Salarissen personeel overhead: € 100.000 V

De vacature subsidieverstrekker wordt naar verwachting in 2025 ingevuld (dekking: algemene investeringsreserve).

1004003 Organisatieontwikkeling: € 14.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

1004019 Participatiecode: € 20.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

1004083 Versimpelen werkprocessen/aanpak projectmatig werken: € 183.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

1004084 Ontwikkelfonds voorbereiding subsidie programma's: € 32.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

1004085 Verbetertraject gemeentelijk subsidiebeleid: € 2.000 N

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

1004086 Visie op vastgoed: € 36.000 V

Het bedrag dat niet gebruikt is, komt als voordeel in de jaarrekening.

Programma 2	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	1.783	1.974	1.883	91
	Baten	37	144	164	20
	Saldo	-1.746	-1.830	-1.719	111
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	185	185	50	135
	Baten	0	0	0	0
	Saldo	-185	-185	-50	135
<i>Totaal</i>	Lasten	1.968	2.159	1.933	226
	Baten	37	144	164	20
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-1.931	-2.015	-1.769	246
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	0	0	0
	Baten	185	185	50	-135
	Saldo	185	185	50	-135
Gerealiseerd resultaat	Programma 2	-1.746	-1.830	-1.719	111

Enmalige kredieten

2111081	Evenementenbeleid	122
2112081	Ondermijning bewustwording havenproject	<u>13</u>
Totaal		135

Structurele budgetten baten

2112002 Bijdrage detachering openbare orde en veiligheid: € 28.000 V
 Het betreft hier de opbrengst die we van Vlieland hebben ontvangen voor de detachering van de BOA's. Deze opbrengst is niet eerder functioneel geraamd op deze post. In voorgaande jaren werd deze detacheringsofbrengst geboekt op de inkomstenkant van taakveld overhead.

Structurele budgetten lasten

Geen toelichting noodzakelijk

Toelichting eenmalige kredieten (€ 135.000 V)

2111081 Evenementenbeleid: € 122.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

2112081 Ondernijning bewustwording havenproject: € 13.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

Programma 3	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	9.886	9.863	9.340	523
	Baten	7.520	8.803	8.725	-78
	Saldo	-2.366	-1.060	-615	445
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	219	868	665	203
	Baten	0	40	75	35
	Saldo	-219	-828	-591	238
<i>Totaal</i>	Lasten	10.105	10.731	10.006	725
	Baten	7.520	8.843	8.800	-43
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-2.585	-1.888	-1.205	682
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	129	1.841	1.307	534
	Baten	734	2.097	1.124	-973
	Saldo	604	255	-183	-439
Gerealiseerd resultaat	Programma 3	-1.981	-1.632	-1.389	244

Enmalige kredieten

3221087	Leefbaarheid en verkeersveiligheid wijk Ludinga	-1
3221093	Onderzoek historische brug Zuiderhaven	27
3221094	Haalb.onderz.vrijligg.fietspad Ludingaw.	15
3222083	Onderzoek optimalisatie parkeerbedrijf	50
3222084	Herinr.park.terr.W.zeedijk en corridor Balkl.	25
3224092	Evaluatie verzelfstand.haven	27
3224093	Ontwikkeling maritieme havenplaatsen	2
3224094	Planvoorbereiding Nw.Willems haven	85
3224095	Gastheerschap Kimo international	<u>8</u>
Totaal		238

Structurele budgetten lasten

3221002 Kosten beheerplan wegen: € 117.000 V

Conform het raadsbesluit is dit in de 2e 4-maands toegevoegd aan de reserve wegen.

3221008 Bijdrage aan de monumentenstichting (monumentale bruggen): € 46.000 V

De monumentenstichting werkt vanuit het stramien dat de gemeente vooraf een bedrag voor onderhoudskosten overmaakt. Aan het eind van het jaar wordt er na vaststelling van het jaarverslag afgerekend. In 2023 is het reguliere onderhoud aan de bruggen en monumenten lager uitgevallen.

Hierdoor heeft de monumentenstichting een bedrag moeten terugbetalen. Omdat de Monumentenstichting Harlingen tevens een subsidie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en van het Cultuurfonds heeft gekregen, resulteert dit in totaliteit in een forse terugbetaling van het voorschot.

3222010 Uitbesteed parkeerbeheer (Inpublic BV): € 34.000 V

De bijdrage aan InPublic is lager uitgevallen vanwege het feit dat de indexering lager is uitgevallen dan geraamd. Ook de inzet van de verkeersregelaars was lager dan verwacht.

3222011 onderhoud rijdend materieel: € 39.000 N

De in 2024 geleverde bussen zijn occasions. Deze bussen hebben de laatste jaren minder onderhoud gekregen. Dit is in 2024 hersteld, zodat de bussen weer in een goede onderhoudstoestand verkeren.

3222011 terreinonderhoud: € 29.000 N

Het extra onderhoud is veroorzaakt door de verharding van het P3 parkeerterrein (het overloopterrein). Dit was noodzakelijk omdat tijdens hevige regenval auto's wegzakten in de modder en niet meer van het terrein konden afkomen.

3224003 Contributies en lidmaatschappen havens: € 27.000 V

De bijdrage van de vereniging Waddenzeehavens is in 2024 geboekt op het budget ontwikkeling budget Maritieme havenplaatsen. Hierdoor is op het budget contributie/lidmaatschappen een voordeel ontstaan.

3224006 Kosten beheerplan Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 101.000 V

De eerste 5 maanden van het jaar had POH geen medewerker onderhoud en beheer. Per 1 juni 2025 is er een medewerker in dienst gekomen. Hierdoor zijn een aantal projecten vooruitgeschoven en worden deze pas in 2025 uitgevoerd. Omdat alleen het dagelijkse onderhoud is uitgevoerd in 2024, is er minder uitgegeven dan geraamd.

3224006 Stroomverbruik Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 30.000 V

De afrekening voor het stroomverbruik in 2023 is positief uitgevallen. Hierdoor ontstaat er een aanzienlijke meevaller op deze post.

3224010 Bijdrage aan de monumentenstichting (grote en kleine sluis): € 46.000 V

De monumentenstichting werkt vanuit het stramien dat de gemeente vooraf een bedrag voor onderhoudskosten overmaakt. Aan het eind van het jaar wordt er na vaststelling van het jaarverslag afgerekend. In 2023 is het reguliere onderhoud aan de bruggen en monumenten lager uitgevallen.

Hierdoor heeft de monumentenstichting een bedrag moeten terugbetalen. Omdat de Monumentenstichting Harlingen tevens een subsidie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en van het Cultuurfonds heeft gekregen, resulteert dit in totaliteit in een forse terugbetaling van het voorschot.

Structurele budgetten baten

3221002 Leges instemmingsbesluiten: € 35.000 V

De verhoging van leges van de instemmingsbesluiten heeft vooral te maken met diverse glasvezelprojecten binnen de gemeente Harlingen.

3222002 Parkeergelden, parkeren openbaar: € 40.000 V

Omdat de opbrengsten van parkeerautomaten te behoedzaam waren geraamd, zijn deze tussentijds in de begroting bijgesteld. Het blijkt dat deze opbrengsten parkeergelden uiteindelijk toch nog hoger zijn uitgaven dan geraamd. Hierdoor is een voordeel ontstaan.

3224006 Havengelden Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 49.000 N

De havengelden waren t.o.v. 2023 € 14.000 hoger maar de begroting 2024 is niet gehaald. Net zoals in het jaar 2023 loopt de bezoeken van zowel de riviercruiseschepen als ook het aantal bezoeken van de zeilende bedrijfsvaartuigen terug.

3224006 Kadegelden Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 31.000 N

Voor kadegelden geldt hetzelfde als voor de havengelden. Ook de opbrengst van de kadegelden was t.o.v. 2023 hoger (€ 4.000), maar werd de begroting 2024 niet gehaald.

3224006 Vergoeding ledigen perscontainer Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 32.000 V

De VBZH kreeg de factuur voor afval en toeristenbelasting altijd een jaar later. In 2024 hebben ze dus ook de factuur voor 2023 gekregen. De VBZH heeft echter tevens gevraagd of we de factuur voor 2024 ook in hetzelfde jaar te versturen. Daardoor is er een voordeel ontstaan op zowel afval als watertoeristenbelasting.

3224006 Walaansluiting stroom schipperij Nieuwe Willemshaven/Dok/Oude buitenhaven: € 42.000 N

De opbrengsten zouden de kosten moeten dekken (per saldo in 2024 echter € 12.000 N). Doordat DVEP de afrekeningen voor 2022 en 2023 in 2023 niet konden aanleveren, was er in 2023 een positief saldo van € 28.559. Uiteindelijk zijn de afrekeningen van DVEP van de jaren 2022 en 2023 pas eind 2024 geboekt, totale kosten € 30.469. In 2025 zullen de opbrengsten t.o.v. de kosten weer glad moeten lopen.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 238.000 V)

3221087: Leefbaarheid en verkeersveiligheid wijk Ludinga: € 1.000 N

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking reserve bovenwijkse voorzieningen).

3221093 Onderzoek historische brug Zuiderhaven: € 27.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve).

3221094 Haalbaarheidsonderzoek vrijliggend fietspad Ludinga: € 15.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve).

3222083: Onderzoek optimalisatie parkeerbedrijf: € 50.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

3222084: Herinrichting parkeerterrein Westerzeedijk en corridor: € 25.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve en reserve Westerzeedijk).

3224092 Evaluatie verzelfstandiging haven: € 27.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

3224093 Ontwikkeling maritieme havenplaatsen: € 2.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve).

3224094 Planvoorbereiding Nieuwe Willemshaven: € 85.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

3224095 Gastheerschap Kimo international: € 8.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve).

Programma 4	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	692	969	1.016	-47
	Baten	249	249	334	85
	Saldo	-443	-720	-682	38
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	150	2.808	714	2.094
	Baten	0	2.220	479	-1.741
	Saldo	-150	-588	-235	353
<i>Totaal</i>	Lasten	842	3.777	1.730	2.047
	Baten	249	2.469	813	-1.656
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-593	-1.308	-917	391
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	0	0	0
	Baten	190	620	234	-386
	Saldo	190	620	234	-386
Gerealiseerd resultaat	Programma 4	-403	-688	-683	5

Enmalige kredieten

4331080	Actieplan economie	17
4331083	SEAP2 Leven lang leren	100
4334084	Overige op Paad lans 't Waad	33
4334085	Nw beleidsnotitie recreatie & toerisme	120
4334088	Uitvoeringskosten Waddengebied	-17
4334089	Uitvoeringsprogramma citymarketing	1
4334090	Integraal gebiedsontw.plan Progr.Harl.	50
4334091	Integraal Ruimtelijk Ontwerp (IRO)	50
	Totaal	353

Structurele budgetten lasten

Geen toelichting noodzakelijk

Structurele budgetten baten

4334003 Opbrengst toeristenbelasting: € 27.000 V

Het tarief per overnachting is in 2024 van € 1,20 naar € 1,55 gestegen. Het aantal overnachtingen is nagenoeg het zelfde gebleven. Door het hogere tarief is de opbrengst hoger uitgevallen dan waar in de raming rekening mee gehouden was.

4334003 Opbrengst watertoeristenbelasting € 53.000 V

Als gevolg van meer overnachtingen en vooral omdat de watertoeristenbelasting VBZH van zowel het jaar 2023 als 2024 in de exploitatie 2024 is verantwoord, is een meeropbrengst watertoeristen-belasting gerealiseerd.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 353.000 V)

4331080 Actieplan economie: € 17.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: algemene investeringsreserve).

4331083 SEAP2 Leven lang leren: € 100.000 V

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: reserve regiodeal).

4334084 Overig op paad lâns 't Waad: € 33.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve Westerzeedijk).

4334085: Nieuwe beleidsnotitie recreatie & toerisme: € 120.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

4334088: Uitvoeringskosten Waddengebied: € 17.000 N

Dit budget is in 2024 besteed en afgewikkeld per 31-12-2024 (dekking: subsidie andere gemeenten en algemene investeringsreserve).

4334089: Uitvoeringskosten Citymarketing: € 1.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

4334090: Integraal gebiedsontwikkeling plan Programma Harlingen: € 50.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

4334091: Integraal Ruimtelijk Ontwerp (IRO): € 50.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

Programma 5	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	2.527	2.852	2.842	10
	Baten	571	625	674	49
	Saldo	-1.956	-2.227	-2.168	59
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	0	400	10	390
	Baten	0	0	0	0
	Saldo	0	-400	-10	390
<i>Totaal</i>	Lasten	2.527	3.252	2.852	400
	Baten	571	625	674	49
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-1.956	-2.627	-2.179	449
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	1.182	1.199	1.199	0
	Baten	968	1.335	896	-439
	Saldo	-214	136	-303	-439
Gerealiseerd resultaat	Programma 5	-2.170	-2.491	-2.481	10

Enmalige kredieten

5443081	Actualiseren IHP 33e23	390
	Totaal	390

Structurele budgetten lasten

5443004 Educatieve activiteiten: € 31.000 N

Het structurele werkbudget voor algemene educatieve activiteiten is o.a door een theatervoorstelling en de kosten voor teamFrl 2024 overschreden.

5443007 Subsidie vakleerkracht gymnastiek: € 110.000 V

Een deel van de op dit budget begrote subsidie aan Sport Fryslân kon worden verantwoord onder de SPUK GALA regeling. Hierdoor kon op dit budget een bedrag van € 98.000 aan begrote subsidie vrijvallen. Via de resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit bedrag weer te bestemmen voor SPUK GALA in 2025. Tezamen met enkele overige verschillen bedroeg het totale voordeel op dit budget € 110.000.

5443008 Voorschoolse educatie VVE peuterarrangementen: € 96.000 N

Dit betreft vnl. de nog niet uitgegeven NPO middelen. Deze mogen t/m schooljaar 2024-2025 besteed worden.

Structurele budgetten baten

5443008 Subsidies OAB, rijksbijdrage VVE: € 34.000 V

De definitieve toekenningsbeschikking OAB 2024 viel € 34.000 hoger uit dan de voorlopige toekenningsbeschikking. Op het moment van de ontvangst van de definitieve beschikking was het niet meer mogelijk om de begroting 2024 bij te stellen. Hierdoor is een verschil ontstaan tussen de werkelijke en geraamde opbrengst.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 390.000 V)

5443081 Actualiseren IHP: € 390.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve 350.000, restant via uit te voeren werken).

Programma 6	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	5.440	5.613	5.712	-99
	Baten	963	982	1.002	20
	Saldo	-4.476	-4.631	-4.710	-79
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	236	2.573	836	1.737
	Baten	0	381	373	-8
	Saldo	-236	-2.192	-463	1.729
<i>Totaal</i>	Lasten	5.676	8.187	6.548	1.639
	Baten	963	1.363	1.375	12
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-4.713	-6.823	-5.173	1.651
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	200	400	229	171
	Baten	685	2.456	794	-1.663
	Saldo	485	2.056	565	-1.492
Gerealiseerd resultaat	Programma 6	-4.227	-4.767	-4.608	159

Enmalige kredieten

6551002	Subsidie plan van aanpak Vikings Zwemvereniging	19
6551003	Extra formatie uitvoeringsplan sport en bewegen	41
6552082	Onderzoek sportaccomodaties	40
6553081	Tall Ship races	584
6553084	Post-coronacultuurfonds	80
6553086	Subs.regeling compens.hogere energie	151
6553087	Progr.Harl/culturele productie	54
6555083	Renovatie monumentale panden	441
6555084	Eenm.subs.opstartkosten Fries Blauw	61
6557092	Bodemsanering Westerseedijk ontwikkelvlekken	79
6557093	Vervanging bomen diverse straten centrum	169

6557095	Onderz.binnendijks recr.buitenzwem.	28
6557098	Vergroenen wijk Ludinga	-18
	Totaal	1.729

Structurele budgetten lasten

6552002 Kosten schoolzwemmen: € 26.000 N

Het grootste verschil wordt veroorzaakt doordat een factuur van 2023 alsnog is binnengekomen.

Deze was naar een foutief mailadres gezonden en betrof € 18.605.

6552012 Stroomverbruik Waddenhal: € 27.000 V

De afrekening voor het stroomverbruik in 2023 is positief uitgevallen. Hierdoor ontstaat er een aanzienlijke meevaller op deze post.

6554002 aanschaffingen Hannemahuis: € 29.000 N

De aankoop van het schilderij van Tischbein, de restauratie van twee monumentale schilderijlijsten alsmede het project Froton hebben er toe geleid dat de kosten het budget hebben overschreden. Hier staat ook gedeeltelijk een bijdrage van derden tegenover.

6554002 kosten activiteiten Hannemahuis: € 55.000 N

Er zijn meer kosten gemaakt o.a vanwege het project 'Geloof' en een bijdrage aan de publicatie van Wapenborden. Hier staat ook gedeeltelijk een bijdrage van derden tegenover.

6557005 Groenonderhoud woonwijken/dorpen: € 62.000 N

De onderhoudskosten zijn afgelopen jaar hoger uitgevallen door meer inzet van derden als gevolg van de afwezigheid van meerdere medewerkers groen in verband met ziekte of uitstroom. Daarnaast hanteerde Empatec een indexering van 4,5%. Wat een aanzienlijk hoger percentage is dan de gemeente Harlingen hanteert. Op een bedrag van in totaal 381.470,- zorgt dit ook voor een aanzienlijk verschil. De eigen bezetting is nu begin 2025 op orde. Er is met Empatec afgesproken dat zij dit jaar 1 wijk niet meer gaan uitvoeren om overschrijding in 2026 te voorkomen.

Structurele budgetten baten**6554002 Bijdragen derden Hannemahuis: € 47.000 V**

Om de overschrijdingen, met name op de posten aanschaffingen en kosten activiteiten beperkt te houden, is actief en met succes aan fondswerving gedaan. Deze acties leverden € 47.365,- op.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 1.729.000 V)**6551002 Subsidie Plan van Aanpak Vikings zwemvereniging: € 19.000 V**

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

6551003 Uitvoeringsplan sport en bewegen: € 41.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld, omdat er geen kosten meer verantwoord zijn in 2024 op dit rekeningnummer (dekking: reserve sociaal domein).

6552082 Onderzoek sportaccommodaties: € 40.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

6553081 Tall ships races 2026: € 584.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve Tall Ships 2026).

6553084 Post coronacultuurfonds: € 80.000 V

Voor de toelichting, zie paragraaf I, nog uit te voeren werken punt 14.

6553086 Subs.regeling compens.hogere energie: € 151.000 V

De tijdelijke subsidieregeling hogere energielasten maatschappelijke organisaties is afgerond en beëindigd. Het resterende saldo van € 151.000 zal als voordeel vrijvallen bij deze jaarrekening. Voor meer informatie zie de raadsinformatiebrief over dit onderwerp die in april 2025 naar de raad is verzonden.

6553087 Programma Harlingen/culturele productie: € 54.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

6555083 Renovatie monumentale panden: € 441.000 V

Dit budget voor renovaties (Hein Buismanstichting) wordt in 2025 verder aangesproken (dekking: reserve Hein Buismanstichting).

6555084 Subsidie opstartkosten Fries Blauw: € 61.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

6557092 Bodemsanering Westerzeedijk ontwikkelvlekken: € 79.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

6557093 Vervanging bomen diverse straten centrum: € 169.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

6557095 Onderzoek binnendijs recr.buitenzwemmen: € 28.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: raadsbudget voor nieuwe wensen ad € 100.000).

6557098 Vergroenen wijk Ludinga: € 18.000 N

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: subsidie Impuls Gezonde Leefomgeving).

Programma 7	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	29.605	32.360	32.256	104
	Baten	8.948	10.017	10.036	18
	Saldo	-20.657	-22.343	-22.221	122
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	0	977	1.096	-119
	Baten	0	2.311	2.365	54
	Saldo	0	1.334	1.269	-65
<i>Totaal</i>	Lasten	29.605	33.337	33.352	-15
	Baten	8.948	12.328	12.401	72
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-20.657	-21.009	-20.951	57
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	0	0	0
	Baten	17	253	141	-112
	Saldo	17	253	141	-112
Gerealiseerd resultaat	Programma 7	-20.640	-20.756	-20.811	-54

Enmalige kredieten

7661082	Pilot verbetering mobiliteit ikv inclusie	41
7661084	Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	-330
7661085	Pilot Odensehuis	6
7661086	Project Wijk GGD-er	-2
7661087	Vormgev.structuur cliënt-en burgerpartic.	30
7662081	Toeslagenproblematiek	41
7663080	Coronaherstelplan sociaal domein	30
7665002	Breed offensief participatiewet	-3
7668180	Hoofdlijnenakkoord GGZ	121
	Totaal	-65

Structurele budgetten lasten

7661002 Bijdrage WMO en jeugd: € 91.000 N

De voorschotbetaling aan de gemeente Leeuwarden (namens Sociaal Domein Fryslân (SDF)) betreffende de subsidies aan de gecertificeerde instellingen (GI's) en Veilig Thuis is hoger gebleken dan begroot. Hierdoor is een nadeel van € 91.000 ontstaan op dit budget. Het wachten is nog op de definitieve afrekening van SDF.

7661012 Bijdrage Mantelzorg en vrijwilligers: € 31.000 V

Een deel van de op dit budget begrote subsidie aan Connexa kon worden verantwoord onder de SPUK GALA regeling. Hierdoor kon op dit budget een bedrag van € 13.000 aan begrote subsidie vrijvallen. Via de resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit bedrag weer te bestemmen voor SPUK GALA in 2025. Tezamen met enkele overige verschillen bedroeg het totale voordeel op dit budget € 31.000.

7661015 Bijdrage brede SPUK/GALA: € 33.000 V

Het betreft hier uitgaven m.b.t. de SPUK GALA regeling, thema Gezondheid & Sociale Basis. Op deze specifieke kostensoort zijn minder kosten geboekt dan begroot, waardoor hier een voordeel is ontstaan van € 33.000. Op andere kostensoorten, waarop niks begroot was, zijn echter ook kosten geboekt m.b.t. ditzelfde thema. Omdat deze afwijkingen kleiner waren dan € 25.000 maken ze geen deel uit van deze analyse. Maar alles bij elkaar opgeteld zijn de uitgaven precies conform begroting.

7662004 Zorginnovatiefonds: € 41.000 V

Op dit budget staat het sociaal innovatiefonds begroot, met daarin structureel €50.000 bedoeld voor projecten van waaruit preventieve en innovatieve zorginitiatieven kunnen worden bekostigd. In 2024 zijn hier kosten op geboekt m.b.t. het opbouwwerk van de buurtkamer. Het restant van € 41.000 valt vrij als voordeel bij deze jaarrekening.

7663002 Gereserveerde lasten bijzondere bijstand en minimabeleid: € 72.000 V

Voor de toelichting, zie paragraaf I, nog uit te voeren werken punt 12 en 16.

7663002 Bijdrage Dienst Sozawe bijzondere bijstand en minimabeleid: € 35.000 N

Het begrote bedrag op dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF.

De stijging in de lasten bijzondere bijstand zit met name in de woninginrichting voor vergunninghouders. In 2024 hebben er gezinsherenigingen plaatsgevonden die extra lasten met zich mee hebben gebracht. Verder zijn de lasten bijzondere bijstand bewindvoering en de lasten bijzondere bijstand overig met respectievelijk 7% en 19% gestegen ten opzichte van de prognose. Al met al is op dit budget hierdoor een nadeel van € 35.000 ontstaan.

Ten opzichte van opzichte van de voorgaande jaren stijgen de lasten schuldhelpverlening. Dit zit in de toename in aanmeldingen en door de

tariefsverhogingen. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel Armoedebestrijding) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

7663002 Bijdrage bijzondere bijstand en minimabeleid: € 25.000 V

Als gevolg van een terugvordering van subsidie verstrekt aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur n.a.v. hun jaarverantwoording over 2023 is op dit budget een voordeel ontstaan.

7663004 Bijdrage Dienst Sozawe WWB/IOW/IOAW/IOAZ: € 158.000 V

Het begrote bedrag op dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. De lasten voor de bijstand zijn met € 41.000 iets lager dan begroot cq. opgenomen bij de laatste prognose. Dit als gevolg van een licht gunstigere ontwikkeling van het aantal cliënten met een bijstandsuitkering t.o.v. de laatste prognose. Over geheel 2024 is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering wel licht toegenomen. De bedrijfsvoering kosten van de dienst in het algemeen en die van het taakveld Inkomensregelingen met € 117.000 in het bijzonder, zijn lager dan begroot als gevolg van moeilijk te vervullen vacatures, vrijgevallen ww-voorzieningen van oud-medewerkers, vooruitgeschoven investeringen in het kader van digitalisering, etc. Zie voor een uitgebreide toelichting hierop de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdelen Inkomen en Bedrijfsvoering) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening. Al met al is op dit budget hierdoor een voordeel van € 158.000 ontstaan.

7665002 Bijdrage re-integratie- en participatievoorzieningen participatiewet: € 25.000 N

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. De lasten Pastiel vallen hoger uit dan de laatste prognose. Deze toename is het gevolg van een verhoogde instroom bij Pastiel. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel Werk & Participatie) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

7666002 Bijdrage Dienst Sozawe Maatwerkvoorzieningen Natura materieel: € 61.000 N

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. Bij collectief vervoer is te zien dat sinds corona het gebruik van collectief vervoer niet meer op het niveau van voor 2020 gekomen. Het gebruik van collectief vervoer neemt nog wel langzaam toe. Voor woonvoorzieningen is een toename van de kosten te zien veroorzaakt door individuele maatwerkgevallen, zoals het plaatsen

van een zorgunit. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel WMO) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening. Al met al is op dit budget een nadeel van € 61.000 ontstaan.

7667106 Bijdrage Dienst Sozawe Huishoudelijke hulp (WMO): € 152.000 V

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. Ondanks de doorgevoerde tariefsverhoging in 2024 komen de totale kosten voor huishoudelijke ondersteuning toch lager uit dan de laatste prognose. Dit komt omdat de toename van het aantal cliënten kleiner is geweest dan verwacht. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel WMO) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

7667107 Bijdrage Dienst Sozawe Begeleiding (WMO): € 61.000 N

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. Bij de individuele begeleiding is er sprake van een kostenoverschrijding van 5% ten opzichte van de laatste prognose. Deze overschrijding is te verklaren door een daling van het gebruik van de basis variant en een stijging van de duurdere variant specialistische begeleiding. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel WMO) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

Jeugdhulp:

7667204: € 70.000 N (inkoop begeleiding)

7667206: € 315.000 N regionale (inkoop dagbesteding)

7667207: € 250.000 V regionale (inkoop zonder verblijf)

7667303: € 755.000 N regionale (inkoop met verblijf)

Deze budgetten maken allemaal onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF en betreffen de regionale en lokale inkoop van jeugdzorg.

De lasten regionale inkoop zijn 10% hoger dan geprognosticeerd. De kosten voor jeugdhulptrajecten zijn gemiddeld genomen verder toegenomen (gemiddeld € 30.000 per maand meer, vanaf juli, bij een gelijkblijvend aantal cliënten). Ook de kosten lokale inkoop zijn gestegen. Aan het aantal voorzieningen lokale inkoop is nog steeds een stijgende vraag naar niet-gecontracteerde zorg te zien. Dit kunnen niet-gecontracteerde aanbieders zijn, maar ook niet ingekochte vormen van zorg. Dit is ook te zien in de bestandsontwikkeling. Zie voor een verdere toelichting de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel Jeugdwet) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

7668103 Bijdrage Connexa: € 41.000 V

Een deel van de op dit budget begrote subsidie aan Connexa kon worden verantwoord onder de SPUK GALA regeling. Hierdoor kon op dit budget een bedrag van € 48.000 aan begrote subsidie vrijvallen. Via de resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit bedrag weer te bestemmen voor SPUK GALA in 2025. Tezamen met enkele overige verschillen bedroeg het totale voordeel op dit budget € 41.000.

7668104 Bijdrage Dienst Sozawe Beschermd wonen (WMO): € 65.000 N

Uit het door de gemeente Leeuwarden als centrumgemeente ontvangen rijksbudget voor Beschermd Wonen (BW) kunnen gemiddeld genomen meer cliënten zorg ontvangen dan de cliënten die daadwerkelijk in zorg zijn. Dit resulteert al sinds 2021 in een onderbesteding, die verrekend wordt met de Friese gemeenten. Voor BW werd bij de 2e 4-maands voor Harlingen een groot positief resultaat verwacht. Nu bij de jaarrekening, op basis van de voorlopige afrekening van Sociaal Domein Fryslân (SDF), blijkt dit positief resultaat minder groot dan verwacht, waardoor een nadeel van € 65.000 is ontstaan op dit budget. We zien ten opzichte van 2023 dat het aantal cliënten met 8% toeneemt. De toename is grotendeels het gevolg van het strikter toepassen van toelatingscriteria door het zorgkantoor voor plaatsing van cliënten in de WLZ waardoor uitstroom uit BW lastiger is.

7668105 Bijdrage Dienst Sozawe Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO): 59125: € 208.000 V

Voor Maatschappelijke Opvang (MO) en Vrouwenopvang (VO) werd bij de 2e 4-maands voor Harlingen een flink tekort verwacht. Nu bij de jaarrekening, op basis van de voorlopige afrekening van Sociaal Domein Fryslân (SDF), blijkt dit tekort zich niet te hebben voorgedaan, omdat het aantal cliënten fors minder is gebleken dan verwacht. Hierdoor is een voordeel van € 208.000 ontstaan op dit budget.

7668203 Bijdrage Dienst Sozawe Jeugdbescherming: € 34.000 N

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. Er zijn meer kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclasseringen toegepast dan aanvankelijk gedacht bij de voorlaatste prognose. Hierdoor is op dit budget Jeugdbescherming een nadeel van € 34.000 ontstaan. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel Jeugdwet) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

Structurele budgetten baten

7661014 Rijksvergoeding Wet inburgering: € 59.000 N

Van de ontvangen rijksvergoeding voor Inburgering die begroot was, is niet alles besteed. Hierdoor is op dit budget een nadeel ontstaan. De overgebleven rijksvergoeding van 2024 mag in 2025 alsnog besteed worden, zo niet dan moet het worden terugbetaald aan het Rijk. Het bedrag wat niet besteed is, is daarom als schuld aan het Rijk op de balans gezet.

7663004 Bijdrage WWB/IOW/IOAW/IOAZ: € 16.000 N

Het nadeel wordt veroorzaakt door een afrekening van het Rijk inzake de regeling BBZ en door een balanspost voor een nog terug te betalen bedrag aan het Rijk inzake de Oekraïnereregeling (zie ook de toelichting bij 7661084).

7664003 Bijdrage Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel: € 59.000 V

Dit budget maakt onderdeel uit van de bijdrage aan De Dienst SZW NWF. Hierop is een ontvangen subsidie geboekt, welke niet meer meegenomen kon worden in de laatste prognose. Het betreft een subsidie van ons aandeel in het ESF+ project Samen aan de slag van Arbeidsmarktregio Fryslan. Zie ook de (voorlopige) cijfers 2024 van De Dienst (onderdeel Werk & Participatie) als bijlage toegevoegd bij deze jaarrekening.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 65.000 N)

7661082 Pilot verbetering mobiliteit ikv inclusie: € 41.000 V

Dit budget is afgewikkeld in 2024. Dit budget werd gebruikt voor de Futbringer. Per 1 oktober 2024 is de Futbringer gestopt en het overgebleven budget is teruggestort in de reserve sociaal domein. Zie ook de raadsinformatiebrief “Gebruik en kosten Futbringer” van 29 augustus 2024.

7661084 Noodopvang vluchtelingen Oekraïne: € 330.000 N

Net als in 2023 hebben gemeenten ook in 2024 op basis van de “Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne” ter dekking van de kosten voor gemeentelijke opvang (GO) recht op een normbedrag per dag per gerealiseerde opvangplek. Voor 2024 is dit bedrag € 61 (2023: € 83). In 2024 zijn in de gemeente Harlingen op zo’n 6 opvanglocaties 116 plekken gerealiseerd. Gerekend met een gemiddeld aantal van 277 dagen opvang is het normbedrag

hiervoor afgerond € 1.963.000. Er bestaat ook nog steeds recht op vergoeding voor particuliere opvang (PO). Het normbedrag hiervoor is € 92 (2023: € 210) per geregistreerde persoon per maand. In 2024 zijn in de gemeente Harlingen op zo’n 9 locaties 18 personen opgevangen. Gerekend met een duur van 9,26 maanden opvang is het normbedrag hiervoor afgerond € 15.000. Daarnaast bestaat ook nog recht op vergoeding door het Rijk van door de gemeente beschikbaar gesteld leefgeld ten behoeve van voedsel, kleding en andere persoonlijke uitgaven, tenzij de ontheemde inkomsten uit arbeid heeft.

De Dienst keerde voor ons in 2024 dit leefgeld uit. Het ging om een totaalbedrag van € 62.000 (per 1 januari 2025 is de eigen bijdrage voor kost en inwoning ingevoerd in de gemeente Harlingen). De definitieve afrekening van de vergoeding voor opvang van Oekraïners die bij het Rijk is ingediend bedraagt over 2024 dan ook € 2.040.000. Bij het van het Ministerie van Justitie en Veiligheid was al een voorschot aangevraagd van € 2.035.000. Bij de 2e 4-maandelijkse rapportage is dit in de begroting verwerkt. Dit gold ook voor de kosten die de gemeente over 2024 verwachtte te maken voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne: € 600.000. Bij de 2e 4-maands was dan ook alvast een resultaat op deze regeling verwerkt van € 1.435.000. Bij deze jaarrekening blijkt echter dat de gemaakte kosten hoger zijn dan de verwachte € 600.000. Dat heeft vooral te maken met meer kosten voor gemeentelijke inzet (ook via inhuur), woonbegeleiding en bewaking. Al met al een nadeel van € 330.000 op dit budget, waardoor het uiteindelijke resultaat op deze regeling dus lager is uitgekomen dan begroot bij de 2e 4-maands.

7661085 Pilot Odensenhuis: € 6.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve sociaal domein).

7661086 Project Wijk GGD-er: € 2.000 N

Dit budget is afgewikkeld in 2024. De aanschaf van 2 fietsen voor de sociale werkers bemoeizorg was niet begroot waardoor het nadelige saldo is ontstaan.

7661087 Vormgeven structuur cliënt- en burgerparticipatie: € 30.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve sociaal domein).

7662081 Toeslagenproblematiek: € 41.000 V

Voor de ondersteuning en compensatie van gedupeerden van de toeslagenaffaire zijn in 2024 € 132.000 aan kosten gemaakt, bestaande uit ureninzet medewerkers en daadwerkelijke vergoedingen aan gedupeerden. Deze kosten kunnen we

declareren bij het Rijk, en daarnaast mogen voor sommige onderdelen van de aanpak ook nog normbedragen gedeclareerd worden. Het totaal hiervan komt voor Harlingen uit op € 173.000. Dit is € 41.000 hoger dan de daadwerkelijk gemaakte kosten, waardoor op deze regeling een voordeel is ontstaan.

7663080 Coronaherstelplan sociaal domein: € 30.000 V

Voor de toelichting, zie paragraaf I, nog uit te voeren werken punt 13.

7665002 Breed offensief participatiewet: € 3.000 N

Dit betrof kosten voor abonnementen op digitale tools waarmee mensen kunnen zien waar zij recht op hebben. Deze waren niet begroot. Vanaf 2025/2026 zal dit worden opgenomen in de begroting.

7668180 Hoofdlijnenakkoord GGZ: € 121.000 V

Voor de toelichting, zie paragraaf I, nog uit te voeren werken punt 15.

Programma 8	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	4.980	5.151	4.902	249
	Baten	4.405	4.430	4.382	-48
	Saldo	-575	-721	-520	201
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	115	1.841	608	1.233
	Baten	0	1.335	443	-892
	Saldo	-115	-506	-164	341
<i>Totaal</i>	Lasten	5.095	6.992	5.510	1.481
	Baten	4.405	5.765	4.825	-940
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-690	-1.227	-685	542
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	0	0	0
	Baten	115	522	42	-480
	Saldo	115	522	42	-480
Gerealiseerd resultaat	Programma 8	-575	-705	-643	62

Enmalige kredieten

8771080	Uitvoering alcoholwet: Nuchtere Fries	9
8771081	Aanpak opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO)	132
8774001	Salaris medewerker duurzaamheid	40
8774083	Inzet energiecoach	-1
8774084	Haalbaarh.onderz.stimulering verduurz.	25
8775081	Herinrichting begraafplaats, vak BB	53
8775083	Extra onderhoud begraafplaats, vak BB	<u>83</u>
	Totaal	341

Structurele budgetten lasten

8771004 Gidsgelden (kansrijke start): € 30.000 V

Het was de bedoeling om eerder te starten met OKO, maar dat is in 2024 nog niet gelukt. Hierdoor is dit budget onbenut gebleven.

8771005 Brede SPUK/GALA, overige bijdragen: € 91.000 V

Het betreft hier uitgaven m.b.t. de SPUK GALA regeling, thema Gezondheid & Sociale Basis. Op deze specifieke kostensoort zijn minder kosten geboekt dan begroot, waardoor hier een voordeel is ontstaan van € 91.000. Op andere kostensoorten, waarop niks begroot was, zijn echter ook kosten geboekt m.b.t. ditzelfde thema. Omdat deze afwijkingen kleiner waren dan € 25.000 maken ze geen deel uit van deze analyse. Maar alles bij elkaar opgeteld zijn de uitgaven precies conform begroting.

8772002 Algemeen onderhoud riolering: € 41.000 V

In 2024 waren er een aantal grotere rioolproblemen die acuut verholpen moesten worden. Dit ging bijvoorbeeld om een rioolinstorting bij de Hoekerhof, drie stegen waar de riolering vervangen moest worden en een duiker bij de Kimswerderweg die te klein was. Samen met het dagelijkse onderhoud zorgde dit in 2024 voor een grote eenmalige overschrijding.

8773002 Huishoudelijk afval: € 177.000 N

Het betreft hier de kosten inzameling via DVO Omrin. Deze DVO is hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft ook deels te maken met een hogere indexering dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

8773003 Afvoer huishoudelijk afval: € 52.000 V

In de begroting 2024 is rekening gehouden met stijgende kosten voor het storten van huishoudelijk afval. Uiteindelijk zijn deze kosten lager uitgevallen dan voorzien.

8773004 Kosten nascheiding huishoudelijk afval: € 191.000 V

De verrekening van kunststof verpakkingen is rechtstreeks geregeld tussen Omrin en Nedvang in plaats van tussen de gemeente, Omrin en Nedvang. Door deze gewijzigde systematiek zijn de kosten lager uitgevallen.

8774002 Bijdrage FUMO: € 78.000 V

Per 1 januari 2022 is de nieuwe sturings- en financieringssysteem van de FUMO in werking getreden. Op basis hiervan vindt nacalculatie plaats van basis- en plustaken. Jaarlijks worden de werkelijk gerealiseerde uren in rekening gebracht. Indien er meer uren zijn besteed dan begroot, dan ontvangt de deelnemer een aanvullende factuur. Indien er minder uren zijn besteed, dan krijgt de deelnemer een bedrag terug. De bijdrage aan de FUMO is op basis van de afrekening op basis van werkelijk afgenomen uren € 78.000 lager geworden dan de bijgestelde raming.

8775004 Toevoeging voorziening begraafrechten: € 32.000 N

Het ontvangen bedrag voor afkoopsommen grafrechten wordt gestort in de voorziening grafrechten. Dit bedrag komt de komende jaren ten gunste van de (begraafplaats) exploitatie.

Structurele budgetten baten

8772002 Beschikking voorziening rioolheffing: € 119.000 N

Omdat er minder kosten zijn gemaakt, is er € 119.000 minder onttrokken aan de voorziening rioolheffing dan geraamd.

8772007 Opbrengst rioolrecht woningen: € 40.000 V

Het voordelig verschil wordt veroorzaakt door het toegerekende overheadpercentage op het moment van ramen van de begroting en de tariefberekening. Dit verschil is in 2024 abusievelijk niet rechtgetrokken bij de viermaandelijke rapportage.

8773002 Beschikking voorziening afvalstoffenheffing: € 84.000 V

Omdat er meer kosten zijn gemaakt, is er € 84.000 onttrokken aan de voorziening terwijl dit niet geraamd was.

8773004 Vergoeding nascheiding huishoudelijk afval: € 148.000 N

Door de gewijzigde systematiek worden er veel minder vergoedingen nascheiden kunststof verpakkingen en dranken kartons uitgekeerd aan de gemeente.

8773005 Opbrengst afvalstoffenheffing: € 40.000 V

Het voordelig verschil wordt veroorzaakt door het toegerekende overheadpercentage op het moment van ramen van de begroting en de tariefberekening. Dit verschil is in 2024 abusievelijk niet rechtgetrokken bij de viermaandelijke rapportage.

8775004 Afkoopsommen grafrechten: € 32.000 V

Er is 2022 een actualisatieslag gemaakt binnen de begraafplaatsadministratie. Voor een groot deel gaat het om afkoopsommen voor 10 of 20 jaar die als 'vooruit ontvangen' zijn verantwoord en de komende jaren ten gunste van de exploitatie worden gebracht. Deze actualisatie heeft ook in 2024 tot een hogere opbrengst geleid.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 341.000 V)

8771080 Uitvoering alcoholwet: Nuchtere Fries: € 9.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

8771081 Aanpak opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO): € 132.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve 95.000, 37.000 van 8771002-59152).

Voor de toelichting, zie paragraaf I, nog uit te voeren werken punt 17.

8774001 Salaris medewerker duurzaamheid: € 40.000 V

Dit budget wordt overgeheveld naar 2025 (dekking: algemene investeringsreserve).

8774083 Inzet energiecoach: € 1.000 N

Dit budget was in 2023 al afgewikkeld. In 2024 is nog voor een bedrag van bijna € 1.000 aan kosten gemaakt.

8774084 Haalbaarheidsonderzoek stimulering verduurzaming: € 25.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: algemene investeringsreserve).

8775081 Herinrichting begraafplaats, vak BB: € 53.000 V

Dit budget wordt overgeheveld naar 2025 (dekking: algemene investeringsreserve).

8775083 Extra onderhoud begraafplaats, vak BB: € 83.000 V

Dit budget wordt overgeheveld naar 2025 (dekking: algemene investeringsreserve).

Programma 9	x € 1.000	begroting voor wijzigingen	begroting na wijzigingen	rekening 2024	Saldo 2024
<i>Structurele budgetten</i>	Lasten	1.613	1.667	1.709	-42
	Baten	372	341	439	97
	Saldo	-1.241	-1.326	-1.270	56
<i>Eenmalige kredieten</i>	Lasten	175	1.244	601	642
	Baten	0	142	142	0
	Saldo	-175	-1.011	-459	642
<i>Totaal</i>	Lasten	1.788	2.911	2.310	601
	Baten	372	484	581	97
Gerealiseerd totaal van baten en lasten	Saldo	-1.416	-2.427	-1.729	698
<i>Mutaties reserves</i>	Lasten	0	0	0	0
	Baten	175	635	324	-310
	Saldo	175	635	324	-310
Gerealiseerd resultaat	Programma 9	-1.241	-1.793	-1.405	388

Enmalige kredieten

9881080	Implementatie Omgevingswet	222
9881081	Procesvoorstel kernwinkelgebied Harlingen	131
9881083	Samenwerking landelijk gebied Kleischil	11
9883007	Herontwikkeling Vierkantsdijk	50
9883085	Vorbereidingskosten Westerzeedijk	83
9883089	Uitvoeren bouwtoezicht (brandveilig wonen etc.)	103
9883090	Woonwensenonderz.Midlum/Wijnaldum	13
9883091	Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	<u>29</u>
	Totaal	642

Structurele budgetten lasten

9883003 Kosten externe deskundigen omgevingsvergunningen: € 30.000 N

Omdat er meer bouwvergunningen verstrekt zijn, is Hus en Hiem ook vaker geraadpleegd dan vooraf geraamd.

9883006 Volkshuisvesting, diverse kosten: € 30.000 V

In dit budget zijn tevens opgenomen de in het gemeentefonds gestorte bedragen voor de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap en uitvoering Wet betaalbare huur. Beide budgetten zijn in 2024 nog niet aangesproken. Dit voordeel is meegenomen in de nog uit te voeren werken.

Structurele budgetten baten

9883003 Dwangsommen: € 29.000 V

In 2024 is er viermaal besloten om over te gaan tot het invorderen van verbeurde dwangsommen. De verbeurde dwangsommen vloeien voort uit drie verschillende besluiten in het kader van Omgevingsrecht. In alle drie de gevallen is er een last onder dwangsom opgelegd om ervoor te zorgen dat er geen (bouw)werkzaamheden in monumenten plaats zouden vinden zonder de daarvoor benodigde (omgevings)vergunningen. De dwangsommen zijn verbeurd omdat er besloten is het stilleggen van werkzaamheden te negeren en alsnog werkzaamheden uit te voeren (in twee zaken) en eenmaal omdat er besloten is de preventieve last onder dwangsom te overtreden door alsnog (bouw) werkzaamheden uit te voeren.

9883004 Leges bouwvergunningen: € 51.000 V

In de begrotingswijziging op basis van de tweede viermaandelijke financiële rapportage 2024 is de geraamde opbrengst leges bouwvergunningen op basis van de opbrengsten in de eerste 8 maanden met € 100.000 verlaagd. Uiteindelijk is de totale opbrengst in 2024 hoger uitgevallen waardoor een voordeel is ontstaan.

Toelichting eenmalige kredieten (€ 642.000 V)

9881080 Implementatie Omgevingswet: € 222.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

9881081 Procesvoorstel kernwinkelgebied Harlingen: € 131.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

9881083 Samenwerking landelijk gebied Kleischil: € 11.000 V

Dit budget is per 31-12-2024 afgewikkeld (dekking: het exploitatiesaldo 2024).

9883007 Stedelijke vernieuwing, herontwikkeling Vierkantsdijk: € 50.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve stads- en dorpsvernieuwing).

9883085 Voorbereidingskosten Westerzeedijk: € 83.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: reserve Westerzeedijk).

9883089 Uitvoeren bouwtoezicht (brandveilig wonen e.d.): € 103.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

9883090 Woonwensenonderzoek Midlum/Wijnaldum: € 13.000 V

Dit budget wordt in 2025 verder besteed (dekking: algemene investeringsreserve).

9883091 Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb): € 29.000 V

Dit budget is per 31 december 2024 afgewikkeld (dekking: algemene uitkering gemeentefonds).

Toelichting balansinvesteringen

Hierna wordt een toelichting gegeven op de stand van zaken van de kredieten voor balansinvesteringen die in 2024 liepen. Van de investeringen nog niet waren afgerond op 31 december 2024 worden de restantkredieten doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Krediet: Aankoop grond Aldi (703004)

17e begrotingswijziging 2022.

Geraamde bedrag:	€ 100.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 100.000

Toelichting: Het krediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Duurzame verwarming entrepotgebouw (703005)

34e begrotingswijziging 2023.

Geraamde bedrag:	€ 65.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 31.116
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 33.884

Toelichting: Het krediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Cultuurfunctie entrepotgebouw (703006)

34e begrotingswijziging 2023.

Geraamde bedrag:	€ 200.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 103.482
Restantbedrag op 31-12-2023:	€ 96.518

Toelichting: Het krediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Aanvullende werkzaamheden loods 5 en 7 (703007)

9e begrotingswijziging 2024.

Geraamde bedrag:	€ 65.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 43.230
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 21.770

Toelichting: Het krediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Duurzame verwarmingsinstallatie loods 5 (703008)

9e begrotingswijziging 2024.

Geraamde bedrag:	€ 120.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 120.000

Toelichting: Het krediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Aankoop perceel Ludinga (703009)

47e begrotingswijziging 2024.

Geraamde bedrag:	€ 37.065
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 37.065
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 0

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Fietsenstalling Waddenpromenade (704002)

27e begrotingswijziging 2024.

Geraamde bedrag:	€ 21.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 26.516
Restantbedrag op 31-12-2024:	- € 5.516

Toelichting: Er is € 5.516 meer uitgegeven. In 2025 komt er een aanvullend krediet in de 1e 4-maands en het krediet wordt vervolgens in 2025 financieel afgewikkeld.

Krediet: Aanschaf Centric belastingen (704018)

7e begrotingswijziging 2022.

Geraamde bedrag:	€ 103.118
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 83.800
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 19.318

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Krediet: verbeteren stadsentree Spoorstraat (721009)

38e begrotingswijziging 2018

Geraamde bedrag:	€ 650.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 649.960
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 40

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: campus RSG Julianastraat (721010)

18e begrotingswijziging 2019

Geraamde bedrag:	€ 250.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 237.754
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 12.246

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: herinrichting plan Zuid, fase 3 (721020)

23e begrotingswijziging 2020/39e 2021

Geraamde bedrag:	€ 697.500
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 715.926
Ontvangen tot en met 31-12-2024:	-€ 182.400
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 163.974

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Er is € 18.426 meer uitgegeven dan geraamd.

Daarentegen is er een bijdrage in 2023 ontvangen ten bedrage van € 144.900 van de Bouwvereniging en een rijkssubsidie van € 37.500 in 2024.

Toelichting: In overleg is eind 2022 € 601 minder overgeheveld naar 2023.

Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Realisatie oplaadpunten parkeerlocatie P2 (722023)

24e begrotingswijziging 2023 en

30e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 230.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 231.807
Restantbedrag op 31-12-2024:	-€ 1.807

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024. Er is € 1.807 meer

uitgegeven dan geraamd, hetgeen ingaande 2025 resulteert in een hogere kapitaallast.

Krediet: Aanschaf pendelbus (722024)

15e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 200.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 202.570
Restantbedrag op 31-12-2024:	-€ 2.570

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024. Er is € 2.570 meer uitgegeven dan geraamd, hetgeen ingaande 2025 resulteert in een hogere kapitaallast.

Krediet: Ombouw installaties tbv 24/7 uitrijden (722025)

16e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 90.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 72.162
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 17.838

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Sanitaire unit eilandparkeren (722032)

47e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 15.295
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 15.740
Restantbedrag op 31-12-2024:	-€ 445

Toelichting: Het krediet is aangemaakt in de 2e 4-maands van 2024 en afgewikkeld per 31-12-2024.

In 2023 zijn er al uitgaven (€ 6.296) geweest voor dit krediet, dit negatieve bedrag had overgeheveld moeten worden naar 2024.

Per saldo is er € 445 (-€ 6.296 + € 5.851) meer uitgegeven dan geraamd.

Krediet: Aanschaf scanauto (722033)

19e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 35.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 35.000

Toelichting: De scanauto is niet aangeschaft, maar wordt gehuurd. Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Voorbereidingenaanschaf scanauto (722034)

19e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 25.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 9.112
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 15.888

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Het bedrag van € 9.112 is in 1 x afgeschreven in 2024.

Aanschaf ZOCON veegmachine eilandparkeren (722035)

Geraamde bedrag:	€ 0
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 8.432
Restantbedrag op 31-12-2024:	-€ 8.432

Toelichting: De uitgave is eind 2024 gemaakt door Inpublic, te laat om naar de raad te gaan; waardoor geen begrotingswijziging meer gemaakt kon worden.

Er is derhalve geen krediet voor aangemaakt, alleen een grootboekrekeningnummer om de uitgave te kunnen verantwoorden.

Het negatieve bedrag is als nadeel meegenomen in de jaarrekening van 2024.

Krediet: ombouw parkeerautomaten (723001)

3e begrotingswijziging 2022 en
47e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 342.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 341.990
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 10

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: verbouw loods Nieuwe Willemshaven 5 (724015)

18e begrotingswijziging 2020 en overname toiletunits in 2022

Geraamde bedrag:	€ 193.329
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 193.477
Restantbedrag op 31-12-2024:	-€ 148

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024. Er is € 148 meer uitgegeven dan geraamd, hetgeen ingaande 2025 resulteert in een hogere kapitaallast.

Krediet: Damwand winkelcentrum Kimswerderweg (724023)

43e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 235.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 234.620
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 380

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Aanleg vuilinamepunt schepen (724024)

43e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 20.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 20.000
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 0

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Krediet: Vervanging pupillenveld Oostersportpark (752011)

4e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 242.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 33.423
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 208.577

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Revitalisering Bomen Zuiderhaven (757010)

37e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 136.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 136.000
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 0

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Aanschaf Spider radiografische maaier (757011)

22e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 25.250
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 25.250
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 0

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Voetpad rondje Midlum (757012)

23e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 64.750
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 64.750

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

Krediet: rioolvervangingsplan Zuid fase 3 (772014)

4e begrotingswijziging 2020

Geraamde bedrag:	€ 1.000.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 899.130
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 100.870

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Toelichting: Aan bijdrage/subsidies moet nog ontvangen worden € 308.825.

Het restantkrediet ad € 86.088 wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: maatregelen ihkv klimaatbestendige inrichting (772019)

6e begrotingswijziging 2022

Geraamde bedrag:	€ 80.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 80.000
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 0

Toelichting: Het krediet is afgewikkeld per 31-12-2024.

Krediet: Vervangen riolering op basis van inspectie (772021)

7e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 35.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 35.000

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Rioolvervangingsplan Oude Trekweg + afwatering Grensweg (772022)

11e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€1.443.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 168.208
Restantbedrag op 31-12-2024:	€1.274.792

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Rioolvervangingsplan Troelstrastraat 2e fase (772023)

11e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 270.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 0
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 270.000

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Vuilwaterinnamepunt Zuiderhaven/Plankenstraat (772024)

18e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€ 198.500
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 72.704
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 125.796

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Krediet: Aanpak gebied Horskamp/Schuilstraat/hofjes SSW (772025)

49e begrotingswijziging 2024

Geraamde bedrag:	€1.660.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 19.312
Restantbedrag op 31-12-2024:	€1.640.688

Toelichting: Het restantkrediet wordt overgeheveld naar 2025.

Van het Rijk moet nog € 126.666 worden ontvangen.

Krediet: Great Bubble Barrier (774005)

43e begrotingswijziging 2023

Geraamde bedrag:	€ 965.000
Uitgegeven tot en met 31-12-2024:	€ 878.912
Restantbedrag op 31-12-2024:	€ 86.088

Toelichting: Aan bijdrage/subsidies moet nog ontvangen worden € 308.825.

Het restantkrediet ad € 86.088 wordt overgeheveld naar 2025.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>		
			5	5	Ja	Nee	Nee		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i> €22.067	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i> € 22.067	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i> €110.109	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i> €110.109	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i> €0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i> €0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i> €13.685	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i> €32.305	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i> €17.845	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i> €17.845	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i> €9.235	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i> €9.235	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i> €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i> €172.941		

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaflaure	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 1.293	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 15.720	€ 0	1	131	3	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 315.760	€ 0	€ 0	-€ 126.357	-€ 126.357	€ 318.145
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
			1					
			2					
			100					

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	
			€ 86.791	€ 0	€ 0	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>
€ 0	€ 233.162	€ 146.371	Nee			
	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>		
	1					
	2					
	10					
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: E20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04</i>
			€ 315.018	€ 1.001.651	€ 699.482	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>
	1 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	4			
	2					
	50					

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703	€ 0	€ 25.502	€ 0	€ 19.707
			6 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703	€ 0	€ 31.257	€ 0	€ 23.892
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	Nee			
			2 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	Nee			
			3 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	Nee			
			4 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	Nee			
			5 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703	Ja			
			6 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703	Ja			
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	2.9	Nee		
			2 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	2.10	Nee		
			3 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	2.11	Nee		
			4 030002 Provincie Friesland	PF-2023/265197	2.12	Nee		
			5 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703		5 Ja		
			6 030002 Provincie Friesland	PF-2022/244703		6 Ja		
			15					

IenW	E84	Regeling stimuleringsverkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>		
			€ 163.928	€ 163.928	€ 133.268	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>		
		1	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Nee	0			
		2	331 Drempel/aantal in Stuks	Nee	0			
		3	348 Aanleg van een fietsoversteek via een middeneiland, alleen bij een kruispunt/aantal in Stuks	Ja	1			
		4						
		50						
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) <i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E104/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E104/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06</i>
		1	IENW/BSK-2024/8694	€ 0	€ 33.141	€ 33.141	0	0
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10</i>		
		1	IENW/BSK-2024/8694	0	0	Nee		
		2						
		3						
		4						
			Naam infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening <i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: E104/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: E104/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15</i>	
		1	bruggen	€ 0	€ 33.141	€ 33.141	Nee	
		2						
		40						

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>			
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
		<i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>					
		€ 0	Nee					

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2023	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordten hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/05	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 6.952.117	€ 123.566	€ 409.577	€ 972	€ 14.301	
			2						
			100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/08	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12	
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 1.660	€ 52.024	€ 38.635	€ 0	€ 484.535	
			2						
			100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16			
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 0	€ 0	€ 0			
			2						
			100						

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire				
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>	
1	060072	Gemeente Harlingen	€ 0	€ 90	€ 10.205	€ 0	€ 0		
2									
100									
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekingen (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>		
1	060072	Gemeente Harlingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
2									
100									

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 226	€ 0	€ 0	€ 36.057
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.562
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 326	€ 0	€ 0	€ 8.770
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.360
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 1.765	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 174	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 377	0	0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 97	0	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/12</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 101.718	€ 18.000	Nee		
SZW	G10A	Wet inburgering 2021_Totaal 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1)	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk)		
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10A/02</i>		<i>Aard controle R Indicator: G10A/03</i>
			1	060072 Gemeente Harlingen	€ 88.437		€ 0
			2				
20							
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		

SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>			
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 0	€ 0			
			2					
20								
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G13A	Onderwijsroute_ totalen 2023 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G13B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G13)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Bestedingen onderwijsroute (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13A/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G13A/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G13A/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G13A/04</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G13A/05</i>
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 93.491	€ 0	€ 0	€ 0	
			2					
			20					

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 96.389	€ 62.438				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 6552006 Vervangen pupillenveld Oostersportpark	€ 6.016	€ 6.016	€ 0		Renovatie
			2 6552002 Zwembad 't Derde Haad	€ 12.344	€ 12.344	€ 0		Onderhoud
			3 6552005 Sportveldencomplex Vierkantsdijk	€ 8.768	€ 8.768	€ 0		Onderhoud
			4 6552006 Sportveldencomplex Oostersportpark	€ 12.928	€ 12.928	€ 0		Onderhoud
			5 6552008 Kunstgras hockeyveld Balkland	€ 1.441	€ 1.441	€ 0		Onderhoud
			6 6552010 Materieel groenvoorziening sportaccommodaties	€ 709	€ 709	€ 0		Onderhoud
7 6552011 Sportzalen (t Wad, Noorderlicht)	€ 2.677	€ 2.677	€ 0		Onderhoud			
8 6552012 Waddenhal	€ 8.422	€ 8.422	€ 0		Onderhoud			
9 6552013 Gymnastieklokaal 't Vierkant	€ 3.615	€ 3.615	€ 0		Onderhoud			
10 Diversen (mengpercentage)	€ 5.518			€ 5.518	Extra last a.g.v. meer kostenverhogende btw			
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 11.124	€ 31.181	Ja			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Totale definitieve exploitatietekort <i>Automatisch berekend</i>	Totale cumulatieve besteding <i>Automatisch berekend</i>	Eindverantwoording	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1 SPUKIJZ21-22208	€ 17.872	€ 17.872	€ 17.872	Ja	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totaal bedrag toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
			1 zwembad 't derde Haad	Nov + dec 2021	€ 11.122	€ 11.122	€ 11.122	€ 11.122
			2 zwembad 't derde Haad	jan-22	€ 6.750	€ 6.750	€ 6.750	€ 6.750
			50					

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Volgdoen aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 14.504	€ 15.165	€ 27.329	Ja	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 99.299	€ 119.569	€ 196.257	Ja	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 22.315	€ 23.298	€ 40.435	Ja	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 17.852	€ 20.538	€ 33.390	Ja	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 5.578	€ 5.578	€ 13.075	Ja	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 19.525	€ 23.351	€ 27.047	Ja	Ja	
			7 Valpreventie	€ 52.997	€ 64.220	€ 69.428	Ja	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 11.157	€ 13.299	€ 16.314	Ja	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.790	€ 2.825	€ 5.503	Ja	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 40.166	€ 47.985	€ 79.260	Ja	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 11.157	€ 13.299	€ 21.867	Ja	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 11.157	€ 13.252	€ 21.868	Ja	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 10.600	€ 14.125	€ 20.016	Ja	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.790	€ 2.678	€ 5.356	Ja	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 8.145	€ 10.151	€ 17.789	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>						
			Nee						
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H31/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05</i>		
			SPUKNEAS2301138	€ 25.121	€ 25.121	Ja			
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>					
			1 060090 Gemeente Smallingerland	€ 61.042					
			2						

VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 6 Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
	1		2024-000046334	Nee	Nee	0	0	0
	2							
	20							
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
	1		2024-000046334	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2							
	20							
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
	1		2024-000046334	Ja		Nee		
	2							
	20							
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
	55		€ 10.455	€ 22.520	16	€ 3.041	€ 6.900	
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
	75		€ 129.300	€ 365.161				
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
	152		102	0	32	2.874	0	

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doehet-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: J94/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: J94/02	<i>Aard controle D1</i> Indicator: J94/03	<i>Aard controle D1</i> Indicator: J94/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: J94/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: J94/06
			1 LA/23-03599813/LA/24-03762268	€ 331.130	0	0	0	€ 331.130
			2					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: J94/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: J94/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: J94/09			
			1 € 0	€ 0	Nee			
			2					
			100					

VRO	J96B	Regiodeals 4e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Naam actielijn/ programmalijs/ pijler	Besteding per actielijn/ programmalijs/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijs/ pijler.	
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: J96B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J96B/05</i>	
			1 060072 Gemeente Harlingen	366709-1B-2401	1 Vitale economie	€ 315.659	€ 278.019	
			2 060072 Gemeente Harlingen	366709-1C-2410	1 Vitale economie	€ 40.000	€ 0	
			3 060072 Gemeente Harlingen	366709-2B-2409	2.Kwaliteit van Leven	€ 0	€ 0	
			100					
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijs/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijs/ pijler.	Toelichting		
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J96B/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J96B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/09</i>		
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 315.659	€ 278.019			
			2 060072 Gemeente Harlingen	€ 40.000	€ 0			
			3 060072 Gemeente Harlingen	€ 0	€ 0			
			100					
			Cumulatieve besteding uitvoeringskosten zijnde kosten ten behoeve van Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT-kosten) (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: J96B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J96B/12</i>			
			€ 0	€ 78.862	Nee			
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06</i>
			€ 0	€ 141.566	€ 39.328	€ 180.894	€ 53.099	€ 53.099
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07</i>					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/06</i>
			€ 1.962.882			€ 0	€ 0	€ 62.204
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle R Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11</i>	
			€ 0	€ 15.327	€ 0	€ 2.040.413	€ 6.153.165	

Baten en lasten per taakveld 2024

	lasten 2024	baten 2024	lasten 2024	baten 2024	lasten 2024	baten 2024
	begroting	begroting	begroting na wijz.	begroting na wijz.	rekening	rekening
1.0010 Bestuur	1.431.655	146.630	1.459.506	146.630	2.076.894	151.098
1.0020 Burgerzaken	501.728	182.000	783.646	250.297	789.198	333.284
1.0030 Beheer overige gebouwen en gronden	442.907	508.571	560.577	572.171	414.688	539.982
1.0040 Overhead	11.213.170	439.583	12.464.614	638.676	11.902.109	611.262
1.0050 Treasury	76.653	407.601	76.653	465.246	169.731	397.010
1.0061 OZB woningen	143.414	1.832.000	147.767	1.832.000	142.872	1.909.024
1.0062 OZB niet-woningen	83.940	2.321.500	85.297	2.660.500	73.676	2.644.541
1.0063 Parkeerbelasting	11.483	125.000	11.986	45.000	19.936	40.155
1.0064 Belastingen overig	53.931	183.150	56.033	126.500	55.155	135.939
1.0070 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	41.269.213	0	44.814.000	0	45.120.463
1.0080 Overige baten en lasten	1.061.910	0	2.329.265	0	0	62.723
1.0090 Vennootschapsbelasting	596.800	0	576.460	0	593.742	0
1.0100 Mutaties reserves	1.511.172	3.561.585	3.619.367	9.945.149	2.817.878	4.947.822
1.0110 Resultaat v.d. rek van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
2.1110 Crisisbeheersing en brandweer	1.381.874	31.000	1.421.158	31.000	1.277.576	37.855
2.1120 Openbare orde en veiligheid	585.845	6.000	737.659	112.500	655.081	125.842
3.2210 verkeer en vervoer	3.623.722	66.002	3.917.392	412.940	3.679.141	466.511
3.2220 parkeren	3.805.695	6.700.404	4.007.849	6.847.009	3.843.662	6.853.086
3.2230 recreatieve havens	751.585	180.457	676.638	180.457	652.259	141.041
3.2240 economische havens en waterwegen	1.923.820	572.735	2.129.227	1.402.892	1.830.712	1.339.716
4.3310 economische ontwikkeling	179.075	0	2.186.447	1.758.766	780.442	464.673
4.3330 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	163.960	2.000	417.854	2.000	433.712	6.605
4.3340 economische promotie	498.897	247.000	1.172.935	708.000	516.315	341.818
5.4410 openbaar onderwijs	31.545	0	31.545	0	28.358	0
5.4420 onderwijshuisvesting	977.783	118.260	994.783	118.260	934.105	133.178
5.4430 onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.517.962	453.000	2.225.697	506.514	1.889.951	540.548
6.5510 Sportbeleid en activering	189.346	120.494	283.975	148.036	214.852	123.177
6.5520 Sportaccommodaties	1.908.839	677.001	2.170.363	955.511	2.094.390	906.755

6.5530 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	616.066	68.000	1.666.812	68.000	779.652	77.759
6.5540 Musea	460.308	21.250	483.842	21.250	613.974	99.008
6.5550 Cultureel erfgoed	229.056	0	736.782	0	185.898	0
6.5560 Media	552.490	75.720	523.101	25.243	531.294	30.425
6.5570 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.749.867	1.000	2.321.695	145.046	2.127.768	137.643
7.6610 Samenkracht en burgerparticipatie	1.138.863	327.052	1.918.873	2.515.682	2.239.484	2.484.091
7.6620 Wijkteams	2.428.445	0	3.757.369	208.494	3.928.716	324.783
7.6630 Inkomensregelingen	11.344.777	8.436.910	11.210.277	9.309.485	11.018.970	9.317.773
7.6640 Begeleide participatie	2.388.645	0	2.758.688	0	2.743.314	58.867
7.6650 Arbeidsparticipatie	918.425	0	844.369	0	819.819	0
7.6660 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.074.605	31.193	1.007.042	42.000	1.099.564	50.506
7.6671 Maatwerkdienstverlening 18+	4.088.598	152.532	4.495.974	175.000	4.393.664	164.568
7.6672 Maatwerkdienstverlening 18-	5.094.623	0	6.361.136	0	6.484.485	0
7.6681 Geëscalleerde zorg 18+	514.496	0	466.282	77.805	83.319	0
7.6682 Geëscalleerde zorg 18-	613.326	0	517.134	0	540.582	0
8.7710 Volksgezondheid	1.041.078	105.284	1.256.483	130.368	1.074.086	108.872
8.7720 Riolering	1.110.101	1.803.000	1.114.766	1.803.000	1.034.420	1.745.839
8.7730 Afval	1.926.957	2.373.000	1.931.440	2.373.000	1.880.712	2.355.751
8.7740 Milieubeheer	703.682	0	2.316.317	1.334.943	1.244.019	443.320
8.7750 Begraafplaatsen	313.582	123.673	372.512	123.673	276.786	171.679
9.8810 Ruimtelijke ordening	342.609	0	925.391	44.260	573.930	53.348
9.8830 Wonen en bouwen	1.445.490	372.000	1.985.678	439.353	1.736.409	527.709
	74.734.800	74.734.800	93.516.656	93.516.656	83.297.110	86.526.049

Resultaat

3.228.939

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Harlingen op 9 juli 2025.

